

Europska
komisija

POSEBNI EUROBAROMETER 565

Klimatske promjene

Izvješće EUROBAROMETERA

VELJAČA – OŽUJAK 2025.

Anketu je zatražila Glavna uprava Europske komisije za klimatsku politiku (GU CLIMA).
i koordinira Europska komisija, Glavna uprava za komunikaciju
(Odjel Glavne uprave COMM za praćenje medija i Eurobarometar)

Ovaj dokument ne predstavlja stajalište Europske komisije. Tumačenja i mišljenja sadržana u njemu isključivo su ona autora.

Naziv projekta

Klimatske promjene – izvješće

Jezična verzija

HR

Mediji/Svezak

PDF Web

Katalogni broj

ML-O 1-25-03 I-EN-N

ISBN

978-92-68-28207-6

DOI

10.2834/3928510

© Europska unija, 2025.

Politika Komisije o ponovnoj uporabi provodi se u skladu s Odlukom Komisije 2011/833/EU od 12. prosinca 2011. o ponovnoj uporabi dokumenata Komisije (SL L 330, 14.12.2011., str. 39., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2011/833/oj>). Ako nije drukčije navedeno, ponovna uporaba ovog dokumenta dopuštena je na temelju licencije Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>). To znači da je ponovna uporaba dopuštena pod uvjetom da se navedu odgovarajući podaci i sve promjene.

<https://www.europa.eu/eurobarometer>

Dokument koji je pripremio Pierre Dieumegard za [Europe-Democracy-Esperanto](#)

Svrha ovog "privremenog" dokumenta je omogućiti većem broju ljudi u Europskoj uniji da postanu svjesni dokumenata koje je proizvela Europska unija (i koji se financiraju njihovim porezima).

Ako nema prijevoda, građani su isključeni iz rasprave.

Ovaj dokument „Eurobarometar“ postojao je samo na engleskom jeziku, u pdf datoteci. Od početne datoteke stvorismo odt datoteku, koju je pripremio softver Libre Office, za strojno prevođenje na druge jezike. Rezultati su sada dostupni na svim službenim jezicima.

Poželjno je da uprava EU-a preuzme prijevod važnih dokumenata. „Važni dokumenti“ nisu samo zakoni i propisi, već i važne informacije potrebne za zajedničko donošenje utemeljenih odluka.

Kako bismo zajedno raspravljali o zajedničkoj budućnosti i omogućili pouzdane prijevode, međunarodni jezik Esperanto bio bi vrlo koristan zbog svoje jednostavnosti, pravilnosti i točnosti.

Kontaktirajte nas :

[Kontakt \(europokune.eu\)](mailto:kontakt@europokune.eu)

<https://e-d-e.org/-Kontakti-EDE>

Sadržaj

Uvod.....	4
Uvod.....	5
Metodologija.....	5
Ključni nalazi.....	7
I. Europska svijest i zabrinutost u pogledu klimatskih promjena.....	9
1. Opća svijest.....	10
2. Zabrinutost zbog klimatskih promjena.....	16
II. Izloženost rizicima povezanim s klimom i osobno djelovanje.....	22
1. Izloženost i prijetnje.....	23
2. Pojedinačni naponi.....	27
III. Subjekti koji su u najboljem položaju za borbu protiv klimatskih promjena.....	36
1. Vlada i institucije.....	37
2. Percipirana hitnost.....	41
3. Percipirana učinkovitost nacionalnih vlada.....	47
IV. Potpora politikama i mjerama povezanim s klimom.....	51
1. Važnost mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti.....	52
2. Važnost mjera za povećanje energije iz obnovljivih izvora.....	60
3. Mišljenja o prioritetima u području klimatskih promjena.....	68
4. Potpora klimatskoj neutralnosti do 2050.....	83
5. Mišljenja o fosilnim gorivima.....	86
V. Klimatske promjene u medijima.....	91
1. Klimatske promjene u tradicionalnim medijima.....	92
2. Uloga dezinformacija.....	94
Zaključak.....	98
Primjedbe.....	101
Tehničke specifikacije.....	102
Upitnik.....	107

Uvod

Uvod

Europska unija predvodnik je u klimatskoj politici jer se obvezala da će do 2050. postati prvi klimatski neutralan kontinent. EU nastoji poticati zeleni gospodarski rast koji nije povezan s upotrebom resursa, osiguravajući da nijedna osoba ili mjesto ne budu zapostavljeni. Europskim zakonom o klimi utvrđuje se pravna obveza smanjenja neto emisija stakleničkih plinova u EU-u za najmanje 55 % do 2030. u odnosu na razine iz 1990. i postizanja nulte neto stope emisija do 2050.

U središtu postizanja tih ciljeva nalazi se paket „Spremni za 55 %”, sveobuhvatan paket prijedloga klimatske politike u kojem se nove inicijative kombiniraju s ažuriranjima postojećeg zakonodavstva u ključnim sektorima, uključujući energetiku, promet, trgovanje emisijama, korištenje zemljišta i šumarstvo. Kako bi financirao tranziciju, EU je za inicijative povezane s klimom do 2027. izdvojio 30 % svojih ukupnih rashoda.¹

Prijelaz na zeleno gospodarstvo nije samo ekološki imperativ, već je i ključan za dugoročno blagostanje EU-a. Klimatske promjene već snažno utječu na europska društva i gospodarstva. Godina 2024. bila je najtoplija dosad zabilježena godina u Europi,² a to grijanje ljeti znatno utječe na zdravlje. Procjenjuje se da je u Europi 2023. zabilježeno 47 690 smrtnih slučajeva povezanih s vrućinom, što je drugi najveći broj smrtnih slučajeva zabilježen od 2015., a taj je broj 2022. premašio samo 61 672 smrtnih slučajeva. Najveće stope smrtnosti zabilježene su u južnoeuropskim zemljama, posebno u Grčkoj, Italiji i Španjolskoj.³ Kako bi obilježio sve veći broj ljudskih žrtava, EU je 15. srpnja 2023. proglasio Europski dan žrtava globalne klimatske krize kako bi obilježio izgubljene osobe i podigao svijest o izgradnji otpornosti. U Europskoj procjeni klimatskih rizika za 2024. (EUCRA), pod vodstvom EEA-e i uz potporu Europske komisije, utvrđeno je 36 velikih klimatskih rizika za Europu, od kojih osam zahtijeva hitno djelovanje. U njemu se ističu sve veće prijetnje ekosustavima, ljudskom zdravlju i infrastrukturi, posebno u južnoj Europi.⁴ Kao odgovor na to Europska komisija priprema europski plan za prilagodbu klimatskim promjenama, koji će se donijeti 2026., s ciljem jačanja otpornosti i pripravnosti u svim sektorima i državama članicama EU-a.⁵

Prijelaz na gospodarstvo s nultom neto stopom emisija osmišljen je kako bi se građanima i budućim generacijama osiguralo dalekosežne koristi, uključujući bolji i cjenovno pristupačniji javni prijevoz, sigurnu opskrbu čišćom energijom, obnovu bioraznolikosti i čišći zrak te nova radna mjesta i osposobljavanje za vještine za tranziciju otporne na buduće promjene.⁶ Nove inicijative kao što je plan za čistu industriju učvršćuju klimatsku politiku u

dugoročnoj konkurentnosti Europe ubrzanjem ulaganja u čiste tehnologije i jačanjem industrijske baze. Akcijskim planom za cjenovno pristupačnu energiju podupiru se kućanstva i poduzeća u tranziciji, čime se osigurava energetska sigurnost i cjenovna pristupačnost.

Tim nedavnim napretkom politika naglašava se stalna predanost EU-a borbi protiv klimatskih promjena. Ovo posebno izvješće Eurobarometra pruža sveobuhvatan pregled percepcije javnosti i suradnje s tim ključnim pitanjima.

Ovo posebno istraživanje Eurobarometra najnovije je u seriji usmjerenoj na stavove Europljana o klimatskim promjenama, a prethodno je bilo posebno istraživanje Eurobarometra br. 538 iz svibnja⁷ i lipnja 2023. te posebno istraživanje Eurobarometra br. 513 iz ožujka i travnja 2021.⁸ Izvješćem je obuhvaćeno sljedećih sedam glavnih područja:

- Europska svijest i zabrinutost o klimatskim promjenama i povezanim rizicima.
- Osobna izloženost rizicima i prijetnjama povezanim s klimom.
- Osobne radnje poduzete.
- Europska mišljenja o tome koji su subjekti u najboljem položaju za borbu protiv klimatskih promjena.
- Smatra se da je hitno potrebno da se nadležna tijela pripreme za posljedice klimatskih promjena.
- Potpora posebnim klimatskim i energetskim politikama u Europi, uključujući cilj klimatske neutralnosti EU-a do 2050.
- Stavovi prema medijima i izvješćivanju o klimatskim promjenama te dezinformiranju o klimatskim promjenama.

Anketu je provela skupina Verian Belgium u 27 država članica Europske unije od 18. veljače do 16. ožujka 2025.

Metodologija

To posebno istraživanje Eurobarometra br. 565 o klimatskim promjenama bilo je dio vala Eurobarometra EB103.2 i provedeno je od 18. veljače do 10. ožujka 2025. Intervjuirano je oko 26 319 ispitanika iz različitih društvenih i demografskih skupina na odgovarajućem nacionalnom jeziku. Anketu je naručila Europska komisija, Glavna uprava za klimatsku politiku (GU CLIMA).

Upotrijebljena je metodologija standardnih anketa Eurobarometra koje je provela Glavna uprava za

1 <https://www.consilium.europa.eu/en/policies/climate-change/>

2 https://commission.europa.eu/news-and-media/news/2024-warmest-year-record-europe-finds-european-state-climate-report-2025-04-15_en

3 <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/39134730/>

4 <https://www.eea.europa.eu/en/analysis/publications/european-climate-risk-assessment>

5 <https://climate-adapt.eea.europa.eu/en/eu-adaptation-policy/european-climate-adaptation-plan>

6 https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/european-green-deal_en

7 <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2954>

8 <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2273>

komunikaciju (DG COMM) (Odjel za praćenje medija i Eurobarometar).⁹ Intervjui su se provodili uživo, fizički u domovima ljudi ili putem video interakcije na daljinu na odgovarajućem nacionalnom jeziku. Razgovori s videointerakcijom na daljinu („internetska interakcija licem u lice” ili CAVI, računalno potpomognuto videointervjuiranje), koji su provedeni samo u Danskoj, Malti, Nizozemskoj, Finskoj i Švedskoj. Ovom izvješću priložena je tehnička napomena o razgovorima koje su vodili instituti članovi Verske mreže.

27 uključeni su samo razgovori provedeni u dijelu zemlje koji kontrolira vlada Republike Cipra.

Rezultati se u cijelom izvješću uspoređuju s posebnim istraživanjem Eurobarometra br. 538 iz 2023.

Željeli bismo zahvaliti ljudima diljem Europske unije koji su ponudili svoje vrijeme za sudjelovanje u ovoj anketi.

Bez njihovog aktivnog sudjelovanja, ova studija ne bi bila moguća.

Napomena: U ovom izvješću države članice EU-a navode se u svojim službenim kraticama, kako je navedeno u nastavku:

Belgija	BE	Litva	LT
Bugarska	BG	Luksemburg	LU
Češka	CZ	Mađarska	HU
Danska	DK	Malta	MT
Njemačka	DE	Nizozemska	NL
Estonija	EE	Austrija	AT
Irska	IE	Poljska	PL
Grčka	EL	Portugal	PT
Španjolska	ES	Rumunjska	RO
Francuska	FR	Slovenija	SI
Hrvatska	HR	Slovačka	SK
Italija	IT	Finska	FI
Republika Cipar	CY *	Švedska	SE
Latvija	LV		

Europska unija – ponderirani prosjek za 27 država članica EU-27

* Cipar je u cjelini jedna od 27 država članica Europske unije. Međutim, pravna stečevina Zajednice suspendirana je u dijelu zemlje koji nije pod kontrolom vlade Republike Cipra. Iz praktičnih razloga u kategoriju „CY” i prosjek EU-

⁹ Metodološki pristupi Eurobarometra: <https://europa.eu/eurobarometer/about/eurobarometer>

Ključni nalazi

Mnogi Europljani vjeruju da su klimatske promjene uzrokovane ljudskim djelovanjem.

- Otprilike osam od deset Europljana (84 %) smatra da su klimatske promjene uzrokovane ljudskim aktivnostima, s najvišom razinom sporazuma u Švedskoj (96 %) i najnižom razinom u Estoniji (61 %).

Europljani su vrlo zabrinuti zbog klimatskih promjena i poduzimaju osobne mjere.

- Oko osam od deset Europljana (85 %) smatra da su klimatske promjene ozbiljan problem, s najvećom razinom zabrinutosti u Francuskoj, Mađarskoj i Švedskoj (od kojih svaka iznosi 92 %).
- Žene (87 % u odnosu na 83 % muškaraca) i najmlađi ispitanici (15 – 24 godine) (88 % u odnosu na 83 % u dobi od 40 do 54 godine) skupine su za koje je najvjerojatnije da će klimatske promjene smatrati ozbiljnim problemom. Osobe izložene okolišnim ili klimatskim rizicima vrlo su zabrinjavajuće (91 %) u usporedbi s osobama koje nisu izložene (81 %).
- U tom pogledu gotovo četiri od deset Europljana (38 %) osjećaju se izloženima rizicima povezanim s okolišem i klimom, pri čemu se najveća percipirana izloženost osjeća na Malti (68 %),¹⁰ a najniža u Finskoj (14 %).
- Nadalje, većina Europljana (59 %) poduzela je mjere za borbu protiv klimatskih promjena u posljednjih šest mjeseci, s najvećim angažmanom na Malti (82 %) i najmanjim angažmanom u Rumunjskoj (29 %).

Nacionalne vlade smatraju da su u najboljem položaju za borbu protiv klimatskih promjena.

- Nacionalne vlade (66 %) smatraju se najprimjerenijima za borbu protiv klimatskih promjena, a slijede ih Europska unija (59 %) te poduzeća i industrija (58 %).
- Nacionalna vlada na prvom je mjestu u 21 državi članici EU-a, a najčešće se spominje u Grčkoj i Danskoj (svaka od 80 %). Europska unija na prvom je mjestu u Hrvatskoj (63 %) i Belgiji (62 %), dok se poslovanje i industrija smatraju najposjećenijim subjektima u šest zemalja, uključujući Finsku (71 %) i Njemačku (66 %).
- Postoji velika percepcija hitnosti djelovanja u području klimatskih promjena na svim razinama upravljanja, pri čemu 85 % ispitanika očekuje djelovanje regionalnih i lokalnih vlasti, a 88 % očekuje djelovanje nacionalnih vlada i Europske unije.
- Međutim, većina Europljana (67 %) smatra da njihova nacionalna vlada ne čini dovoljno za borbu protiv klimatskih promjena, s najvišom razinom nezadovoljstva u Francuskoj i Švedskoj (svaka 77 %).
- U Estoniji 21 % ispitanika smatra da njihova vlada čini previše, što je najviši rezultat među svim državama članicama EU-a.

Gotovo osam od deset Europljana smatra da je klimatska politika gospodarska prilika

- 90 % ispitanika smatra da je važno da nacionalne vlade poduzmu mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti, a slijede ih regionalne i lokalne vlasti (89 %) i Europska unija (88 %).
- 89 % Europljana smatra da je važno da nacionalne vlade poduzmu mjere za promicanje energije iz obnovljivih izvora, nakon čega slijede EU te regionalne i lokalne vlasti (88% svaka).
- Više od osam od deset Europljana (85 %) slaže se da bi borba protiv klimatskih promjena trebala biti prioritet za poboljšanje javnog zdravlja i kvalitete života.
- Više od sedam od deset Europljana (77 %) slaže se da su troškovi štete uzrokovane klimatskim promjenama veći od troškova ulaganja u čistu tranziciju.
- Više od sedam od deset Europljana (77 %) smatra da će poduzimanje mjera u području klimatskih promjena dovesti do inovacija i učiniti poduzeća iz EU-a konkurentnijima.
- Otprilike osam od deset Europljana (83 %) slaže se da će bolja priprema za negativne učinke klimatskih promjena poboljšati živote građana EU-a.
- Otprilike osam od deset Europljana (84 %) podupire pružanje veće potpore europskim poduzećima kako bi se natjecala na globalnom tržištu čistih tehnologija.

Europljani snažno podupiru klimatske ciljeve EU-a i prelazak na čistu energiju, iako su neke zemlje i dalje skeptične.

- Osam od deset Europljana (81 %) podupire cilj EU-a da do 2050. postane klimatski neutralan.
- Tri četvrtine Europljana (75 %) slaže se da će smanjenje uvoza fosilnih goriva iz zemalja izvan EU-a povećati energetske sigurnost i donijeti gospodarsku korist EU-u.
- Otprilike osam od deset Europljana (79 %) slaže se da bi trebalo pružiti veću javnu financijsku potporu za prelazak na čistu energiju, čak i ako to znači smanjenje subvencija za fosilna goriva.

Polovica Europljana ne vjeruje medijima u informacije o klimatskim promjenama i osjeća se izloženim dezinformacijama.

- Nešto više od polovine Europljana (52 %) smatra da tradicionalni mediji u njihovoj zemlji ne pružaju jasne informacije o klimatskim promjenama, s najvišom razinom nezadovoljstva na Malti (72 %).
- Gotovo polovica Europljana (49 %) smatra da je teško razlikovati pouzdane informacije od dezinformacija o klimatskim promjenama na društvenim mrežama, uz najveći dogovor u Švedskoj (67 %).

¹⁰ Ukupno „vrlo izloženo” i „nešto izloženo”.

I. Europska svijest i zabrinutost u pogledu klimatskih promjena

1. Opća svijest

Europljanivjeruju da su klimatske promjene uzrokovane ljudskim djelovanjem

Ispitanici su upitani jesu li se složili da su klimatske promjene uzrokovane ljudskim djelovanjem.¹¹

Velika većina europskih građana, više od 8 od 10 ispitanika, smatra da su klimatske promjene uzrokovane ljudskim djelovanjem (84 %). Za razliku od toga, 14 % ispitanika ne slaže se s izjavom, a 2 % navodi da ne zna.

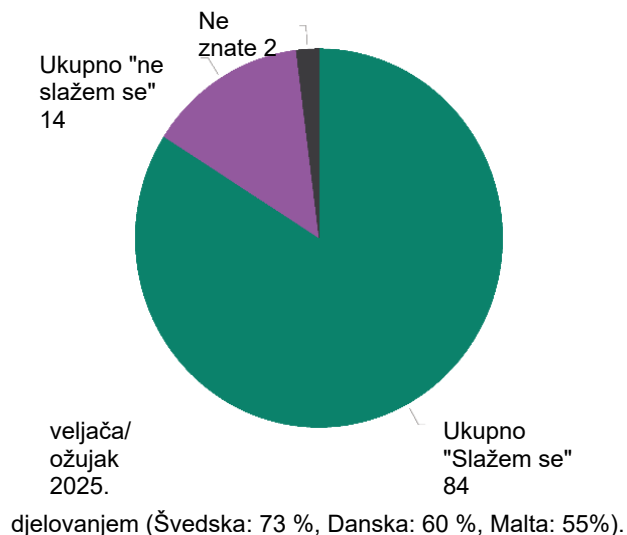
U svim državama članicama EU-a većina ispitanika slaže se u većoj ili manjoj mjeri da su klimatske promjene uzrokovane ljudskim djelovanjem. U šest zemalja najmanje 9 od 10 ispitanika slaže se s izjavom. Švedska (96 %), Danska (93 %), Malta (93 %), Portugal (92 %), Grčka (90 %) i Nizozemska (90 %) pripadaju toj skupini. Ispitanici u Estoniji (61 %) i Rumunjskoj (69 %) pokazuju najniže razine dogovora.

Najviša razina neslaganja zabilježena je u Estoniji, gdje otprilike trećina ispitanika (34 %) ne vjeruje da su klimatske promjene uzrokovane ljudskom aktivnošću. Slijedi Rumunjska (28 %) i Češka (25 %) s relativno visokim razinama neslaganja.

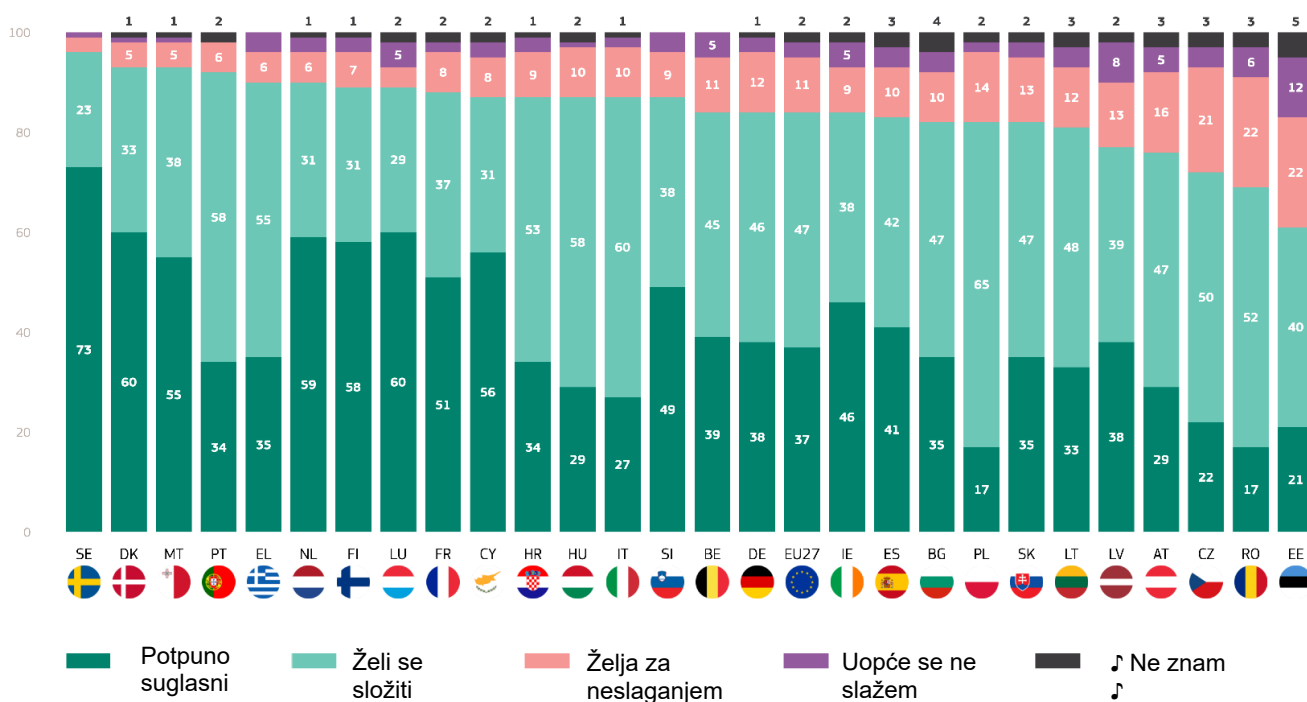
Važno je napomenuti da se u zemljama s najvećim brojem postignutih rezultata većina ispitanika „potpuno slaže” s

izjavom da su klimatske promjene uzrokovane ljudskim

SD1. U kojoj se mjeri slažete sa sljedećom izjavom o klimatskim promjenama? Klimatske promjene uzrokovane su ljudskom aktivnošću (EU27) (%)

SD1: U kojoj se mjeri slažete sa sljedećom izjavom o klimatskim promjenama? Klimatske promjene uzrokovane su ljudskom aktivnošću (%)

¹¹ SD1. U kojoj se mjeri slažete sa sljedećom izjavom o klimatskim promjenama? Klimatske promjene uzrokovane su ljudskim djelovanjem.

Nadalje, rezultati su analizirani u odnosu na sociodemografske¹² kategorije ispitanika i dodatne čimbenike.

- Muškarci (83 %) imaju neznatno manju vjerojatnost od žena (86 %) da klimatske promjene pripisuju ljudskim uzrocima.
- Kad je riječ o dobi, najveći je sporazum među osobama u dobi od 15 do 24 godine (89 %), nakon čega slijede osobe u dobi od 25 do 39 godina (86 %). 40 – 54 (84 %) i 55 + (83 %)
- U najmlađoj skupini (15 – 24 godine) 10 % ispitanika ne slaže se, u usporedbi s 14 %, za najstariju skupinu (55+).
- Obrazovanje ima važan utjecaj na rezultate. Oni koji još studiraju najvjerojatnije će se složiti (92 %), a sljedeći su ispitanici koji su ostali u obrazovanju u dobi od 20 godina ili kasnije (88 %). Najmanje je vjerojatno da će se složiti oni koji su napustili obrazovanje u dobi od 16 do 19 godina (83 %) i završili u dobi od 15 godina ili ranije (80 %).
- Među društveno-profesionalnim kategorijama najveći udio bilježe studenti (93 %) koji se slažu da su klimatske promjene uzrokovane ljudskom aktivnošću, a prate ih rukovoditelji (88 %), ostali radnici u bijelom ovratniku (86 %) i fizički radnici (84 %). Samozaposlene osobe (83 %), osobe koje žive u kućanstvu (81 %), nezaposlene (81 %) i umirovljene (82 %) sve su skupine blizu ili neznatno ispod prosjeka EU-a (84 %).
- Subjektivna urbanizacija¹³ također čini razliku. Stanovnici velikih gradova (88 %) vode u pripisivanju klimatskih promjena ljudskoj aktivnosti, dok mali/srednji gradovi (86 %) slijede, a ruralna područja (80 %) nalaze se na najnižoj razini.
- Oni koji klimatske promjene smatraju „ozbiljnim problemom” navode da se 92 % njih složilo da klimatske promjene pokreću ljudi, dok su oni koji smatraju da one „nisu ozbiljan problem” pali na 43 % sporazuma i većinu (55 %) u neslaganju.
- Izloženost rizicima za okoliš i klimu pokazuje veću suglasnost da su klimatske promjene uzrokovane ljudskim djelovanjem: 91% u usporedbi s 81% među onima koji nisu izloženi.
- Jasnoća nacionalnih medija pokazuje malu razliku. Ispitanici koji smatraju da je njihova medijska pokrivenost jasna o klimatskim pitanjima nakon sporazuma od 84 %, dok oni koji vide svoje medije kao nejasne izvješćuju o sporazumu od 86 %.

SD1 U kojoj se mjeri slažete sa sljedećom izjavom o klimatskim promjenama? Klimatske promjene uzrokovane su ljudskim djelovanjem

(% – EU)

	Ukupno „suglasnost t”	Ukupno „nesuglasnost t”	Ne znam
EU-27	84	14	2
Spol			
Čovjek	83	15	2
Žena	86	12	2
Dob			
15-24	89	10	1
25-39	86	13	1
40-54	84	15	1
55+	83	14	3
Obrazovanje (kraj)			
-15	80	17	3
16-19	83	16	1
20+	88	11	1
Još uvijek studiram	92	7	1
Socioprofesionalna kategorija			
Samozaposlena osoba	83	16	1
Upravitelji	88	11	1
Ostali bijeli ovratnici	86	13	1
Ručni radnici	84	15	1
Kućni ljubimci	81	16	3
Nezaposleni	81	17	2
U mirovini	82	15	3
Studenti	93	6	1
Subjektivna urbanizacija			
Ruralno područje ili selo	80	18	2
Gradić male ili srednje veličine	86	13	1
Veliki grad	88	10	2
Percepcija klimatskih promjena			
Ozbiljni problem	92	7	1
Nije ozbiljan problem	43	55	2
Izloženost okolišnim i klimatskim rizicima			
Izloženo	91	8	1
Nije izloženo	81	17	2
Nat. Mediji pružaju jasne informacije. na C.C.			
Slažem se	84	14	2
Neslaganje	86	13	1

12 Za pregled tih podataka vidjeti tablicu na istoj stranici.

13 Osobna ili psihološka percepcija pripadnosti urbanom okruženju, bez obzira na to živi li netko u gradu ili ne

Klimatske promjene svrstavaju se među tri najozbiljnija problema s kojima se svijet suočava.

Dodatnim pitanjem nastojalo se izmjeriti u kojoj se mjeri klimatske promjene smatraju ozbiljnim problemom u odnosu na druge izazove diljem svijeta. Ispitanicima je predstavljen popis globalnih pitanja, a zatim su ih pitali koji od njih smatraju dva najozbiljnija problema s kojima se svijet suočava u cjelini.¹⁴

Otprilike šest od deset Europljana smatra da su oružani sukobi jedan od najozbiljnijih problema (61 %), nakon čega je polovina Europljana izjavila da su siromaštvo, glad i nedostatak pitke vode jedan od dva najozbiljnija problema u svijetu (50 %). Klimatske promjene zauzimaju treće mjesto među najozbiljnijim problemima na europskoj razini, zajedno s gospodarskom situacijom (obje 47 %).

U 18 država članica EU-a ispitanici navode da su oružani sukobi jedan od najozbiljnijih problema s kojima se suočava cijeli svijet. Tu skupinu vode Slovačka (75 %), Litva (74 %) i Njemačka (69 %). Klimatske promjene su, međutim, najveći izbor u četiri zemlje: Švedska (77 %), Danska (73 %), Nizozemska (65 %) i Malta (49 %).

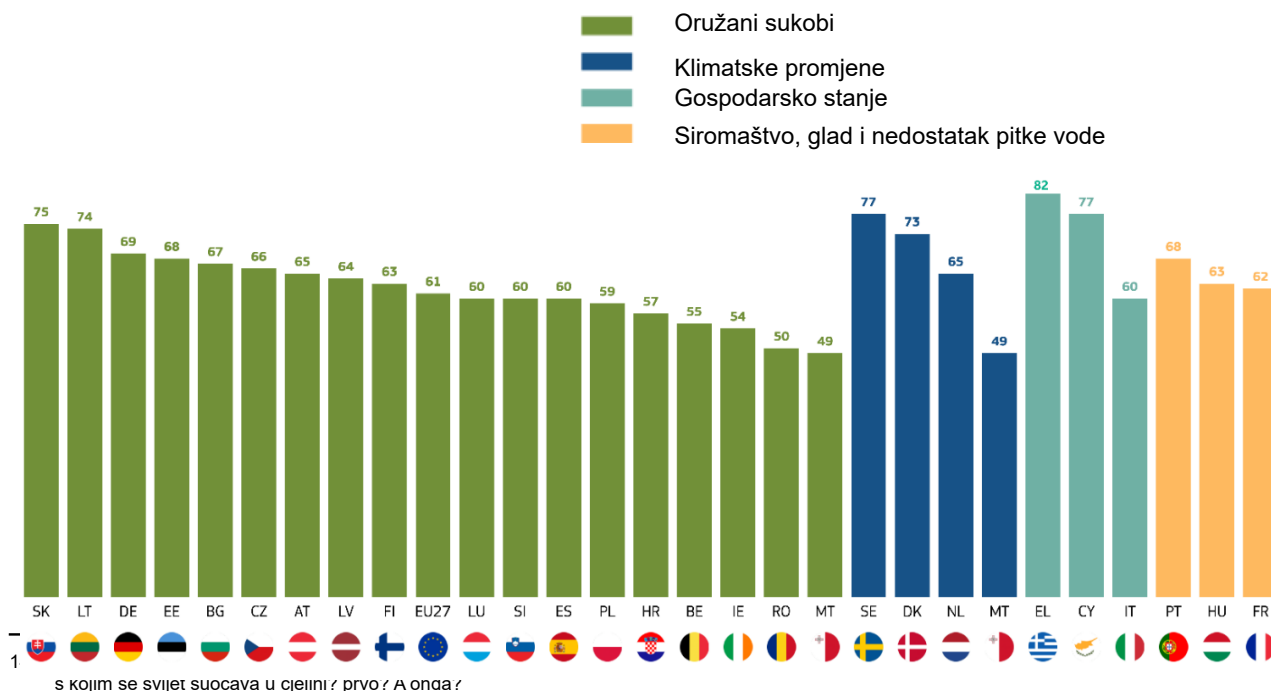
U pet zemalja klimatske promjene zauzimaju drugo mjesto među najozbiljnijim problemima s kojima se svijet suočava. Te su zemlje Finska (59 %), Irska (53 %), Njemačka (51 %), Belgija (49 %) i Litva (42 %).

U četiri zemlje klimatske promjene treći su najozbiljniji problem: Francuska (52 %), Luksemburg (50 %), Italija (48 %) i Slovenija (46 %).

U devet zemalja najmanje polovina ispitanika smatra da su klimatske promjene jedan od najozbiljnijih problema s kojima se svijet suočava. Zemlje u kojima najmanje

ispitanika smatra da su klimatske promjene među najozbiljnijim problemima jesu Estonija (28 %), Češka (30 %), Latvija (30 %) i Rumunjska (30 %).

QD1ab: Koji od sljedećih problema smatrate najozbiljnijim problemom s kojim se suočava cijeli svijet? Prvo? A onda? (MULTIPLE ANSWERS POSSIBLE)(%)

QD1ab: Koji od sljedećih problema smatrate najozbiljnijim problemom s kojim se svijet suočava u cjelini? prvo? A onda?
(MULTIPLE ANSWERS POSSIBLE (%))

	Oružani sukobi	Siromaštvo, glad i nedostatak pitke vode	Klimatske promjene	Gospodarsko stanje	Pogoršanje demokracije i vladavine prava	Međunarodni terorizam	Pogoršanje prirode	Dezinformacije	Širenje zaraznih bolesti	Rastuće svjetsko stanovništvo	Ostalo (SPONTANEOUS)	Nijedan (SPONTANEOUS)	Ne znam
EU-27	61	50	47	47	38	35	33	30	27	25	0	0	0
BE	55	44	49	36	32	32	29	30	20	27	0	0	0
BG	67	52	33	52	29	37	41	32	44	20	0	0	0
CZ	66	36	30	50	28	41	38	27	38	26	0	1	3
DK	65	52	73	23	47	25	38	43	21	28	0	0	1
DE	69	45	51	45	49	39	28	32	16	30	1	0	0
EE	68	36	28	55	25	25	36	34	33	25	1	0	0
IE	54	42	53	42	33	34	24	40	25	20	1	0	0
EL	52	74	46	81	52	30	41	35	40	23	0	0	0
ES	60	59	43	55	27	27	26	29	23	16	0	0	0
FR	57	62	52	44	36	41	39	25	24	25	0	0	0
HR	57	54	49	51	38	39	46	23	37	24	0	0	0
IT	59	42	48	60	33	36	34	25	39	24	0	0	0
CY	57	74	49	77	27	35	23	34	37	20	1	0	1
LV	64	28	30	43	17	26	24	39	22	13	1	0	1
LT	74	34	42	41	24	31	38	39	31	24	0	0	1
LU	60	57	50	36	39	41	33	33	15	19	0	0	0
HU	48	63	45	58	39	31	54	23	48	38	0	0	0
MT	49	44	49	35	33	43	25	25	24	19	0	1	0
NL	58	47	65	24	49	28	34	45	19	34	1	0	0
AT	65	56	51	50	53	45	44	35	36	44	1	1	0
PL	59	33	25	36	27	28	20	25	26	14	0	0	0
PT	62	68	46	64	28	38	34	23	26	27	1	0	1
RO	50	49	30	48	36	28	33	36	35	21	0	0	0
SI	60	49	46	41	28	44	41	36	24	28	0	0	0
SK	75	62	39	46	36	31	46	41	44	30	0	0	0
FI	63	50	59	22	43	23	35	36	17	32	0	0	0
SE	66	57	77	25	62	28	39	51	21	27	1	0	0

Posebno istraživanje Eurobarometra br. 565 o klimatskim promjenama

Nadalje, rezultati su analizirani u odnosu na sociodemografske¹⁵ kategorije ispitanika i dodatne čimbenike.

- Muškarci prijavljuju oružane sukobe (62 %) više od žena (60 %), dok žene izražavaju veću zabrinutost zbog siromaštva/glad (52 %) i klimatskih promjena (48 %) u usporedbi s muškarcima (48 % odnosno

QD1ab Koji od sljedećih slučajeva smatrate jednim od najozbiljnijih problema s kojima se svijet suočava već neko vrijeme? prvo? A onda? (MULTIPLE ANSWERS POSSIBLE)

	Klimatske promjene	Međunarodni terorizam	Siromaštvo, glad i nedostatak pitke vode	Širenje zaraznih bolesti	Gospodarsko stanje	Dezinformacije	Oružani sukobi	Rastuće svjetsko stanovništvo	Pogoršanje prirode	Pogoršanje demokracije i vladavine prava	Ostalo (SPONTANEOUS)	Nijedan (SPONTANEOUS)	Ne znam
EU-27	47	35	50	27	47	30	61	25	33	38	0	0	0
Spol													
Čovjek	46	34	48	24	47	32	62	26	32	39	0	0	0
Žena	48	35	52	29	47	29	60	24	33	36	0	0	0
Dob													
15-24	51	32	51	26	46	30	59	24	35	32	0	0	0
25-39	47	32	50	26	49	35	57	25	34	39	0	0	0
40-54	45	36	49	26	48	31	61	26	32	39	0	0	0
55+	46	36	51	28	46	27	63	25	32	38	1	0	0
Obrazovanje (kraj)													
-15	39	40	54	31	57	22	62	20	26	31	0	0	1
16-19	43	35	50	28	49	29	60	26	33	36	0	0	0
20+	52	32	49	23	40	35	61	25	34	43	0	0	0
Još uvijek studiram	56	30	53	25	47	32	63	24	37	34	0	0	0
Socioprofesionalna kategorija													
Samozaposlena osoba	47	34	50	26	49	33	61	26	33	41	0	0	1
Upravitelji	51	30	47	22	41	35	61	25	32	44	1	0	0
Ostali bijeli ovratnici	49	33	47	28	48	34	59	26	35	39	0	0	0
Ručni radnici	42	38	49	28	51	30	58	27	32	36	0	0	0
Kućni ljubimci	41	32	53	32	53	28	56	23	32	35	0	0	0
Nezaposleni	43	34	57	26	49	30	60	23	35	32	0	0	0
U mirovini	46	37	52	28	46	26	64	24	31	37	1	0	0
Studenti	57	30	52	22	45	32	61	23	36	35	0	0	0
Subjektivna urbanizacija													
Ruralno područje ili selo	42	37	49	25	48	31	61	26	32	36	1	0	1
Gradić male ili srednje veličine	46	35	47	27	47	29	61	25	31	36	0	0	0
Veliki grad	53	32	56	28	46	32	60	24	35	41	0	0	0
Percepcija klimatskih promjena													
Ozbiljni problem	53	34	52	28	47	31	61	25	35	38	0	0	0
Nije ozbiljan problem	12	37	40	22	47	29	58	24	18	37	0	0	0
Izloženost okolišnim i klimatskim rizicima													
Izloženo	49	32	49	29	49	31	55	25	35	36	0	0	0
Nije izloženo	46	36	51	25	47	30	64	25	31	39	0	0	0
Nacionalni mediji pružaju jasne informacije o klimatskim promjenama													
Slažem se	52	35	52	27	46	32	64	26	35	40	0	0	0
Neslaganje	44	34	49	26	48	29	58	25	31	37	0	0	0

46 %).

15 Za pregled podataka vidjeti tablicu na istoj stranici.

- Skupina 15 – 24 pokazuje veliku zabrinutost za siromaštvo/glad i klimatske promjene (obje 51 %). Skupina 25 – 39 i skupina 40 – 54 najviše su zabrinute zbog oružanih sukoba (57 % odnosno 61 %). Skupina 55+ ističe oružane sukobe (63 %) i poverty/hunger (51 %).
- Osobe s obrazovanjem koje završava s 15 ili manje godina najviše su zabrinute zbog oružanih sukoba (62 %), a najmanje zbog povećanja svjetskog stanovništva (20 %). Konkretno, kako se razina obrazovanja povećava, raste zabrinutost za klimatske promjene, dosegnuvši do 56 % među onima koji još studiraju, dok se zabrinutost za siromaštvo i glad smanjuje s 54 % na 49 %. Oni koji još uvijek proučavaju, promatraju odvojeno, najčešće odabrane oružane sukobe (63 %) kao ozbiljan problem, nakon čega slijede klimatske promjene (56 %) te siromaštvo i glad (53%).
- Umirovljeni pojedinci najviše su zabrinuti zbog oružanih sukoba (64 %). Učenici su najviše zabrinuti zbog klimatskih promjena (57 %).
- U svim vrstama urbanizacije oružani sukobi i dalje su glavni problem u rasponu od 60 % do 61 %. U međuvremenu, zabrinutost zbog klimatskih promjena povećava se s 42 % u ruralnim područjima na 53 % u velikim gradovima te se zabrinutost zbog siromaštva i gladipovećava s 49 % na 55 %.
- Bez obzira na to smatraju li ljudi klimatske promjene ozbiljnim problemom, oružani sukobi glavni su razlog za zabrinutost obiju skupina; 61 % onih koji klimatske promjene smatraju ozbiljnim i 58 % onih koji ih ne smatraju ozbiljnim. Međutim, njihov drugi prioriteti razlikuju se: oni koji su zabrinuti zbog klimatskih promjena usredotočuju se na same klimatske promjene (53 %), a oni koji nemaju veću važnost na gospodarsku situaciju (47 %).
- Bez obzira na izloženost rizicima za okoliš, 55 % izloženih i 64 % neosvijetljenih smatra da su oružani sukobi najozbiljniji problem. Izloženi pojedinci više su zabrinuti zbog klimatskih promjena (49 %), jednako kao i zbog siromaštva i gospodarske situacije, dok su neizloženi pojedinci malo manje zabrinuti zbog klimatskih promjena (46 %) i gospodarske situacije (47 %), ali se više usredotočuju na siromaštvo (51 %).
- Bez obzira na to vjeruju li nacionalni mediji da pružaju jasne informacije o klimatskim promjenama, većina u obje skupine smatra oružane sukobe najozbiljnijim pitanjem: 64% među onima koji se slažu i 58% među onima koji se ne slažu. Među onima koji se slažu, klimatske promjene i siromaštvo su sljedeći najčešće citirani problemi, oba na 52%. Za one koji se ne slažu slijedi siromaštvo (49 %) i gospodarsko stanje (48 %), pri čemu su klimatske promjene nešto niže i iznose 44 %.

2. Zabrinutost zbog klimatskih promjena

Velika većina europskih građana smatra da su klimatske promjene u ovom trenutku ozbiljan problem.

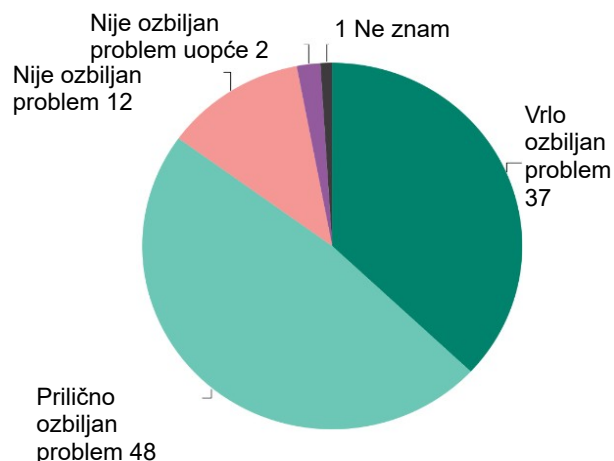
Nakon pitanja u kojem bi ispitanici mogli odabrati klimatske promjene kao ozbiljan problem s kojim se svijet suočava zajedno s drugim problemima, ispitanici su posebno pitani koliko je ozbiljan problem za koji smatraju da su klimatske promjene u ovom trenutku, koristeći se ljestvicom od 4 boda: „vrlo ozbiljan problem”, „prilično ozbiljan problem koji nije vrlo ozbiljan problem” i „uopće nije ozbiljan problem”.¹⁶ U ukupnom „ozbiljnom problemu” grupiraju se odgovori „vrlo ozbiljnom problemu” i „prilično ozbiljnom problemu”; „nije ozbiljan problem” obuhvaća odgovore „nisu vrlo ozbiljan problem” i „nisu uopće ozbiljan problem”.

Na razini EU-a više od 8 od 10 ispitanika smatra da su klimatske promjene „ozbiljan problem” (85 %), uključujući 37 % ispitanika koji navode da je riječ o „vrlo ozbiljnom problemu”. Za razliku od toga, 14 % europskih ispitanika smatra da klimatske promjene „nisu ozbiljan problem”. 1 % ispitanika odgovorilo je da ne zna.

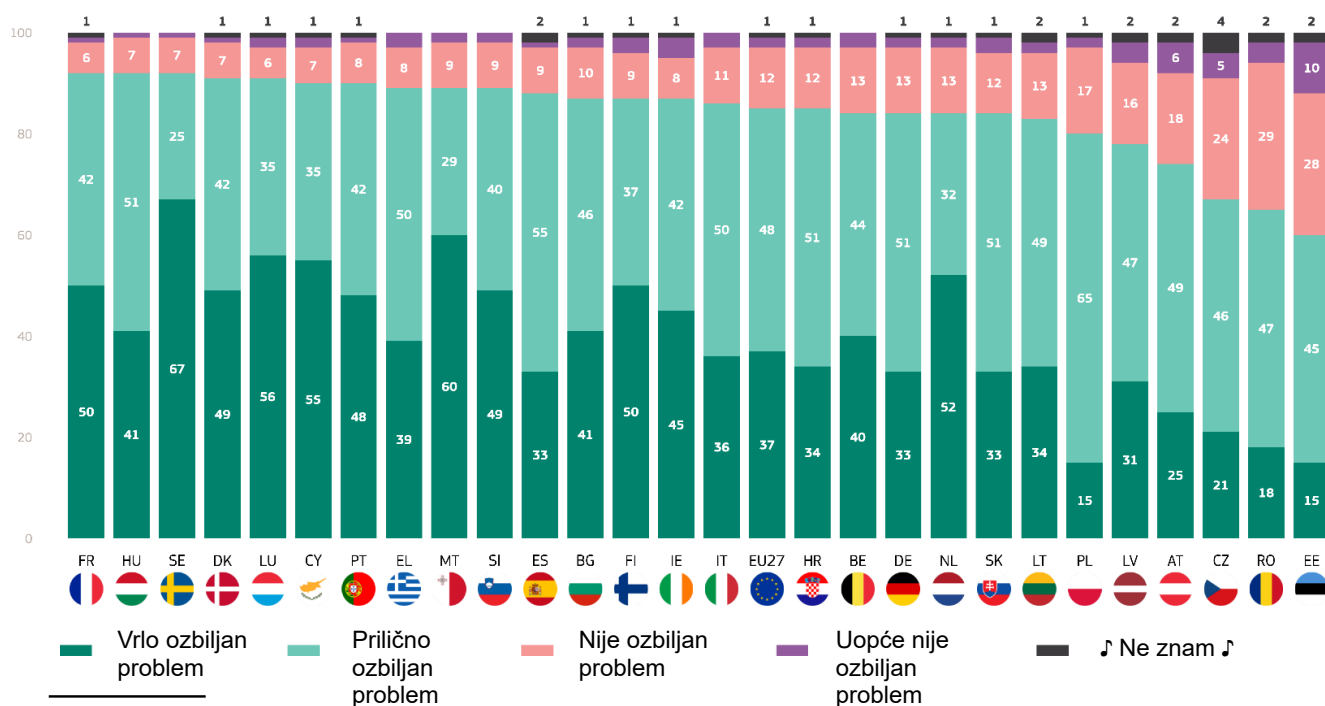
U svim državama članicama EU-a većina ispitanika smatra da su klimatske promjene „ozbiljan problem”. U sedam zemalja najmanje 9 od 10 ispitanika smatra sljedeće: Francuska (92 %), Mađarska (92 %), Švedska (92 %), Danska (91 %), Luksemburg (91 %), Cipar (90 %) i Portugal (90 %).

S druge strane, manje od 3 od 10 ispitanika u Češkoj (29 %), trećina u Rumunjskoj (33 %) i gotovo 4 od 10 ispitanika u Estoniji (38 %) smatraju da klimatske promjene „nisu ozbiljan problem”.

QD2: Što mislite, koliki je problem klimatskih promjena u ovom trenutku? (%)

QD2: Što mislite, koliki je problem klimatskih promjena u ovom trenutku? (%)

16 QD2: Što mislite, koliki je problem klimatskih promjena u ovom trenutku?

Poblje o nacionalnim razlikama: Ispitanici u Švedskoj (67 %), Malti (60 %) i Luksemburgu (56 %) smatraju da su klimatske promjene „vrlo ozbiljan problem”. S druge strane, najveći udio ispitanika koji smatraju da klimatske promjene „nisu ozbiljan problem” potječe iz Estonije (10 %), Austrije (6 %) i Češke (5 %).

Nadalje, rezultati su analizirani u odnosu na sociodemografske¹⁷ kategorije ispitanika i dodatne čimbenike.

- Žene (87 %) češće od muškaraca (83 %) smatraju klimatske promjene „ozbiljnim problemom”.
- Mlađi ljudi, posebno oni u dobi od 15 do 24 godine (88 %) i oni u dobi od 25 do 39 godina (86 %), najvjerojatnije će klimatske promjene smatrati „ozbiljnim problemom”. Zabrinutost se blago smanjuje s dobi, pri čemu se 83 % osoba u dobi od 40 do 54 godine i 84 % osoba starijih od 55 godina slaže da su klimatske promjene „ozbiljan problem”.
- Ispitanici koji još uvijek studiraju navode najviši sporazum (91 %), nakon čega slijede oni koji su ostali u obrazovanju do dobi od 20+ (87 %), dok oni koji su ostali u obrazovanju do 16-19 godina ili manje od 15 godina (sve 83 %) navode nešto nižu potporu.
- Studenti (91 %) izražavaju najveću zabrinutost zbog klimatskih promjena kao ozbiljnog problema, a slijede ih rukovoditelji (88 %), ostali radnici (86 %) i osobe u kućanstvu (83 %). Najmanje zabrinjavaju samozaposlene osobe (82 %), fizički radnici (82 %) i nezaposlene osobe (82 %).
- Stanovnici gradova u velikim gradovima (88 %) i malim ili srednjim gradovima (86 %) vjerojatnije će klimatske promjene smatrati ozbiljnim problemom od stanovnika ruralnih područja koji pokazuju nešto manju zabrinutost (80 %).
- Oni koji se slažu da su klimatske promjene uzrokovane ljudskom aktivnošću pokazuju znatno veću potporu (93 %) za izjavu u usporedbi s onima koji se ne slažu (43 %).
- Ispitanici koji su izloženi rizicima za okoliš i klimu, kao i oni koji to nisu, isto tako pokazuju visoku razinu zabrinutosti za klimatske promjene (91 % odnosno 81 %).
- Ispitanici koji se ne slažu da nacionalni mediji pružaju jasne informacije o klimatskim promjenama pokazuju nešto veću zabrinutost (87 %) u usporedbi s onima koji se slažu (84 %).

QD2 Koliko je ozbiljan problem klimatske promjene u ovom trenutku?

	Ukupno "ozbiljan problem"	Ukupno "Nije ozbiljan problem"	♪ Ne znam ♪
EU-27	85	14	1
Spol			
Čovjek	83	16	1
Žena	87	12	1
Dob			
15-24	88	11	1
25-39	86	13	1
40-54	83	16	1
55+	84	14	2
Obrazovanje (kraj)			
-15	83	15	2
16-19	83	16	1
20+	87	12	1
Još uvijek studiram	91	8	
Socioprofesionalna kategorija			
Samozaposlena osoba	82	17	1
Upravitelji	88	12	0
Ostali bijeli ovratnici.	86	13	1
Ručni radnici	82	17	1
Kućni ljubimci	83	15	2
Nezaposleni	82	16	2
U mirovini	85	13	2
Studenti	91	8	1
Subjektivna urbanizacija			
Ruralno područje ili selo	80	18	2
Gradić male ili srednje veličine	86	13	1
Veliki grad	88	1	1
Percepcija klimatskih promjena			
Ozbiljni problem	100	0	0
Nije ozbiljan problem	0	100	0
Klimatske promjene uzrokovane su ljudskim djelovanjem			
Slažem se	93	7	0
Neslaganje	43	55	2
Izloženost okolišnim i klimatskim rizicima			
Izloženo	91	9	0
Nije izloženo	81	18	1
Nacionalni mediji pružaju jasne informacije o klimatskim promjenama			
Slažem se	87	12	1
Neslaganje	84	45	1

17 Za pregled tih podataka vidjeti tablicu na istoj stranici.

Većina Europljana uzima u obzir ekstremne vremenske uvjete pri planiranju odmora ili odlučivanju o tome gdje će živjeti.

Ispitanici su nadalje upitani uzimaju li u obzir izloženost ekstremnim vremenskim uvjetima ili vjerojatnost šumskih požara kada odlučuju o odredištu za odmor.¹⁸

Dvije trećine ispitanika slaže se (66 %), uključujući 42 % koji se „namjeravaju složiti” i 24 % koji se „potpuno slažu”. Nasuprot tome, 31 % Europljana ne uzima u obzir ekstremne vremenske uvjete pri odlučivanju o odredištu za odmor. Mala manjina ispitanika izjavila je da ne zna (3 %).

Važno je napomenuti da u svim državama članicama EU-a većina ispitanika smatra taj čimbenik. Ispitanici iz Malte (80 %), Italije i Slovačke (obje 75 %) izjavili su da su postigli najvišu razinu dogovora.

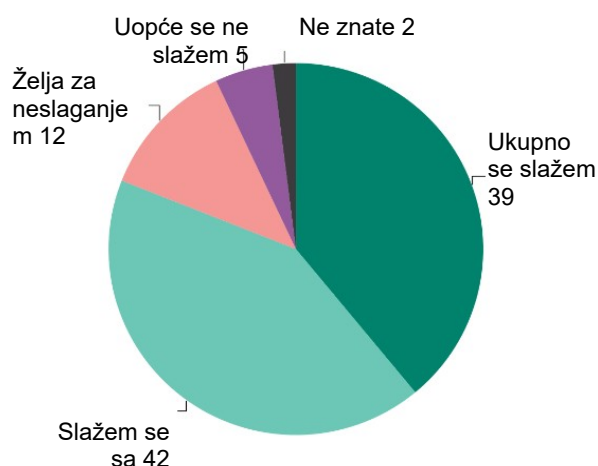
S druge strane, čini se da ispitanici iz Francuske, Danske (obje 57 %) i Bugarske (54 %) smatraju da su ekstremni vremenski uvjeti najmanje među državama članicama EU-a.

Na pitanje uzimaju li u obzir vjerojatnost poplava i izloženost drugim klimatskim rizicima pri odlučivanju o tome gdje će živjeti,¹⁹ 81 % Europljana slaže se. U svim državama članicama EU-a većina ispitanika razmotrila bi takve čimbenike. Najviša stopa sporazuma zabilježena je u Sloveniji (91 %), Francuskoj i Luksemburgu (89 %). S druge strane, ispitanici u Nizozemskoj, Poljskoj (69 %) i Estoniji (66 %) najmanje su vjerojatno uzeli u obzir takve čimbenike pri odlučivanju o tome gdje će živjeti.

QD14. 1. U kojoj se mjeri slažete sa sljedećim izjavama o različitim rizicima koji proizlaze iz klimatskih promjena? Prilikom odlučivanja o turističkoj destinaciji, uzimate u obzir izloženost ekstremnim vremenskim uvjetima ili vjerojatnost šumskih požara.

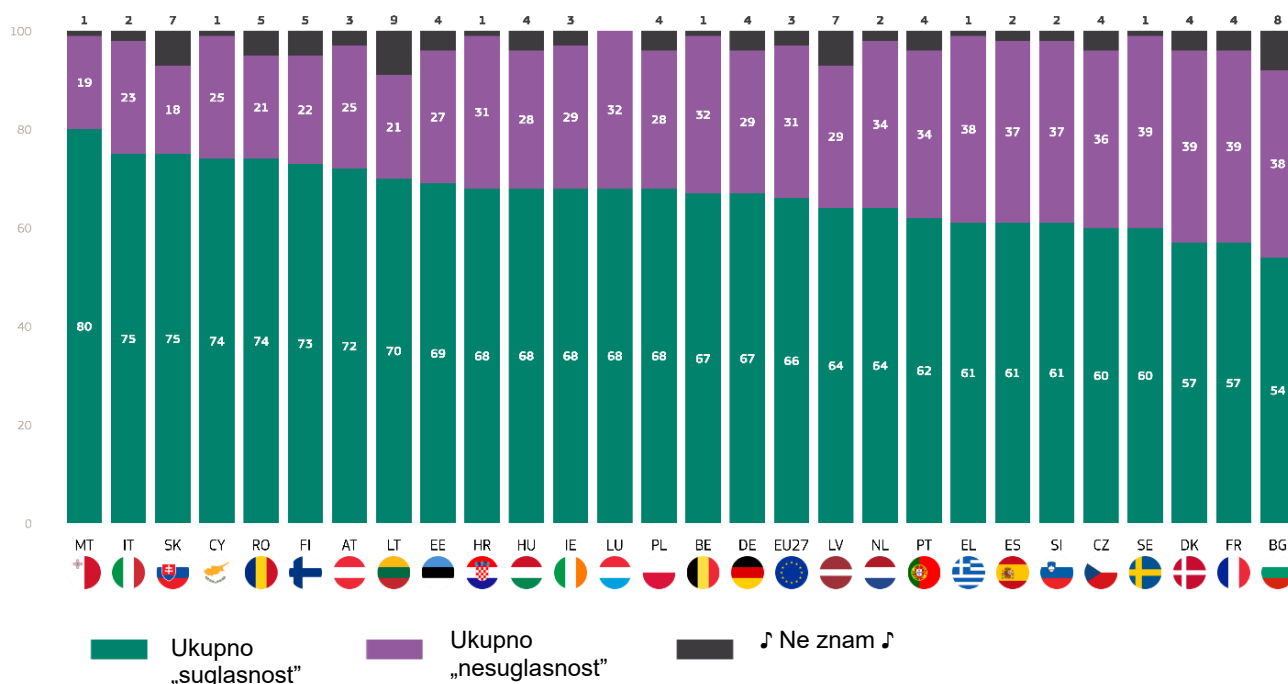
QD14.2. U kojoj se mjeri slažete sa sljedećim izjavama o različitim rizicima koji proizlaze iz klimatskih promjena? Ako odlučite gdje ćete živjeti, razmislite o vjerojatnosti poplava i izloženosti drugim klimatskim rizicima.

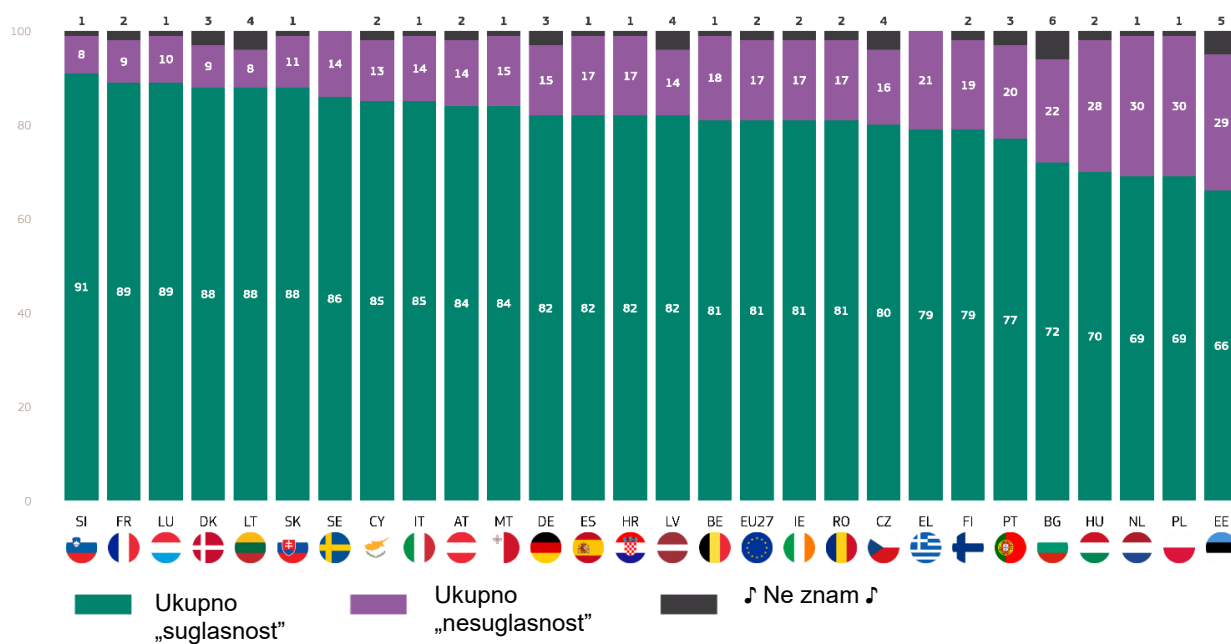
¹⁸ QD14. 1. U kojoj se mjeri slažete sa sljedećim izjavama o različitim rizicima koji proizlaze iz klimatskih promjena? Prilikom odlučivanja o turističkoj destinaciji, uzimate u obzir izloženost ekstremnim vremenskim uvjetima ili vjerojatnost pojave šume.

¹⁹ PitanjeD14.2. U kojoj se mjeri slažete sa sljedećim izjavama o različitim rizicima koji proizlaze iz klimatskih promjena? Ako odlučite gdje ćete živjeti, razmislite o vjerojatnosti poplava i izloženosti drugim klimatskim rizicima.

QD14. 1. U kojoj se mjeri slažete sa sljedećim izjavama o različitim rizicima koji proizlaze iz klimatskih promjena? Prilikom odlučivanja o turističkoj destinaciji, uzimate u obzir izloženost ekstremnim vremenskim uvjetima ili vjerojatnost šumskih požara.

QD14.2. U kojoj se mjeri slažete sa sljedećim izjavama o različitim rizicima koji proizlaze iz klimatskih promjena? Ako odlučite gdje ćete živjeti, razmislite o vjerojatnosti poplava i izloženosti drugim klimatskim rizicima.

Kad je riječ o sociodemografskim²⁰ čimbenicima, iznesena su sljedeća opažanja (tablica za QD14.1):

- Žene češće uzimaju u obzir te rizike (68 %) u usporedbi s muškarcima (63 %).
- Najviše se slažu skupine 15 – 24 i 40 – 54 (obje 68 %), a slijede osobe u dobi od 25 do 39 godina (67 %). Skupina 55+ izvijestila je o najnižoj zabrinutosti (63 %).
- Najviše su zabrinuti oni koji još studiraju (69 %), a slijede oni koji su napustili obrazovanje u dobi od 20 ili više godina (68 %). Ispitanici koji su napustili obrazovanje s 15 godina ili ranije pokazuju najnižu zabrinutost (58 %).
- Najviše su zabrinuti ostali radnici (71 %) i samozaposlene osobe (69 %). Menadžeri i studenti također pokazuju veliku zabrinutost (67 % odnosno 68 %), dok su nezaposleni (59 %) i umirovljeni (62 %) najmanje zabrinuti.
- Stanovnici velikih gradova (68 %) i malih ili srednjih gradova (67 %) pokazuju visoku razinu zabrinutosti, dok su stanovnici ruralnih područja manje zabrinuti (62 %).
- Oni koji klimatske promjene smatraju ozbiljnim problemom pokazuju najveći sporazum (69 %), dok oni koji to ne smatraju ozbiljnim problemom pokazuju manju zabrinutost (49 %).
- Ispitanici koji se slažu da su klimatske promjene uzrokovane ljudskim aktivnostima pokazuju veću zabrinutost (69 %), dok oni koji se ne slažu (50 %).
- Najviše zabrinjavaju osobe koje se osjećaju izloženima rizicima za okoliš i klimu (77 %), a osobe koje ne plaćaju naknadu manje su zabrinute (59 %).
- Oni koji se slažu da mediji pružaju jasne informacije o klimatskim promjenama pokazuju veću zabrinutost (69 %) u usporedbi s onima koji se ne slažu (63 %).

QD14. 1. U kojoj se mjeri slažete sa sljedećim izjavama o različitim rizicima koji proizlaze iz klimatskih promjena? Prilikom odlučivanja o turističkoj destinaciji, uzimate u obzir izloženost ekstremnim vremenskim uvjetima ili vjerojatnost šumskih požara. (% – EU)

	Ukupno „suglasnost“	Ukupno „nesuglasnost“	Ne znam
EU-27	66	31	3
Spol			
Čovjek	63	34	3
Žena	68	28	4
Dob			
15-24	68	30	2
25-39	67	32	1
40-54	68	31	1
55+	63	31	6
Obrazovanje (kraj)			
-15	58	34	8
16-19	66	31	3
20+	68	30	2
Još uvijek studiram	69	29	2
Socioprofesionalna kategorija			
Samozaposlena osoba	69	30	1
Upravitelji	67	31	2
Ostali bijeli ovratnici.	71	28	1
Ručni radnici	66	33	1
Kućni ljubimci	63	32	5
Nezaposleni	59	37	4
U mirovini	62	31	7
Studenti	68	30	2
Subjektivna urbanizacija			
Ruralno područje ili selo	62	34	4
Gradić male ili srednje veličine	67	30	3
Veliki grad	68	30	2
Percepcija klimatskih promjena			
Ozbiljni problem	69	28	3
Nije ozbiljan problem	49	48	3
Klimatske promjene uzrokovane su ljudskim djelovanjem			
Slažem se	69	28	3
Neslaganje	50	45	5
Izloženost okolišnim i klimatskim rizicima			
Izloženo	77	21	2
Nije izloženo	59	38	3
Nacionalni mediji pružaju jasne informacije o klimatskim promjenama			
Slažem se	63	35	2
Neslaganje	69	28	3

20 Za pregled tih podataka vidjeti tablicu na istoj stranici.

Kad je riječ ociodemografskim²¹ čimbenicima, iznesena su sljedeća opažanja (tablica za QB 14.2):

- Žene (83 %) imaju nešto veću vjerojatnost od muškaraca (81 %) da će uzeti u obzir te klimatske rizike pri odlučivanju o tome gdje će živjeti.
- Najviše zabrinjava skupina od 15 do 24 godine (83 %), a slijede osobe u dobi od 40 do 54 godine (82 %). Skupina 55+ i osobe u dobi od 25 do 39 godina navode nešto manje zabrinutosti (oboje 81 %).
- Ispitanici koji su završili obrazovanje s 15 ili manje godina pokazuju najnižu zabrinutost (77 %), dok oni koji su završili obrazovanje s 20 ili više godina i oni koji još uvijek studiraju (84 %) izražavaju najveću zabrinutost.
- Najviše su zabrinuti studenti (85 %), rukovoditelji i ostali radnici (84 %), a najmanje nezaposleni (75 %).
- Ispitanici koji žive u velikim gradovima malih ili srednjih gradova (obje 84 %) pokazuju najveću zabrinutost, a slijede oni koji žive u ruralnim područjima ili selima (77 %).
- Ispitanici koji se slažu da su klimatske promjene uzrokovane ljudskom aktivnošću pokazuju najveći zaostatak (85 %), dok oni koji se ne slažu izražavaju znatno najmanji zaostatak (65 %).
- Oni koji klimatske promjene smatraju neozbiljnim problemom izražavaju najnižu zabrinutost (63 %), dok oni koji to smatraju „ozbiljnim problemom” navode veću zabrinutost (85 %).
- Ispitanici izloženi rizicima za okoliš i klimu najviše su zabrinuti (88 %), dok su oni koji nisu izloženi manje zabrinuti (78 %).
- Ispitanici koji se slažu da mediji pružaju jasne informacije o klimatskim promjenama pokazuju veću zabrinutost (84 %), dok oni koji se ne slažu navode nešto manju zabrinutost (81 %).

QD14.2. U kojoj se mjeri slažete sa sljedećim izjavama o različitim rizicima koji proizlaze iz klimatskih promjena? Ako odlučite gdje ćete živjeti, razmislite o vjerojatnosti poplava i izloženosti drugim klimatskim rizicima. (% – EU)

	Ukupno „suglasnost”	Ukupno „nesuglasnost”	Ne znam
EU-27	81	17	2
Spol			
Čovjek	81	18	1
Žena	83	15	2
Dob			
15-24	83	16	1
25-39	81	18	1
40-54	82	17	1
55+	81	16	3
Obrazovanje (kraj)			
-15	77	20	3
16-19	81	17	2
20+	84	15	1
Još uvijek studiram	84	14	2
Socioprofesionalna kategorija			
Samozaposlena osoba	81	18	1
Upravitelji	84	15	1
Ostali bijeli ovratnici.	84	15	1
Ručni radnici	80	18	2
Kućni ljubimci	81	18	1
Nezaposleni	75	24	1
U mirovini	81	16	3
Studenti	85	14	1
Subjektivna urbanizacija			
Ruralno područje ili selo	77	20	3
Gradić male ili srednje veličine	84	15	1
Veliki grad	84	15	1
Percepcija klimatskih promjena			
Ozbiljni problem	85	13	2
Nije ozbiljan problem	63	35	2
Klimatske promjene uzrokovane su ljudskim djelovanjem			
Slažem se	85	14	1
Neslaganje	65	33	2
Izloženost okolišnim i klimatskim rizicima			
Izloženo	88	11	1
Nije izloženo	78	20	2
Nacionalni mediji pružaju jasne informacije o klimatskim promjenama			
Slažem se	81	18	1
Neslaganje	84	15	1

21 Za pregled tih podataka vidjeti tablicu na istoj stranici.

II. Izloženost rizicima povezanim s klimom i osobno djelovanje

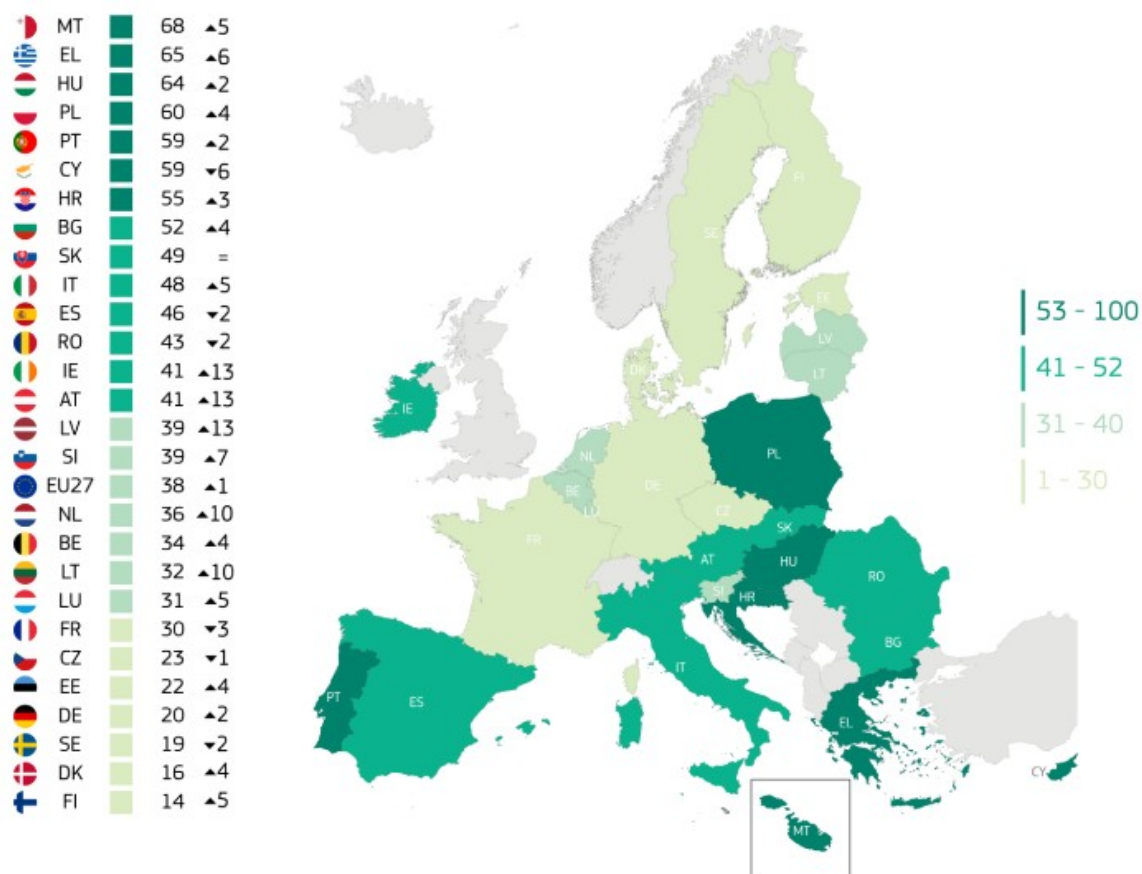
1. Izloženost i prijetnje

Svaki deseti Europljanin osjeća se izloženim klimatskim promjenama.

Rizici povezani s okolišem i klimom, kao što su šumski požari, poplave, onečišćenje i ekstremni vremenski uvjeti, sve više utječu na pojedince i zajednice. U ovom se poglavlju procjenjuje osobna izloženost tim rizicima na temelju anketnih podataka.

Ispitanici su upitani koliko su izloženi rizicima i prijetnjama povezanim s okolišem i klimom na temelju ljestvice od četiri boda: „vrlo izložena”, „nešto izložena”, „ne vrlo

QD12. Koliko ste osobno izloženi rizicima i prijetnjama povezanim s okolišem i klimom? Na primjer, na požare, poplave, zagađenje ili ekstremne vremenske uvjete. Ukupno „izloženo” (EU27) (%)

izložena” i „nisu uopće izložena”.²² Gotovo svaka 4 od 10 Europljana osjeća se izloženo takvim rizicima i prijetnjama (38 %, +1 postotni bod od 2023.), dok se većina Europljana, njih šest od deset, ne osjeća izloženo (61 %, +1 postotni bod).

Zapravo, većina ispitanika u 19 država članica EU-a ne osjeća se (ne baš ili uopće) izloženima takvim prijetnjama i rizicima povezanim s klimatskim promjenama. Ispitanici iz Finske (86 %, –5 postotnih bodova), Danske (81 %, –7 postotnih bodova), Švedske (81 %, +2 postotna boda) i

Njemačke (80 %, –2 postotna boda) najvjerojatnije će prijaviti da se ne osjećaju izloženima.

Ispitanici iz Litve (38 %, –3 postotna boda), Estonije (31 %, –2 postotna boda), Češke (28 %, +2 postotna boda), Danske (28 %, –24 postotna boda) i Finske (28 %, –7 postotnih bodova) izjavili su da se osjećaju najmanje izloženima, a najveći udjeli izjavili su da se uopće ne osjećaju izloženima. Danska je zabilježila radikalni pad u ovoj kategoriji. U 2023. 52 % ispitanika uopće se nije osjećalo izloženo. To se 2025. smanjilo na 28 %.

U Danskoj je došlo do naglog povećanja udjela ispitanika koji tvrde da „nisu vrlo izloženi” za 17 postotnih bodova. To

upućuje na to da, iako se manje ljudi osjeća potpuno sigurno od rizika povezanih s okolišem i klimom u Danskoj, mnogi su se prebacili na percepciju da su donekle izloženi, što ukazuje na sve veću svijest ili iskustvo o tim rizicima.

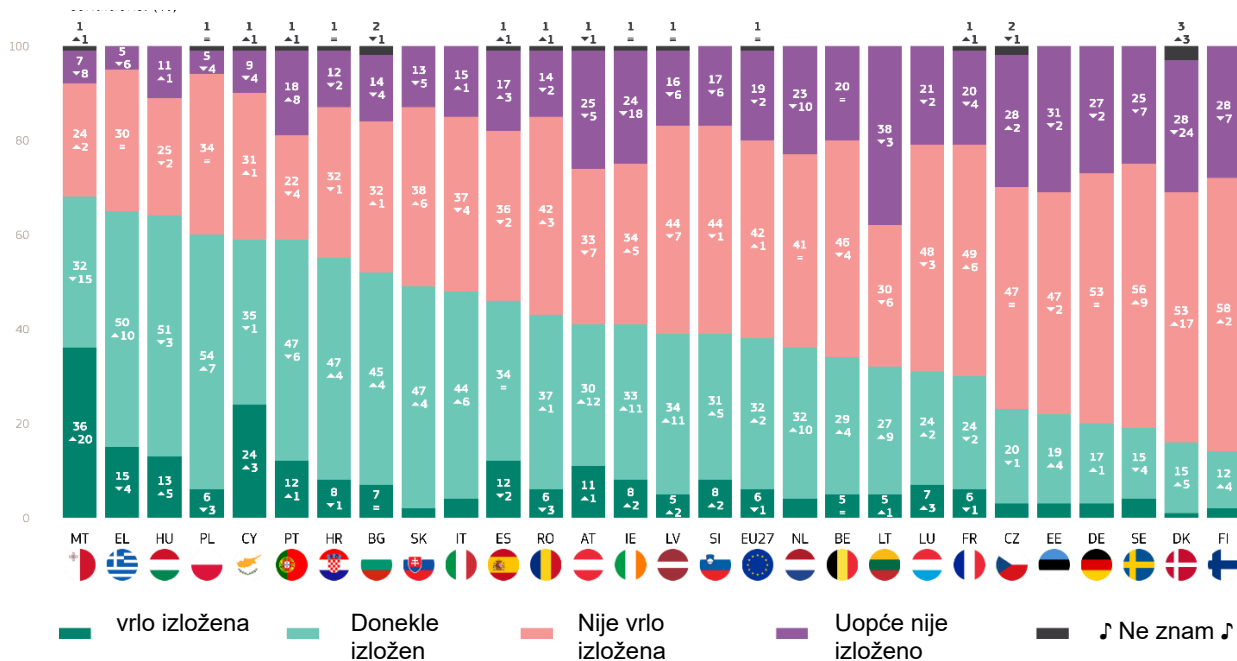
S druge strane, više od šest od deset ispitanika na Malti (68 %, +5 postotna boda), u Grčkoj (65 %, +6 postotnih bodova), Mađarskoj (64 %, +2 postotna boda) i Poljskoj (60 %, +4 postotna boda) osjećaju se izloženima prijetnjama i rizicima povezanim s klimatskim promjenama i predvode popis s najvišim ocjenama u tom pogledu.

²² Pitanje D12. Koliko ste osobno izloženi rizicima i prijetnjama povezanim s okolišem i klimom? Na primjer, na požare, olupine, zagađenje ili ekstremne vremenske uvjete.

Kad je riječ o promjenama u postotnim bodovima od 2023. do 2025., ispitanici u 21 zemlji osjećaju se izloženijima nego 2023. U tom je pogledu pet zemalja zabilježilo vrlo velika povećanja: Irska (41 %, +13 postotnih bodova), Latvija (39 %, +13 postotnih bodova), Austrija (41 %, +13 postotnih bodova), Litva (32 %, +10 postotnih bodova) i Nizozemska (36 %, +10 postotnih bodova).

Kao što je prikazano na karti, zemlje na jugu i jugoistoku Europe imaju najviše razine percipirane izloženosti: Malta (68 %), Grčka (65 %), Mađarska (64 %), Poljska (60 %), Portugal (59 %), Cipar (59 %), Hrvatska (55 %) i Bugarska (52 %). S druge strane, čini se da su sjeverna i zapadna Europa manje izložene.

QD12. Koliko ste osobno izloženi rizicima i prijetnjama povezanim s okolišem i klimom? Na primjer, na požare, poplave, zagađenje ili ekstremne vremenske uvjete. (%)

Posebno istraživanje Eurobarometra br. 565 o klimatskim promjenama

QD12. Koliko ste osobno izloženi rizicima i prijetnjama povezanim s okolišem i klimom? Na primjer, na požare, poplave, zagađenje ili ekstremne vremenske uvjete. (%)

	vrlo izložena		Donekle izložen		Nije vrlo izložena		Uopće nije izloženo		„Ne znam”		Ukupno „izloženo”		Ukupno „nije izloženo”	
	veljača/ ožujak 2025.	Diff. veljača/ož ujak 2025. svibanj/lip anj 2023.	veljača/ ožujak 2025.	Diff. veljača/ož ujak 2025. svibanj/lip anj 2023.	veljača/ ožujak 2025.	Diff. veljača/ož ujak 2025. svibanj/lip anj 2023.	veljača/ ožujak 2025.	Diff. veljača/ož ujak 2025. svibanj/lip anj 2023.	veljača/ ožujak 2025.	Diff. veljača/ož ujak 2025. svibanj/lip anj 2023.	veljača/ ožujak 2025.	Diff. veljača/ož ujak 2025. svibanj/lip anj 2023.	veljača/ ožujak 2025.	Diff. veljača/ož ujak 2025. svibanj/lip anj 2023.
EU-27	6	-1	32	2	42	1	19	-2	1	0	38	1	61	-1
BE	5	0	29	4	46	-4	20	0	0	0	34	4	66	-4
BG	7	0	45	4	32	1	14	-4	2	-1	52	4	46	-3
CZ	3	0	20	-1	47	0	28	2	2	-1	23	-1	75	2
DK	1	-1	15	5	53	17	28	-24	3	3	16	4	81	-7
DE	3	1	17	1	53	0	27	-2	0	0	20	2	80	-2
EE	3	0	19	4	47	-2	31	-2	0	0	22	4	78	-4
IE	8	2	33	11	34	5	24	-18	1	0	41	13	58	-13
EL	15	-4	50	10	30	0	5	-6	0	0	65	6	35	-6
ES	12	-2	34	0	36	-2	17	3	1	1	46	-2	53	1
FR	6	-1	24	-2	49	6	20	-4	1	1	30	-3	69	2
HR	8	-1	47	4	32	-1	12	-2	1	0	55	3	44	-3
IT	4	-1	44	6	37	-4	15	1	0	-2	48	5	52	-3
CY	24	3	35	-1	31	1	9	-4	1	1	59	2	40	-3
LV	5	2	34	11	44	-7	16	-6	1	0	39	13	60	-13
LT	5	1	27	9	30	-6	38	-3	0	-1	32	10	68	-9
LU	7	3	24	2	48	-3	21	-2	0	0	31	5	69	-5
HU	13	5	51	-3	25	-2	11	1	0	-1	64	2	36	-1
MT	36	20	32	-15	24	2	7	-8	1	1	68	5	31	-6
NL	4	0	32	10	41	0	23	-10	0	0	36	10	64	-10
AT	11	1	30	12	33	-7	25	-5	1	-1	41	13	58	-12
PL	6	-3	54	7	34	0	5	-4	1	0	60	4	39	-4
PT	12	0	47	-6	22	-3	18	8	1	1	59	-6	40	5
RO	6	-3	37	1	42	3	14	-2	1	1	43	-2	56	1
SI	8	2	31	5	44	-1	17	-6	0	0	39	7	61	-7
SK	2	-4	47	4	38	6	13	-5	0	-1	49	0	51	1
fi	2	1	12	4	58	2	28	-7	0	0	14	5	86	-5
SE	4	2	15	-4	56	9	25	-7	0	0	19	-2	81	2

Nadalje, rezultati su analizirani u odnosu nacio-demografske²³ kategorije ispitanika i dodatne čimbenike.

- Žene (40 %) imaju nešto veću vjerojatnost od muškaraca (37 %) da se osjećaju izloženima rizicima povezanim s klimom.
- Ispitanici u dobi od 40 do 54 godine (42 %) navode najveću izloženost, a slijede ih najmlađe skupine (15 – 24 godine) (40 %) i 25 – 39 (38 %). Skupina 55+ izvijestila je o najnižoj izloženosti (35 %).
- Osobe s obrazovanjem koje završavaju u dobi od 15 ili manje godina bilježe najnižu izloženost (34 %), dok osobe koje su završile obrazovanje u dobi od 16 do 19 godina i 20+ bilježe nešto veću izloženost (obje 39 %).
- Najveću izloženost imaju osobe u kućanstvu (46 %), a slijede ih samozaposlene osobe (44 %) i ostali radnici u bijelim ovratnicima (43 %). Najmanja izloženost zabilježena je u umirovljenicima (33 %).
- Najviše su izloženi stanovnici velikih gradova (41 %), a slijede stanovnici malih ili srednjih gradova (38 %) i ruralnih područja (36 %).
- Ispitanici koji klimatske promjene smatraju ozbiljnim problemom izvješćuju o većoj izloženosti (41 %) u usporedbi s onima koji ih ne smatraju ozbiljnim problemom (23 %).
- Oni koji se slažu da su klimatske promjene uzrokovane ljudskim djelovanjem izvješćuju o većoj izloženosti (41 %) u usporedbi s onima koji se ne slažu (23 %).
- Ispitanici koji se slažu da mediji pružaju jasne informacije o klimatskim promjenama izvješćuju o manjoj izloženosti (34 %) od onih koji se ne slažu (43 %).

QD12. Koliko ste osobno izloženi rizicima i prijetnjama povezanim s okolišem i klimom? Na primjer, na požare, poplave, zagađenje ili ekstremne vremenske uvjete. (% – EU)

	Ukupno „izloženo”	Ukupno „nije izloženo”	♪ Ne znam ♪
EU-27	38	61	1
Spol			
Čovjek	37	62	1
Žena	40	59	1
Dob			
15-24	40	59	1
25-39	38	61	1
40-54	42	57	1
55+	35	64	1
Obrazovanje (kraj)			
-15	34	65	1
16-19	39	61	0
20+	39	60	1
Još uvijek studiram	38	61	1
Socioprofesionalna kategorija			
Samozaposlena osoba	44	55	1
Upravitelji	39	61	0
Ostali bijeli ovratnici.	43	57	0
Ručni radnici	38	61	1
Kućni ljubimci	46	54	0
Nezaposleni	38	61	1
U mirovini	33	66	1
Studenti	38	61	1
Subjektivna urbanizacija			
Ruralno područje ili selo	36	63	1
Gradić male ili srednje veličine	38	61	1
Veliki grad	41	58	1
Percepcija klimatskih promjena			
Ozbiljni problem	41	58	1
Nije ozbiljan problem	23	76	1
Klimatske promjene uzrokovane su ljudskim djelovanjem			
Slažem se	41	59	0
Neslaganje	23	76	1
Nacionalni mediji pružaju jasne informacije o klimatskim promjenama			
Slažem se	34	65	1
Neslaganje	43	57	0

23 Za pregled tih podataka vidjeti tablicu na istoj stranici.

2. Pojedinačni napori

Mnogi Europljani djeluju protiv klimatskih promjena, ali manje nego 2023.

Osim procjene percipirane izloženosti rizicima i prijetnjama povezanim s klimatskim promjenama, ispitanicima je postavljeno pitanje jesu li osobno poduzeli mjere za borbu protiv klimatskih promjena u posljednjih šest mjeseci.²⁴

Većina Europljana (59 %, -4 ?? 3p) izjavila je da je poduzela mjere za borbu protiv klimatskih promjena u posljednjih šest mjeseci, dok je 40 % izjavilo da nije poduzela nikakve mjere (+4 postotna boda). Udio ispitanika koji su odgovorili „ne znam” ostaje nepromijenjen na 1 %.

U 21 zemlji više od polovine ispitanika izvijestilo je da je poduzelo mjere u posljednjih šest mjeseci. Najveći udjeli zabilježeni su u Malti (82 %, +8 postotnih bodova), Finskoj (79 %, -2 postotna boda), Švedskoj (78 %, -3 postotna boda) i Danskoj (77 %, +1 postotni bod).

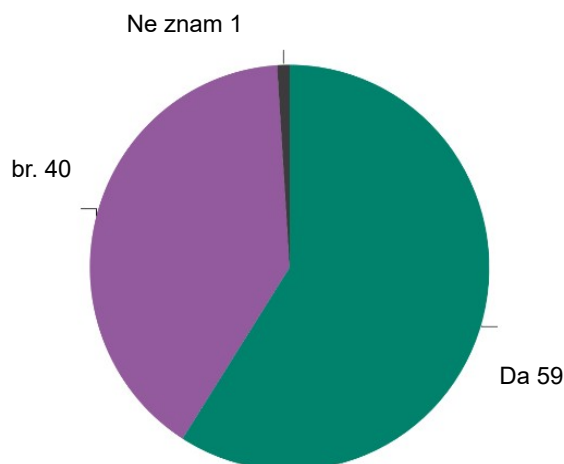
S druge strane, u šest zemalja više od polovine ispitanika izvijestilo je da nije poduzelo nikakve mjere. Najveći udjeli zabilježeni su u Rumunjskoj (68 %, -2 postotna boda), Bugarskoj (63 %, +1 postotni bod), Poljskoj (59 %, -1 postotni bod) i Italiji (53 %, +6 postotnih bodova).

Deset država članica palo je ispod prosjeka EU-a od 59 % u udjelu ispitanika koji su izvijestili o poduzimanju osobnih mjera za borbu protiv klimatskih promjena: Portugal (57 %), Litva (56 %), Estonija (52 %), Latvija (51 %), Grčka (48 %), Italija (46 %), Češka (45 %), Poljska (38 %), Bugarska (33 %) i Rumunjska (29 %).

U razdoblju od 2023. do 2025. udio ispitanika koji su izvijestili o osobnom djelovanju u području klime znatno se promijenio u nekoliko zemalja. Najveća povećanja zabilježena su u Cipru (67 %, +12 postotnih bodova), Malti

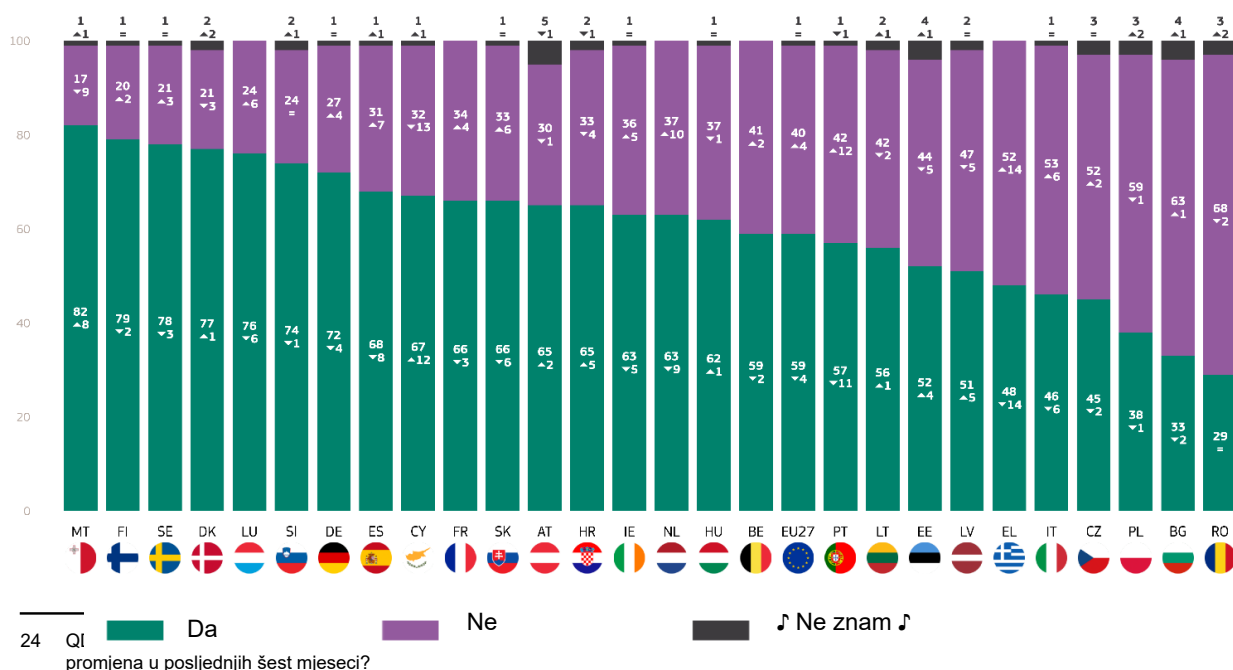
(82 %, +8 postotnih bodova), Hrvatskoj (65 %, + 5 postotnih bodova) i Latviji (51 %, + 5 postotnih bodova). S druge strane, odgovori u 16 zemalja upućivali su na smanjenje u odnosu na 2023., pri čemu je najveće smanjenje zabilježeno u Grčkoj (48 %, -14 postotnih bodova), Portugalu (57 %, -11 postotnih bodova) i

QD5. Jeste li osobno poduzeli mjere za borbu protiv klimatskih promjena u posljednjih šest mjeseci? (EU27) (%)

Jes : -4
br.: +4
Ne znam : =
(veljača/ožujak 2025. svibanj/lipanj 2023.)
Nizozemskoj (63 %, -9 postotnih bodova).

QD5. Jeste li osobno poduzeli mjere za borbu protiv klimatskih promjena u posljednjih šest mjeseci? (%)

Kad je riječ o sociodemografskim²⁵ čimbenicima, iznesena su sljedeća opažanja:

Veća je vjerojatnost da će žene poduzeti mjere (61 %) u usporedbi s muškarcima (58 %).

U dobnoj skupini od 40 do 54 godine najveći je udio osoba koje su poduzele osobnu akciju (62 %), a slijede osobe od 25 do 39 godina (60 %). Najmanji je udio među osobama u dobi od 15 do 24 godine (57 %).

Ispitanici koji su ostali u obrazovanju do dobi od 20 ili više godina navode najveći udio osobnog djelovanja (68 %), dok oni koji su završili obrazovanje s 15 ili manje godina (47 %) navode najmanji udio osobnog djelovanja.

Upravitelji će najvjerojatnije izvijestiti da su poduzeli mjere (71 %), nakon čega slijede samozaposlene osobe (62 %). Ostali radnici (61 %) i studenti (60 %). Najniži udjeli zabilježeni su među nezaposlenima (55 %) i kućanstvima (54 %).

Stanovnici velikih gradova izvješćuju o najvišoj razini djelovanja (63 %), nakon čega slijede stanovnici ruralnih područja (58 %) i malih ili srednjih gradova (57 %).

Oni koji klimatske promjene smatraju ozbiljnim problemom imaju znatno veću vjerojatnost da će prijaviti da su poduzeli osobnu akciju (63 %) od onih koji to ne čine (35 %).

Ispitanici koji se slažu da su klimatske promjene uzrokovane ljudskim djelovanjem navode višu razinu djelovanja (63 %) u usporedbi s onima koji se ne slažu (38 %).

Oni koji se osjećaju izloženima okolišnim ili klimatskim rizicima prijavljuju više djelovanja (62 %) od onih koji to ne čine (58 %).

Oni koji se slažu da mediji pružaju jasne informacije o klimatskim promjenama manje će vjerojatno izvijestiti da su poduzeli osobne mjere (58 %) od onih koji se ne slažu (63 %).

QDS. Jeste li osobno poduzeli mjere za borbu protiv klimatskih promjena u posljednjih šest mjeseci? (% – EU)

	Da	Ne	Ne znam
EU-27	59	40	1
Spol			
Čovjek	58	41	1
Žena	61	38	1
Dob			
15-24	57	42	1
25-39	60	39	1
40-54	62	37	1
55+	58	41	1
Obrazovanje (kraj)			
-15	47	52	1
16-19	56	43	1
20+	68	31	1
Još uvijek studiram	60	39	1
Socioprofesionalna kategorija			
Samozaposlena osoba	62	37	1
Upravitelji	11	29	0
Ostali bijeli ovratnici	61	38	1
Ručni radnici	56	43	1
Kućni ljubimci	54	45	1
Nezaposleni	55	44	1
U mirovini	56	42	2
Studenti	60	39	1
Subjektivna urbanizacija			
Ruralno područje ili selo	58	40	2
Gradić male ili srednje veličine	57	42	1
Veliki grad	63	36	1
Percepcija klimatskih promjena			
Ozbiljni problem	63	36	1
Nije ozbiljan problem	35	63	2
Klimatske promjene uzrokovane su ljudskim djelovanjem			
Slažem se	63	36	1
Neslaganje	38	59	3
Izloženost okolišnim i klimatskim rizicima			
Izloženo	62	37	1
Nije izloženo	58	41	1
Nacionalni mediji pružaju jasne informacije o klimatskim promjenama			
Slažem se	63	36	1
Neslaganje	58	41	1

25 Za pregled tih podataka vidjeti tablicu na istoj stranici.

Većina građana EU-a obično poduzima konkretne mjere protiv klimatskih promjena, ali od 2023. bilježi se smanjenje svih mjera.

Većina Europljana poduzela je mjere protiv klimatskih promjena u posljednjih šest mjeseci (59 %). Pitali su ih i koje su mjere konkretno poduzeli.²⁶

Među Europljanima koji su u posljednjih šest mjeseci poduzeli mjere protiv klimatskih promjena, najčešća mjera i dalje je smanjenje otpada i njegovo redovito odvajanje za recikliranje (64 %, –6 postotnih bodova od 2023.). Ta mjera posebno prevladava u Švedskoj (86 %, –5 postotnih bodova), Danskoj (80 %, +2 postotna boda), Finskoj (76 %, –3 postotna boda) i Luksemburgu (76 %, –6 postotnih bodova).

Otprilike polovina Europljana nastoji smanjiti potrošnju jednokratnih predmeta kad god je to moguće (npr. plastične vrećice iz supermarketa, višak ambalaže, plastični pribor za jelo itd.) (49 %, –4 postotna boda). Taj se pristup najčešće navodi u Švedskoj (77 %, –4 postotna boda), Sloveniji (65 %, nepromijenjeno), Danskoj (64 %, +1 postotni bod) i Luksemburgu (64 %, –2 postotna boda).

Pri kupnji novog kućanskog uređaja (npr. perilice rublja, hladnjaka ili televizora) za otprilike trećinu Europljana niža potrošnja energije važan je čimbenik u njihovu izboru (34 %, –3 postotna boda). Malta (52 %, –15 postotnih bodova), Cipar (50 %, +4 postotna boda) i Slovenija (48 %, –3 postotna boda) imaju najveći rezultat u toj kategoriji.

Otprilike četvrtina Europljana redovito koristi ekološki prihvatljive alternative privatnom automobilu kao što su hodanje, vožnja biciklom, javni prijevoz ili dijeljenje automobila (26 %, –2 postotna boda). Ispitanici iz Švedske (63 %, nepromijenjeno), Nizozemske (49 %, –7 postotnih bodova) i Danske (41 %, –2 postotna boda) imaju najviše ocjene.

Nadalje, četvrtina Europljana kupuje i jede manje mesa (25 %, –6 postotnih bodova). Ta je mjera najraširenija u Švedskoj (49 %, –4 postotna boda), a slijede je Nizozemska (48 %, –10 postotnih bodova), Danska (44 %, –2 postotna boda) i Luksemburg (43 %, –10 postotnih bodova).

14 % (–3 postotna boda) ispitanika iz cijelog EU-a bolje je izoliralo svoj dom kako bi smanjili potrošnju energije. Ispitanici iz Nizozemske, Bugarske (34 %, +2 postotna boda) i Cipra (27 %, nepromijenjeno) izjavili su da su najviše poduzeli te mjere.

Svaki deseti ispitanik uzima u obzir ugljični otisak svojeg prijevoza pri planiranju odmora i drugih putovanja na veće udaljenosti te ponekad u skladu s time prilagođava svoje planove (10 %, –1 postotni bod). Ta je mjera najraširenija u Švedskoj (36 %, –7 postotnih bodova), a slijede je Nizozemska (30 %, –2 postotna boda), Finska (28 %, –2 postotna boda) i Danska (22 %, +1 postotni bod).

9 % (–1 postotni bod) Europljana izjavilo je da su se prebacili na dobavljača energije koji nudi veći udio energije iz obnovljivih izvora od prethodnog. Ispitanici u

Švedskoj (21 %, –4 postotna boda) i Nizozemskoj (19 %, nepromijenjeno) prijavili su najveće udjele u toj kategoriji.

Gotovo slična količina navodi da su instalirali solarne ploče u svom domu (8 %, –1 postotni bod). Ispitanici iz Nizozemske (41 %, –2 postotna boda) i Cipra (30 %, +5 postotnih bodova) prijavili su daleko najveće udjele u toj kategoriji.

6 % (–1 postotni bod) ispitanika diljem EU-a kupilo je novi automobil, a njegova niska potrošnja goriva bila je važan čimbenik u njihovu izboru. Najveće udjele prijavili su ispitanici u Švedskoj (16 %, –1 postotni bod), Luksemburgu (15 %, –1 postotni bod) i Nizozemskoj (11 %, –1 postotni bod).

Slično tome, 5 % ispitanika izjavilo je da je ugradilo dizalicu topline radi smanjenja računa za energiju i ugljičnog otiska. Najveći udio ispitanika koji su izvijestili o toj mjeri nalazi se u Finskoj i Sloveniji (obje 20 %), a slijede Švedska (17 %) te Nizozemska i Luksemburg (svaka 11 %).²⁷

Tri posto ih je kupilo električni automobil (nepromijenjen od 2023.). Najveći udjeli zabilježeni su u Danskoj (13 %, +4 postotna boda), Luksemburgu (13 %, +5 postotnih bodova), Nizozemskoj (11 %, +2 postotna boda) i Švedskoj (10 %, +1 postotni bod).

Isti broj Europljana kupio je niskoenergetski dom (3 %, –1 postotni bod). Samo udjeli u Luksemburgu (12 %, –7 postotnih bodova) i Nizozemskoj (11 %, –1 postotni bod) premašuju 10 %.

Ukupno 8 % (+1 postotni bod) Europljana nije poduzelo nikakve mjere. Najviše bodova u toj kategoriji imaju Rumunjska (23 %, +8 postotnih bodova), Bugarska (16 %, –2 postotna boda) i Portugal (15 %, +3 postotna boda).²⁸

Općenito, u posljednjih šest mjeseci većina Europljana aktivno je sudjelovala u mjerama za borbu protiv klimatskih promjena, pri čemu su najčešće mjere smanjenje otpada i recikliranje, smanjenje količine predmeta za jednokratnu upotrebu i davanje prednosti energetske učinkovitosti pri kupnji novih uređaja.

Međutim, općenito je došlo do blagog smanjenja postotka osoba koje su poduzele te mjere diljem EU-a.

Ispitanici u nekim zemljama izvijestili su o znatno višim razinama donošenja takvih mjera od prosjeka EU-a. Oni u Švedskoj, Danskoj i Nizozemskoj ističu se prihvaćanjem različitih praksi prilagođenih euu, dok oni na Malti i Cipru pokazuju snažno prihvaćanje energetske učinkovitih uređaja.

²⁶ QD6. Koje se od sljedećih mjera, ako postoje, primjenjuju na vas? Odaberite sve što se primjenjuje.

²⁷ Imajte na umu da je ova točka odgovora nova i stoga nema podataka o kretanjima iz 2023.

²⁸ To je takozvana opcija spontanog odgovora. Prikazuje se samo ako ispitanik želi nastaviti upitnik bez odabira druge mogućnosti odgovora.

QD6: Koje se od sljedećih mjera, ako postoje, primjenjuju na vas? Odaberite sve što se primjenjuje. (MULTIPLE ANSWERS POSSIBLE) (EU27) (%)

QD6: Koja vam od sljedećih radnji, ako ih ima, odgovara? Odaberite sve što se primjenjuje. (MULTIPLE ANSWERS POSSIBLE) (%)

	Redovito upotrebljavate ekološki prihvatljive alternative privatnom automobilu kao što su hodanje, vožnja biciklom, javni prijevoz ili zajedničko korištenje automobila.	Bolje ste izolirali svoj dom kako biste smanjili potrošnju energije	Pri kupnji novog kućanskog uređaja (npr. perilice rublja, hladnjača ili televizora) manja potrošnja energije važan je čimbenik u vašem izboru.	Kupujete i jedete manje mesa	Pokušavate smanjiti otpad i redovito ga odvajati za recikliranje	Pokušavate smanjiti potrošnju jednokratnih predmeta kad god je to moguće (npr. plastične vrećice iz supermarketa, višak ambalaže, plastični pribor za jelo itd.)	Prešli ste na dobavljača energije koji nudi veći udio energije iz obnovljivih izvora od prethodnog.	U svojem domu imate opremu za kontrolu i smanjenje potrošnje energije (npr. pametno brojilo)	Ugradili ste solarne panele u svoj dom	Pri planiranju odmora i drugih putovanja na veće udaljenosti uzimate u obzir ugljični otisak svojeg prijevoza i ponekad u skladu s time prilagođavate svoje planove	Nijedan (SPONTA NEOUS)	Kupili ste novi automobil i njegovu nisku potrošnju goriva bila je važan čimbenik u vašem izboru	Kupili ste električni automobil	Kupili ste niskoenergetski dom	Ugradili ste dizalicu topline kako biste smanjili svoj račun za energiju i ugljični otisak	Ostalo (SPONTA NEOUS)	Ne znam																
	Δ veljača / ožujak 2025. / lipanj 2023.	Δ veljača / ožujak 2025. / lipanj 2023.	Δ veljača / ožujak 2025. / lipanj 2023.	Δ veljača / ožujak 2025. / lipanj 2023.	Δ veljača / ožujak 2025. / lipanj 2023.	Δ veljača / ožujak 2025. / lipanj 2023.	Δ veljača / ožujak 2025. / lipanj 2023.	Δ veljača / ožujak 2025. / lipanj 2023.	Δ veljača / ožujak 2025. / lipanj 2023.	Δ veljača / ožujak 2025. / lipanj 2023.	Δ veljača / ožujak 2025. / lipanj 2023.	Δ veljača / ožujak 2025. / lipanj 2023.	Δ veljača / ožujak 2025. / lipanj 2023.	Δ veljača / ožujak 2025. / lipanj 2023.	Δ veljača / ožujak 2025. / lipanj 2023.	Δ veljača / ožujak 2025. / lipanj 2023.	Δ veljača / ožujak 2025. / lipanj 2023.																
EU-27	26	-2	14	-3	34	-3	25	-6	64	-6	49	-4	9	-1	8	-3	8	-1	10	-1	8	1	6	-1	3	0	3	-1	5	0	0	1	1
BE	31	-11	23	-5	38	-5	32	-7	62	-11	48	-11	14	0	15	-2	19	0	13	-2	2	-2	8	-2	6	3	7	1	6	0	0	0	0
BG	18	1	34	2	44	5	15	-4	28	2	34	2	2	1	5	3	4	1	6	3	16	-2	7	0	1	0	3	0	2	0	0	0	-2
CZ	14	-10	14	-6	32	-14	13	-5	61	-8	35	-14	4	0	4	-3	5	-3	4	-2	12	3	4	-7	1	-1	2	0	4	0	0	2	1
DK	41	-2	21	-1	42	-4	44	-2	80	2	64	1	15	0	13	-5	7	0	22	1	4	-1	8	-7	13	4	4	-4	9	0	-2	1	1
DE	37	-6	8	-2	38	-3	37	-10	67	-8	59	-6	13	-2	6	-3	10	1	11	-5	5	0	6	0	3	0	2	0	3	1	0	0	0
EE	28	-4	24	-2	36	-4	18	-6	65	-2	56	-5	7	-1	9	-3	3	-1	5	1	6	-2	9	-2	2	0	5	0	11	1	0	1	1
IE	23	-6	19	-3	29	1	16	-10	62	-3	39	-13	11	-2	13	-2	6	0	13	1	8	3	7	-2	4	-1	4	-2	6	0	0	1	0
EL	24	-4	16	-3	40	0	12	-2	57	-17	55	-9	8	2	3	1	12	-5	2	0	13	4	3	1	0	-1	1	0	2	0	0	0	0
ES	18	-5	9	-2	25	-9	8	-7	71	-1	45	-4	3	-2	6	-2	5	-1	5	1	11	1	4	-1	2	0	1	-2	2	1	0	1	1
FR	22	-5	17	-4	35	-3	34	-7	75	-7	51	-6	6	-3	10	-8	4	-1	16	0	7	3	4	-7	3	1	5	-1	5	0	0	1	1
HR	15	1	18	-2	30	-4	26	4	60	-8	46	-3	6	1	7	1	5	0	6	3	6	3	8	4	3	0	2	1	3	0	0	1	1
IT	18	4	14	1	35	4	24	-2	61	-8	40	0	11	2	4	0	5	-1	3	-1	8	2	8	2	4	-1	4	1	5	0	0	0	0
CY	13	-4	27	0	50	4	13	-8	70	3	49	-5	3	0	3	-4	30	5	5	-2	10	-6	9	-3	2	1	5	-5	6	0	0	2	2
LV	21	-5	14	-2	39	-2	11	-6	64	7	50	2	3	-3	9	-3	4	1	3	-2	10	1	7	-1	2	0	1	-1	3	2	2	1	0
LT	19	-3	15	-2	32	-5	8	-5	72	-1	57	9	5	-3	10	-3	4	1	3	0	10	2	5	-3	1	0	1	-1	3	0	0	0	-1
LU	35	-12	20	-8	37	-11	43	-10	76	-6	64	-2	12	-4	19	-1	16	3	20	-5	4	2	15	-1	13	5	12	-7	11	1	1	0	0
HU	20	1	19	0	40	3	15	-3	60	2	53	-2	5	1	10	1	5	1	15	7	6	-1	5	1	2	0	4	-2	4	0	0	0	0
MT	37	-5	13	0	52	-15	12	-10	62	-29	54	-24	4	3	26	-7	18	-3	10	0	6	6	10	-4	7	1	8	-1	4	0	0	0	0
NL	49	-7	39	-4	45	-9	48	-10	71	-7	60	-11	19	0	36	-8	41	-2	30	-2	2	0	11	-1	11	2	11	-1	11	0	0	0	0
AT	38	5	11	0	40	2	35	-4	64	-2	55	-2	15	4	22	3	10	-4	17	-2	9	3	8	-1	6	-1	4	0	8	1	0	0	0
PL	13	1	9	-3	26	2	9	-2	48	-1	38	2	4	0	6	-2	3	-2	5	2	8	-4	3	-1	1	0	2	-1	3	0	0	2	1
PT	10	-6	7	-4	23	-8	5	-8	63	-7	43	-6	2	-5	4	-3	6	1	3	-2	15	3	4	0	4	2	1	-1	2	0	0	1	0
RO	17	1	21	1	24	-3	11	-3	32	-4	32	1	6	0	6	-2	4	0	5	-1	23	8	3	-1	1	-1	3	-1	4	1	0	1	1
SI	37	0	26	-6	48	-3	16	-11	77	-4	65	0	10	-6	14	-4	11	-1	10	0	2	0	8	-8	3	0	5	-1	20	0	0	0	0
SK	29	-2	19	-5	36	-4	12	-7	71	0	55	-2	5	1	7	0	5	-1	11	5	4	-2	7	1	2	1	2	0	6	0	0	1	0
FI	38	-7	14	-5	31	-11	41	0	76	-3	62	-7	12	-5	9	-8	5	-1	28	-2	6	2	10	-3	6	-1	3	-1	20	1	1	1	0
SE	63	0	14	-3	39	-13	49	-4	86	-5	77	-4	21	-4	13	-4	10	1	36	-7	2	1	16	-1	10	1	2	-2	17	5	0	0	0

Kad je riječ ociodemografskim²⁹ čimbenicima, iznesena su sljedeća opažanja:

- Žene (67 %) imaju veću vjerojatnost odvajanja otpada za recikliranje od muškaraca (62 %), a izvješćuju i o većem sudjelovanju u mjerama kao što su smanjenje uporabe predmeta za jednokratnu upotrebu (52 % za žene u odnosu na 46 % za muškarce) i potrošnja manje mesa u usporedbi s muškarcima (29 % za žene u odnosu na 21 % za muškarce).
- Ispitanici u dobi od 55 i više godina pokazuju veći angažman u ekološki prihvatljivim djelovanjima kao što je odvajanje otpada za recikliranje (67 %) u usporedbi s mlađim dobnim skupinama (62 – 63 %) i smanjenje potrošnje jednokratnih predmeta (50 % u usporedbi s 47 % – 49 % među mlađim ispitanicima). Upotreba ekološki prihvatljivog prijevoza češća je među najmlađom dobnom skupinom (28 % u usporedbi sa starijim dobnim skupinama od 24 do 27 %). Osobe u dobi od 45 do 54 godine najvjerojatnije će dati prednost niskoj potrošnji energije pri kupnji kućanskih aparata u odnosu na druge dobne skupine (39 % u odnosu na 18 do 36 %).
- Ispitanici koji su završili obrazovanje u dobi od 20 godina ili kasnije izvješćuju o većem angažmanu u svim ekološki prihvatljivim djelovanjima. Na primjer, vjerojatnije je da će odvojiti otpad za recikliranje (68 %) u odnosu na druge (62 % – 64 %), smanjiti potrošnju predmeta za jednokratnu uporabu (55 % u odnosu na 43 % – 48 %) i donijeti energetske učinkovite odluke pri kupnji kućanskih aparata (41 % u odnosu na 14 % – 33 %).
- Općenito je vjerojatnije da će rukovoditelji (96 %), samozaposlene osobe i drugi radnici u bijelom ovratniku (obje 93 %) sudjelovati u barem jednoj održivoj mjeri u usporedbi s drugim društveno-profesionalnim skupinama (86%o-91%). Međutim, studenti se ističu zbog veće upotrebe ekološki prihvatljivog prijevoza od drugih skupina (34% naspram 19% - 33%).
- Općenito, vjerojatnije je da će stanovnici gradova, posebno onih u velikim gradovima (93 %), poduzeti barem jednu održivu mjeru u usporedbi s ispitanicima iz malih gradova srednje veličine (92 %) i stanovnika ruralnih područja (88 %).
- Općenito, vjerojatnije je da će oni koji klimatske promjene smatraju ozbiljnim problemom (93 %) sudjelovati u barem jednoj održivoj praksi nego oni koji to ne čine (81 %).
- Ispitanici koji smatraju da su klimatske promjene uzrokovane ljudskom aktivnošću (93 %) vjerojatnije će poduzeti barem jednu mjeru, kao što je smanjenje otpada i korištenje javnog prijevoza, u usporedbi s onima koji se ne slažu (82 %).
- Općenito, oni koji se osjećaju izloženima rizicima za okoliš i klimu (93 %) izvješćuju o nešto većem usvajanju održivih mjera od onih koji se ne osjećaju izloženima (90 %).
- Sudjelovanje u održivim aktivnostima jednako je visoko među onima koji se slažu da mediji pružaju jasne informacije o klimi i onima koji se ne slažu (svih 92 %).

29 Pregled tih podataka potražite u tablici na sljedećoj stranici.

Posebno istraživanje Eurobarometra br. 565 o klimatskim promjenama

QD6 Koje se od sljedećih radnji, ako ih ima, primjenjuju na vas? (% – EU) Odaberite sve što se primjenjuje (mogućnost višestrukih odgovora)

	Ukupno „Najmanje jedna“	Pokušavate smanjiti otpad i redovito ga odvajati za recikliranje	Pokušavate smanjiti potrošnju jednokratnih artikala kad god je to moguće (e)	Prilikom kupnje novog kućanskog aparata (e)	Redovito upotrebljavate ekološki prihvatljive alternative privatnom automobilu kao što su hodanje, vožnja biciklom, javni prijevoz ili zajedničko korištenje automobila.	Kupujete i jedete manje mesa	Bolje ste izolirali svoj dom kako biste smanjili potrošnju energije	Pri planiranju odmora i drugih putovanja na veće udaljenosti uzimate u obzir ugljični otisak svojeg prijevoza i ponekad u skladu s time prilagođavate svoje planove	Prešli ste na dobavljača energije koji nudi veći udio energije iz obnovljivih izvora nego vaš prethodni	Ugradili ste opremu u svoj dom kako biste kontrolirali i smanjili potrošnju energije (e)	Ugradili ste solarne panele u svoj dom	Kupili ste novi automobil i njegova niska potrošnja goriva bila je važan čimbenik u vašem izboru	Ugradili ste dizalicu topline kako biste smanjili svoj račun za energiju i ugljični otisak	Kupili ste električni automobil	Kupili ste niskoenergetski dom	Nijedan (SPONTA NEOUS)	Ne znam
EU-27	91	64	49	34	26	25	14	10	9	8	8	6	5	3	3	8	1
Spol																	
Čovjek	90	62	46	32	24	21	15	10	9	9	9	7	5	4	3	9	1
Žena	92	67	52	35	27	29	14	11	8	8	7	5	4	3	3	7	1
Dob																	
15-24	89	63	47	18	28	23	6	11	5	6	6	3	3	3	1	10	1
25-39	93	63	49	35	27	27	13	12	10	9	6	6	4	4	4	6	1
40-54	92	62	48	39	25	22	18	11	9	10	9	7	5	5	4	7	1
55+	91	67	50	36	24	26	16	9	9	8	8	6	5	2	3	8	1
Obrazovanje (kraj)																	
-15	84	64	43	26	16	19	11	3	5	4	4	3	2	1	2	15	1
16-19	91	62	46	33	22	21	14	7	8	7	6	5	4	2	3	8	1
20+	95	68	55	41	33	33	16	17	13	13	11	9	7	6	5	5	0
Još uvijek studiram	90	63	48	14	31	24	6	13	4	6	7	2	2	3	1	9	1
Socioprofesionalna kategorija																	
Samozaposlena osoba	93	63	48	42	23	26	19	14	13	11	12	11	6	6	5	7	0
Upravitelji	96	65	56	43	33	32	19	16	15	13	12	8	7	9	6	4	0
Ostali bijeli ovratnici.	93	60	50	40	25	26	16	12	11	9	8	6	5	4	4	6	1
Ručni radnici	90	63	45	31	20	19	13	7	7	7	5	6	4	2	3	10	0
Kućni ljubimci	86	58	44	35	19	20	14	6	5	4	6	5	5	2	2	13	1
Nezaposleni	89	64	45	26	29	24	8	10	7	5	4	2	2	2	2	10	1
U mirovini	90	65	51	34	25	27	16	9	7	6	8	5	5	2	2	9	1
Studenti	91	64	48	16	34	27	6	12	4	6	7	2	3	3	1	8	1
Subjektivna urbanizacija																	
Ruralno područje ili selo	88	63	47	30	21	20	17	9	7	9	11	5	5	3	3	11	1
Gradić male ili srednje veličine	92	64	48	36	24	27	14	10	9	8	7	7	5	3	3	7	1
Veliki grad	93	66	53	36	33	28	11	12	11	8	5	5	4	4	3	7	0
Percepcija klimatskih promjena																	
Ozbiljni problem	93	68	52	36	27	27	15	11	9	9	8	6	5	4	3	6	1
Nije ozbiljan problem	81	45	31	24	15	13	10	5	7	6	7	5	4	3	4	18	1
Klimatske promjene uzrokovane su ljudskim djelovanjem																	
Slažem se	93	67	52	35	27	27	15	11	9	9	8	6	5	4	3	6	1
Neslaganje	32	51	35	27	17	15	12	5	6	5	6	5	3	2	3	17	1
Izloženost okolišnim i klimatskim rizicima																	
Izloženo	93	61	47	34	24	24	16	11	9	9	3	6	5	3	3	5	1
Nije izloženo	90	67	51	34	27	26	14	10	9	8	8	6	4	3	3	9	1
Nacionalni mediji pružaju jasne informacije o klimatskim promjenama																	
Slažem se	92	69	53	37	29	28	15	12	10	9	9	7	5	3	3	7	1
Neslaganje	92	61	46	33	23	23	15	9	8	8	8	6	5	4	3	8	0

III. Subjekti koji su u najboljem položaju za borbu protiv klimatskih promjena

1. Vlada i institucije

Nacionalne vlade, nakon kojih slijedi EU, a zatim poduzeća i industrija, smatraju se najprikladnijim subjektima za borbu protiv klimatskih promjena.

Na pitanje tko je unutar EU-a u najboljem položaju za borbu protiv klimatskih promjena, većina Europljana odabrala je nacionalne vlade (66 %) i Europsku uniju (59 %), nakon čega slijede poduzeća i industrija (58 %) te regionalne i lokalne vlasti (44 %).³⁰ Otprilike tri od deset ispitanika smatra da bi civilno društvo i sami ispitanici mogli biti u najboljem položaju za borbu protiv klimatskih promjena (30 % odnosno 28 %). Petina Europljana izvijestila je da su škole i sveučilišta među najboljim subjektima za borbu protiv klimatskih promjena (20 %). Vrlo malo ispitanika izjavilo je da su sve navedene institucije (3 %) ili nijedna nije prikladna za borbu protiv klimatskih promjena (2 %). Udio ispitanika koji ne znaju je 2%.

Nacionalna vlada na prvom je mjestu u 21 državi članici EU-a kao najprimjerenija za borbu protiv klimatskih promjena. Grčka i Danska na čelu su popisa, a 80 % ispitanika smatra da je nacionalna vlada u najboljem položaju za borbu protiv klimatskih promjena, a slijede je Švedska (78 %) i Cipar (74 %). Nacionalna vlada na drugom je mjestu u dvije zemlje: Austrija (58 %) i Slovenija (56 %). Treće su države Finska (68 %), Hrvatska (61 %), Belgija (56 %) i Litva (51 %).

Europska unija na prvom je mjestu samo u Hrvatskoj (63 %) i Belgiji (62 %). Međutim, na drugom je mjestu u 17 zemalja, uključujući Dansku (73 %) te Grčku i Finsku (69 %).³¹ U šest zemalja EU zauzima treće mjesto, pri čemu su Mađarska (64 %) i Luksemburg (61 %) na vrhu popisa.

Poduzeća i industrija smatraju se najprimjerenijim subjektima za borbu protiv klimatskih promjena u šest zemalja: Finska (71 %), Njemačka (66 %), Austrija (63 %), Litva i Slovenija (58 %) te Estonija (43 %). U još šest zemalja na drugom su mjestu po važnosti, pri čemu su Nizozemska i Mađarska (svaka 67 %) te Francuska (66 %) na vrhu popisa. Ispitanici u 13 država članica EU-a smatraju poslovanje i industriju trećim najboljim subjektom za borbu protiv klimatskih promjena.

Ni u jednoj državi članici EU-a regionalne i lokalne vlasti nisu tijelo s najvišim ocjenama koje je u najboljem položaju za borbu protiv klimatskih promjena. Međutim, Hrvatska (62 %), Rumunjska (50 %) i Poljska (49 %) smatraju ih drugim najboljim subjektom za borbu protiv klimatskih promjena. U pet zemalja regionalne i lokalne vlasti zauzimaju treće mjesto: Grčka (65 %), Italija (49 %), Njemačka (42 %), Nizozemska (37 %) i Estonija (31 %).

Iako civilno društvo nije među tri najčešće odabrana najbolje pozicionirana subjekta za borbu protiv klimatskih promjena u bilo kojoj državi članici EU-a, u 16 zemalja postotci su viši od prosjeka EU-a (30 %). Posebno u

Mađarskoj i Portugalu (svaka 43 %), Malti i Hrvatskoj (svaka 41 %) udio ispitanika prilično je visok u usporedbi s prosjekom EU-a.

Slično tome, iako sami ispitanici u državama članicama EU-a nisu među tri najčešće odabrana najbolje pozicionirana subjekta, postoji 17 zemalja u kojima je udio ispitanika koji se smatraju sposobnima za djelovanje protiv klimatskih promjena veći od prosjeka EU-a (28 %). U Danskoj (41 %) i Malti (40 %) zabilježeno je najveće odstupanje od prosjeka EU-a kad je riječ o osobnoj sposobnosti za djelovanje u području klimatskih promjena.

Škole i sveučilišta nisu među tri najčešće odabrana najbolje pozicionirana subjekta diljem EU-a, ali u 18 zemalja rezultat je veći od prosjeka EU-a (20 %). Cipar (43 %) daleko je zemlja EU-a koja stavlja najveći naglasak na obrazovanje u borbi protiv klimatskih promjena.

Ni u jednoj državi članici EU-a ne postoji opcija odgovora „svi oni” među tri najčešće odabrana najbolje pozicionirana subjekta u cijelom EU-u. Međutim, Litva (14 %) daleko je iznad prosjeka EU-a od 3 %.

Najveći postotak u smislu da nijedan subjekt nije u dobrom položaju za borbu protiv klimatskih promjena zabilježen je u Estoniji (7 %) i Austriji (6 %).

QD3ab: Prema vašem mišljenju, tko je u EU-u u najboljem položaju za borbu protiv klimatskih promjena? Prvo? A onda? (MULTIPLE ANSWERS POSSIBLE) (EU27) (%)

30 QD3ab. Prema vašem mišljenju, tko je u EU-u u najboljem položaju za borbu protiv klimatskih promjena? A onda?

31 Imajte na umu da je to stavka s višestrukim izborom. Stoga rezultati po zemljama ne iznose 100 %.

QD3ab: Prema vašem mišljenju, tko je u EU-u u najboljem položaju za borbu protiv klimatskih promjena? A onda?
(MULTIPLE ANSWERS POSSIBLE) (%)

	Nacionaln e vlade	Europska unija	Poslovanj e i industrija	Regionaln e i lokalne vlasti	Civilno društvo (na primjer, NGOS za zaštitu okoliša)	Ti osobno	Škole i sveučilišta	Sve (Spontane ous)	Nijedan (SPONTA NEOUS)	Ne znam	Ostalo (SPONTA NEOUS)
EU-27	66	59	58	44	30	28	20	3	2	2	0
BE	56	62	60	36	27	34	21	3	0	1	0
BG	58	48	50	43	35	16	18	7	3	7	0
CZ	66	53	51	39	32	24	21	2	2	9	0
DK	80	73	69	40	33	41	21	2	0	3	0
DE	66	62	66	42	25	34	13	5	3	1	0
EE	43	41	43	31	26	16	20	4	7	10	1
IE	71	56	51	45	27	35	28	4	2	3	0
EL	80	69	60	65	38	25	31	1	1	1	0
ES	64	62	51	35	20	22	19	6	3	2	0
FR	67	53	66	45	30	31	19	1	0	2	0
HR	61	63	59	62	41	31	26	2	0	3	0
IT	71	66	49	49	36	24	25	3	1	1	0
CY	74	65	53	51	37	30	43	2	3	4	0
LV	47	35	31	28	24	21	14	6	4	8	1
LT	51	52	58	44	38	32	23	14	4	4	0
LU	66	61	65	39	32	45	26	2	1	1	0
HU	69	64	67	48	43	26	28	4	1	2	0
MT	70	61	47	46	41	40	35	0	1	1	0
NL	72	67	67	37	22	34	18	0	2	1	1
AT	58	55	63	45	36	39	30	7	6	1	1
PL	61	40	48	49	37	20	17	0	0	0	0
PT	67	60	50	45	43	30	32	3	1	7	0
RO	58	47	48	50	29	26	22	1	1	3	1
SI	56	52	58	38	39	29	29	6	1	2	1
SK	66	65	62	51	39	35	32	0	2	2	0
FI	68	69	71	28	24	29	18	1	1	2	0
SE	78	73	66	38	30	36	21	1	0	1	0

U tablici u nastavku istaknuta su ključna opažanja povezana sa sociodemografskim³² čimbenicima:

- Muškarci općenito imaju malo više povjerenja u institucije: 67 % ispitanika smatra da su nacionalne vlade u najboljem položaju za borbu protiv klimatskih promjena, a 60 % ih upućuje na EU, u usporedbi sa 65 % i 58 % među ženama. Međutim, žene pridaju malo veću važnost akterima civilnog društva (31 0/o naspram 29 %) i svojoj osobnoj ulozi (29 % naspram 28 0/o) u borbi protiv klimatskih promjena.
- Najmlađi ispitanici (15 – 24) najmnogoljudniji su: 67 % njih navodi nacionalne vlade, 62 % EU-a i 32 % nevladinih organizacija civilnog društva, dok 23 % navodi škole i sveučilišta, a 29 % „vi osobno” kao najprimjerenije za borbu protiv klimatskih promjena. Manje je vjerojatno da će stariji ispitanici utvrditi da je EU u najboljem položaju za borbu protiv klimatskih promjena (57 % među 55+ ispitanika), a raste i osjećaj osobne odgovornosti (27 % u najstarijoj skupini).
- Dulje obrazovanje proširuje krug aktera koji se smatraju ključnima. Među onima koji su ostali u obrazovanju do dobi od 20 godina, 69 % upućuje na nacionalne vlade i 62 % na EU, ali znatan kredit od 32 % odnosi se na nevladine organizacije civilnog društva i 23 % na škole. S druge strane, ispitanici koji su napustili obrazovanje u dobi od 15 godina ili ranije daju znatno niže rezultate EU-u (54 %), civilnom društvu (23 %) i školama (16 %) te je dvostruko vjerojatnije da će odgovoriti „nema” (2 % u odnosu na 1 %).
- Rukovoditelji imaju vodeću ulogu u dodjeljivanju odgovornosti širokom rasponu dionika: 69 % nacionalnih vlada, 61 % EU-a, 44 % regionalnih vlasti i 34 % „osobno vi”. Učenici odražavaju taj obrazac (67 %, 66 %, 40 %, 29 %), dok fizički radnici zadržavaju uži fokus (nacionalne vlasti 66 %, EU 58 %, regionalna 42 %). Kućanstva i nezaposlene osobe najvjerojatnije će reći „nema” (3 %).
- Ljudi koji žive u velikim gradovima vjerojatnije će od onih u ruralnim područjima percipirati odgovornost za borbu protiv klimatskih promjena kao zajedničku izvan nacionalnih vlada. Konkretno, 63 % stanovnika gradova ime je EU-a, 62 % poduzeća 8: industrija i 48 % regionalnih vlasti kao najbolje pozicionirani akteri, u usporedbi s 55 %, 57 % odnosno 42 % među stanovnicima ruralnih područja. Stanovnici ruralnih područja također imaju dvostruko veću vjerojatnost da će reći da nijedan akter unutar EU-a nije u najboljem položaju za borbu protiv klimatskih promjena (2 % u odnosu na 1 %).
- Oni koji smatraju da su klimatske promjene ozbiljan problem raspodjeljuju odgovornost na velikodušnji način (nacionalne vlade 69 %, EU 63 %, poduzeća 60 %), dok ispitanici koji smatraju da to nije ozbiljan problem rangiraju sve formalne aktere na mnogo niži položaj (samo 35 % spominje EU) i sedam puta je vjerojatnije da će reći „nema” (7 % u odnosu na 1 %).
- Ispitanici koji se slažu da su klimatske promjene uvjetovane ljudskim djelovanjem daju više rezultate na svim razinama (nacionalne vlade 69 %, EU 62 %, poduzeća 60 %) od onih koji se ne slažu (52 %, 39 %, 48 %), pri čemu je potonji mnogo skloniji reći „nema” (7 %).
- Osjećaj izloženosti klimatskim utjecajima potiče ljude na regionalna i lokalna rješenja: 46 % izložene skupine navodi da su regionalna/lokalna tijela (u odnosu na 42 % neizloženih tijela) u najboljem položaju za borbu protiv klimatskih promjena, a 25 % navodi da su škole važne za borbu protiv klimatskih promjena, što je sedam postotnih bodova više od neizloženih (18 %).
- Oni koji se ne slažu da nacionalni mediji daju jasne informacije o klimi više se oslanjaju na velike institucije - nacionalne vlade (70 %) i EU (63 %) - od onih koji smatraju da je pokrivenost jasna (64 % odnosno 57 %), ali se približavaju osobnoj odgovornosti (oko 30 % u oba kampa).

32 Pregled tih podataka potražite u tablici na sljedećoj stranici.

Posebno istraživanje Eurobarometra br. 565 o klimatskim promjenama

QD3ab Prema vašem mišljenju, tko je u EU-u u najboljem položaju za borbu protiv klimatskih promjena? A onda? (MULTIPLE ANSWERS POSSIBLE)

	Nacionalne vlade	Europska unija	Poslovanje i industrija	Regionalne i lokalne vlasti	Civilno društvo (na primjer, nevladine organizacije za zaštitu okoliša)	Ti osobno	Škole i sveučilišta	Ostalo (SPONTANEOUS)	Sve (Spontaneous)	Nijedan (SPONTANEOUS)	Ne znam
EU-27	66	59	58	44	30	28	20	0	3	2	2
Spol											
Čovjek	67	60	58	43	29	28	20	0	3	2	2
Žena	65	58	58	44	31	29	20	0	3	1	2
Dob											
15-24	67	62	58	43	32	29	23	0	2	0	2
25-39	65	60	60	43	32	30	22	0	3	1	1
40-54	68	58	57	45	31	30	21	0	3	2	1
55+	65	57	58	44	28	27	18	0	4	2	3
Obrazovanje (kraj)											
-15	60	54	53	38	23	19	16	0	6	2	5
16-19	65	57	57	44	30	28	19	0	3	2	2
20+	69	62	61	46	32	32	23	0	2	1	1
Još uvijek studiram	69	64	62	42	34	32	26	0	3	0	1
Socioprofesionalna kategorija											
Samozaposlena osoba	66	62	58	46	33	29	23	0	2	2	1
Upravitelji	69	61	61	44	31	34	23	0	3	2	0
Ostali bijeli ovratnici.	66	60	59	47	32	28	22	0	3	1	2
Ručni radnici	66	58	56	42	29	28	19	0	3	2	2
Kućni ljubimci	62	52	54	48	27	23	19	0	4	3	1
Nezaposleni	64	54	56	44	25	28	17	0	3	3	4
U mirovini	66	56	58	43	28	27	18	0	4	2	3
Studenti	67	66	60	40	33	29	24	0	3	0	2
Subjektivna urbanizacija											
Ruralno područje ili selo	62	55	57	42	30	29	20	0	4	2	2
Gradić male ili srednje veličine	67	59	56	43	29	26	19	0	3	1	2
Veliki grad	70	63	62	48	32	32	22	0	2	1	2
Percepcija klimatskih promjena											
Ozbiljni problem	69	63	60	45	32	30	21	0	3	1	2
Nije ozbiljan problem	49	35	46	35	20	21	16	1	2	7	3
Klimatske promjene uzrokovane su ljudskim djelovanjem											
Slažem se	69	62	60	45	32	30	21	0	3	1	1
Neslaganje	52	39	48	37	22	20	16	1	3	7	4
Izloženost okolišnim i klimatskim rizicima											
Izloženo	66	59	55	46	34	29	25	0	2	1	1
Nije izloženo	67	59	60	42	28	28	18	0	4	2	2
Nacionalni mediji pružaju jasne informacije o klimatskim promjenama											
Slažem se	70	63	61	45	31	30	20	0	3	2	1
Neslaganje	64	57	57	43	30	28	21	0	3	2	2

2. Percipirana hitnost

Više od 8 od 10 Europljana smatra da je hitno potrebno da regionalne i lokalne vlasti poduzmu mjere.

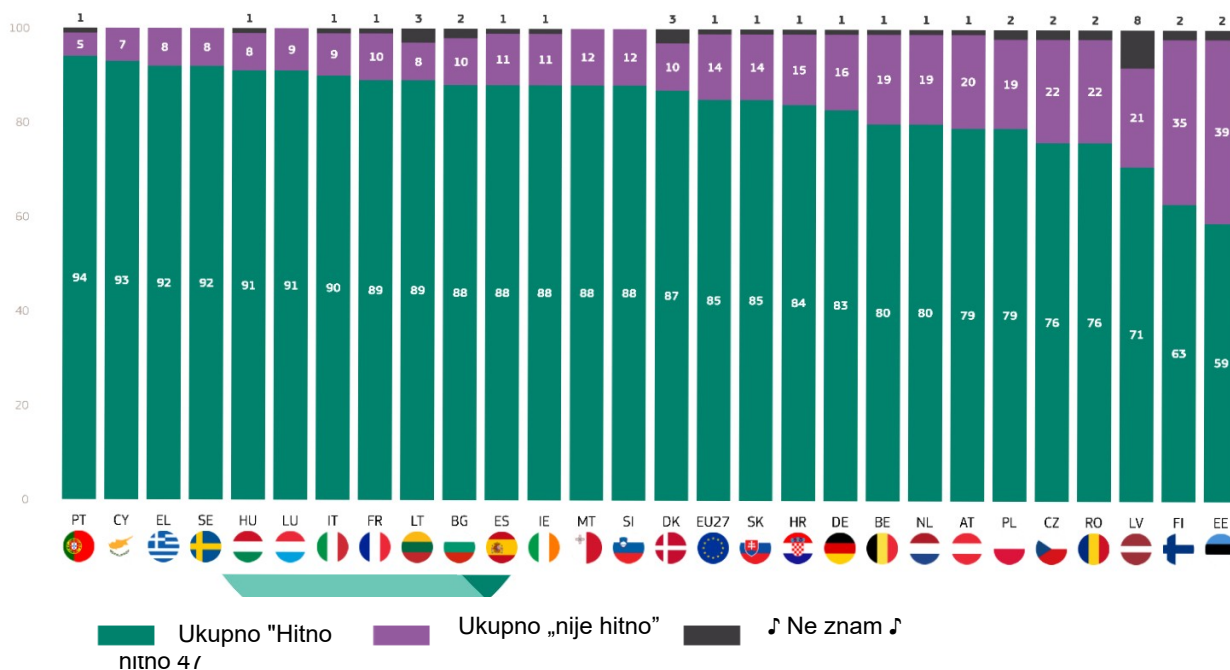
Nadalje, ispitanici su upitani koliko je hitno da regionalne i lokalne vlasti poduzmu mjere kako bi se pripremile za posljedice klimatskih promjena, koristeći se ljestvicom od četiri boda: „vrlo hitno”, „prilično hitno”, „nije vrlo hitno” i „nije uopće hitno”.³³

U svim državama članicama EU-a većina ispitanika smatra da je doista potrebno hitno djelovanje regionalnih i lokalnih vlasti. U cijelom EU-u više od osam od deset ispitanika smatra da je to hitno (85 %), od čega je 38 % izjavilo da je „vrlo hitno” djelovati, a 47 % izjavilo je da je „prilično hitno”. 14 % Europljana smatra da regionalne i lokalne vlasti ne moraju hitno poduzeti mjere kako bi se pripremile za posljedice klimatskih promjena. Ta se skupina sastoji od 12 % ispitanika koji smatraju da to „nije vrlo hitno” i 2 % koji to smatraju „uopće nije hitno”. 1 % Europljana ne zna koliko je hitno djelovanje lokalnih i regionalnih vlasti.

Zemlje s najvećim udjelom ispitanika koje smatraju da lokalne i regionalne vlasti hitno trebaju poduzeti mjere kako bi se pripremile za posljedice klimatskih promjena jesu Portugal (94 %), Cipar (93 %), Grčka i Švedska (92 %).

Važno je napomenuti da u Latviji 8 % ispitanika ne zna je li hitno potrebno da lokalne i regionalne vlasti poduzmu mjere kako bi se pripremile za posljedice klimatskih promjena.

QD13.1.: Koliko je, prema vašem mišljenju, hitno da sljedeća tijela poduzmu mjere kako bi se pripremila za posljedice klimatskih promjena? Na primjer, priprema se za porast temperature, toplinske valove, poplave, podizanje razine mora ili ekstremne vremenske uvjete. Regionalna i lokalna tijela (%)

33 QD13.1. Koliko je, prema vašem mišljenju, hitno da sljedeća tijela poduzmu mjere kako bi se pripremila za posljedice klimatskih promjena? Na primjer, priprema za porast temperature, toplinske valove, poplave, podizanje razine mora ili ekstremne vremenske uvjete – regionalne i lokalne vlasti.

Prikupljeni su sljedeći uvidi u pogledu društveno-demografskih³⁴ čimbenika:

- Žene (87 %) imaju nešto veću vjerojatnost od muškaraca (84 %) da mjere regionalnih i lokalnih vlasti smatraju hitnima.
- Najmlađa skupina (15 – 24 godine) najvjerojatnije će reći da su mjere regionalnih i lokalnih vlasti hitne (88 %), a slijede ih osobe u dobi od 25 do 39 godina (86 %). Među starijim dobним skupinama, uključujući 40-54 i 55+, 85% smatra da je njihovo djelovanje hitno.
- Ispitanici koji su ostali u obrazovanju do dobi od 20 godina ili više i oni koji još studiraju skupine su koje mjere regionalnih i lokalnih vlasti smatraju najhitnijima (obje 87 %), dok oni koji su ostali u obrazovanju do dobi od 16 do 19 godina bilježe nešto nižu razinu (84 %).
- Kad je riječ o društveno-profesionalnoj kategoriji, najizglednije je da će učenici (88 %) djelovanje regionalnih i lokalnih vlasti smatrati hitnim, nakon čega slijede drugi radnici (87 %). Samozaposlene osobe i rukovoditelji pomno prate (85 %), dok je manja vjerojatnost da će to učiniti nezaposleni fizički radnici, umirovljenici i osobe koje rade u kućanstvu (84 %).
- Stanovnici velikih gradova (89 %) navode da su najhitniji, a slijede oni u malim ili srednjim gradovima (86 %). Stanovnici ruralnih područja izražavaju najnižu zabrinutost (80 %).
- Oni koji klimatske promjene ne smatraju ozbiljnim problemom smatraju da je hitnost djelovanja regionalnih i lokalnih vlasti u području klime znatno niža (53 %) u usporedbi s onima koji to smatraju ozbiljnim problemom, pri čemu 91 % njih izražava hitnost.
- 89 % ispitanika koji se slažu da su klimatske promjene uzrokovane ljudskim djelovanjem smatra da su mjere lokalnih vlasti hitne, u usporedbi sa samo 62 % onih koji se ne slažu.
- 95 % onih koji se osjećaju izloženima rizicima za okoliš smatra da je djelovanje lokalnih vlasti hitno, u usporedbi sa 79 % onih koji se ne osjećaju izloženima.
- Ispitanici koji smatraju da mediji pružaju jasne informacije o klimatskim promjenama klasificiraju djelovanje lokalnih vlasti s nešto većom hitnošću (86 %) u usporedbi s onima koji ne vjeruju da nacionalni mediji pružaju jasne informacije o toj temi (85 %).

QD13.1 Koliko je, prema vašem mišljenju, hitno da sljedeća tijela poduzmu mjere kako bi se pripremila za posljedice klimatskih promjena? Na primjer, priprema se za porast temperature, toplinske valove, poplave, podizanje razine mora ili ekstremne vremenske uvjete.

	Ukupno "hitno"	Ukupno „nije hitno“	♪ Ne znam ♪
EU-27	85	14	1
Spol			
Čovjek	84	15	1
Žena	87	12	1
Dob			
15-24	88	11	1
25-39	86	13	1
40-54	85	14	1
55+	85	13	2
Obrazovanje (kraj)			
-15	84	14	2
16-19	84	15	1
20+	87	12	1
Još uvijek studiram	87	12	1
Socioprofesionalna kategorija			
Samozaposlena osoba	85	14	1
Upravitelji	85	14	1
Ostali bijeli ovratnici.	87	12	1
Ručni radnici	84	15	1
Kućni ljubimci	84	14	2
Nezaposleni	84	15	1
U mirovini	84	14	2
Studenti	88	11	1
Subjektivna urbanizacija			
Ruralno područje ili selo	80	18	2
Gradić male ili srednje veličine	86	13	1
Veliki grad	89	10	1
Percepcija klimatskih promjena			
Ozbiljni problem	91	8	1
Nije ozbiljan problem	53	45	2
Klimatske promjene uzrokovane su ljudskim djelovanjem			
Slažem se	89	10	1
Neslaganje	62	36	2
Izloženost okolišnim i klimatskim rizicima			
Izloženo	95	4	1
Nije izloženo	79	20	1
Nacionalni mediji pružaju jasne informacije o klimatskim promjenama			
Slažem se	86	13	1
Neslaganje	85	14	1

34 Za pregled tih podataka vidjeti tablicu na istoj stranici.

Nacionalne vlade smatrale su da je djelovanje vrlo hitno.

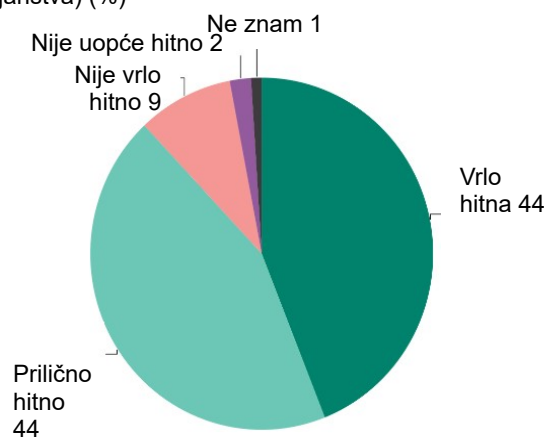
Europljani smatraju da je hitnije da nacionalne vlade poduzmu mjere kako bi se pripremile za posljedice klimatskih promjena nego lokalne i regionalne vlasti.³⁵ Točnije, 88 % Europljana smatra da njihova nacionalna vlada hitno mora djelovati. To uključuje 44 % Europljana koji smatraju da je riječ o „vrlo hitnoj situaciji”, a 44 % smatra da je riječ o „prilično hitnoj situaciji”. 11 % ispitanika u EU-u ne smatra da je hitno potrebno da njihova nacionalna vlada djeluje u pogledu pripreme za klimatske promjene, uključujući 9 % ispitanika koji smatraju da to nije „vrlo hitno”, a 2 % da „uopće nije hitno”. 1 % ispitanika izjavilo je da ne zna je li hitno potrebno da njihova nacionalna vlada poduzme mjere.

U svim državama članicama EU-a većina ispitanika smatra da njihova nacionalna vlada treba hitno djelovati. U 12 zemalja najmanje 90 % ispitanika dijeli to stajalište. Ispitanici iz Švedske (96 %), Cipra (95 %), Portugala (94 %) i Grčke (93 %) imaju najveće udjele koji se smatraju hitnima za svoje nacionalne vlade.

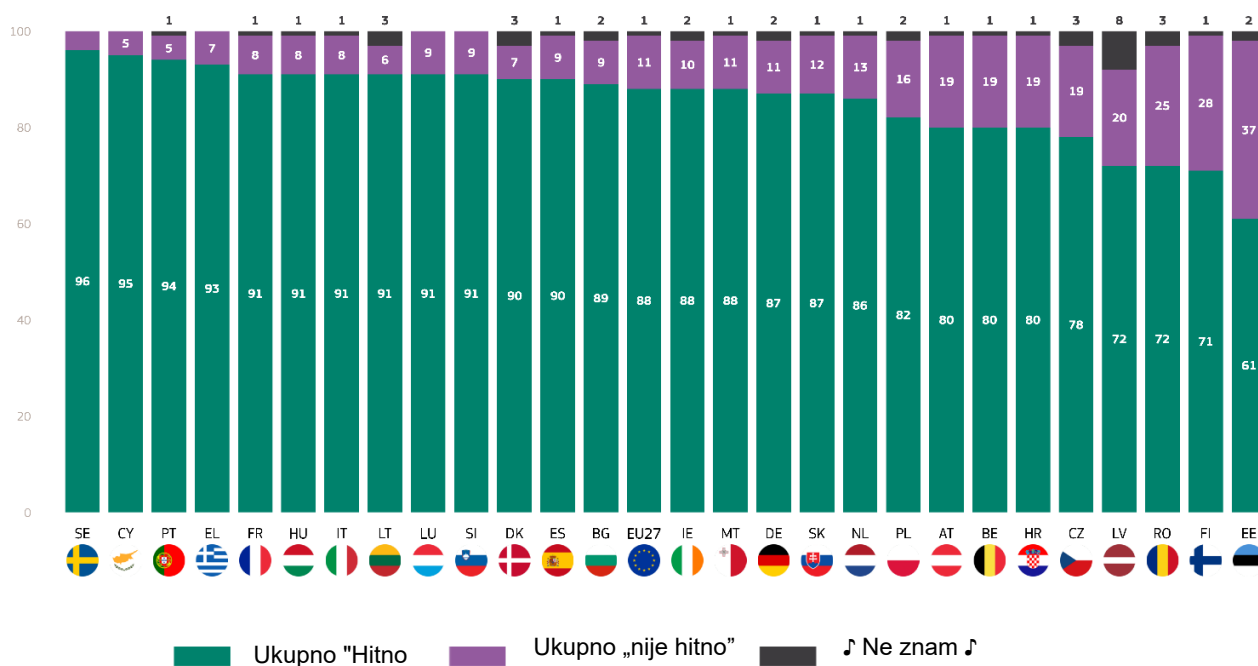
Estonija je daleko zemlja s najmanjim udjelom ispitanika koji smatraju da njihova nacionalna vlada hitno treba poduzeti mjere kako bi se pripremila za posljedice klimatskih promjena (61 %). Više od trećine ispitanika smatra da njihova nacionalna vlada ne mora hitno djelovati (37 %). Nakon Estonije slijedi Finska, s 28 % finskih ispitanika koji ne vide hitnost za svoju vladu i Rumunjsku, s 25 %. U Latviji petina ispitanika dijeli to

stajalište. Valja napomenuti i da 8 % latvijskih ispitanika ne zna treba li njihova nacionalna vlada hitno djelovati, što je najviša brojka u EU-u u toj kategoriji.

QD13.2.: Koliko je, prema vašem mišljenju, hitno da sljedeća tijela poduzmu mjere kako bi se pripremila za posljedice klimatskih promjena? Na primjer, priprema se za porast temperature, toplinske valove, poplave, podizanje razine mora ili ekstremne vremenske uvjete. Vlada (državljanstva) (%)

QD13.2.: Koliko je, prema vašem mišljenju, hitno da sljedeća tijela poduzmu mjere kako bi se pripremila za posljedice klimatskih promjena? Na primjer, priprema se za porast temperature, toplinske valove, poplave, podizanje razine mora ili ekstremne vremenske uvjete. Vlada (državljanstva) (%)

³⁵ QD13.2. Koliko je, prema vašem mišljenju, hitno da sljedeća tijela poduzmu mjere kako bi se pripremila za posljedice klimatskih promjena? Na primjer, priprema za rastuće temperature, toplinske valove, poplave, podizanje razine mora ili ekstremne vremenske uvjete - nacionalne vlade.

Posebno istraživanje Eurobarometra br. 565 o klimatskim promjenama

Nadalje, rezultati su analizirani u odnosu na sociodemografske³⁶ kategorije ispitanika i dodatne čimbenike.

- Žene (88 %) izražavaju nešto veću hitnost od muškaraca (87 %) u pogledu djelovanja nacionalnih vlada.
- Najmlađa skupina (15 – 24 godine) izražava najveću hitnost (89 %), dok druge dobne skupine pokazuju nižu razinu zabrinutosti, pri čemu 88 % osoba u dobi od 25 do 39 godina, 87 % osoba u dobi od 40 do 54 godine ili 55+ smatra da je to pitanje hitno.
- Oni koji su završili obrazovanje s 20+ (90 %) i oni koji još uvijek studiraju (91 %) izvješćuju o najvećoj hitnosti. Ispitanici koji su napustili obrazovanje nakon 19 godina ili manje smatraju da je djelovanje njihove nacionalne vlade nešto manje hitno (86 %).
- Studenti (91%), ostali bijeli ovratnici i menadžeri (oboje 89%) izražavaju najsnažniji osjećaj hitnosti. Ručni radnici, samozaposlene osobe, osobe u kućanstvu i nezaposlene osobe prijavljuju slične razine (85 – 86 %).
- Ljudi u velikim gradovima (90 %) i malim ili srednjim gradovima (89 %) izražavaju najveću hitnost djelovanja nacionalne vlade, dok stanovnici ruralnih područja pokazuju nešto manju hitnost (84 %).
- Oni koji klimatske promjene smatraju neozbiljnim problemom pokazuju znatno manju potrebu za djelovanjem nacionalnih vlada (55 %) u usporedbi s onima koji to smatraju ozbiljnim problemom (93 %).
- Ispitanici koji se slažu da su klimatske promjene uzrokovane ljudskim aktivnostima pokazuju veću razinu hitnosti (92 %) od onih koji se ne slažu (63 %).
- Pojedinci izloženi rizicima za okoliš i klimu izražavaju najveću hitnost (94 %), dok oni koji nisu izloženi izvješćuju o manjoj hitnosti (84 %) u pogledu potrebe za djelovanjem nacionalnih vlada
- Oni koji se slažu da mediji pružaju jasne informacije o klimatskim promjenama pokazuju istu hitnost kao i oni koji se ne slažu (sve 88 %).

QD13.2 Koliko je, prema vašem mišljenju, hitno da sljedeća tijela poduzmu mjere kako bi se pripremila za posljedice klimatskih promjena? Na primjer, priprema se za porast temperature, toplinske valove, poplave, podizanje razine mora ili ekstremne vremenske uvjete.

	Ukupno "hitno"	Ukupno „nije hitno“	♪ Ne znam ♪
EU-27	88	11	1
Spol			
Čovjek	87	12	1
Žena	88	10	2
Dob			
15-24	89	10	1
25-39	88	11	1
40-54	87	12	1
55+	87	11	2
Obrazovanje (kraj)			
-15	86	11	3
16-19	86	12	2
20+	90	9	1
Još uvijek studiram	91	8	1
Socioprofesionalna kategorija			
Samozaposlena osoba	86	13	1
Upravitelji	89	11	0
Ostali bijeli ovratnici.	89	10	1
Ručni radnici	85	13	2
Kućni ljubimci	85	13	2
Nezaposleni	86	12	2
U mirovini	88	10	2
Studenti	91	8	1
Subjektivna urbanizacija			
Ruralno područje ili selo	84	14	2
Gradić male ili srednje veličine	89	10	1
Veliki grad	90	9	1
Percepcija klimatskih promjena			
Ozbiljni problem	93	6	1
Nije ozbiljan problem	55	42	3
Klimatske promjene uzrokovane su ljudskim djelovanjem			
Slažem se	92	7	1
Neslaganje	63	35	2
Izloženost okolišnim i klimatskim rizicima			
Izloženo	94	5	1
Nije izloženo	84	14	2
Nacionalni mediji pružaju jasne informacije o klimatskim promjenama			
Slažem se	88	11	1
Neslaganje	88	11	1

36 Za pregled tih podataka vidjeti tablicu na istoj stranici.

Smatra se da i nacionalne vlade i EU trebaju hitno djelovati protiv posljedica klimatskih promjena.

Treći politički subjekt o kojem su ispitanici bili upitani u pogledu hitnosti njihova poduzimanja mjera kako bi se pripremili za posljedice klimatskih promjena bila je Europska unija, koristeći istu ljestvicu od četiri boda: „vrlo hitno”, „prilično hitno”, „nije vrlo hitno” i „nije uopće hitno”.³⁷

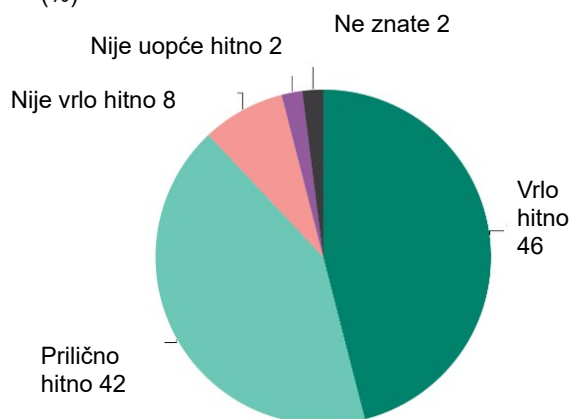
Kao što je bio slučaj s nacionalnim vladama, 88 % Europljana smatra da je hitno potrebno djelovanje EU-a. Međutim, za EU nešto više ispitanika (46 % naspram 44 % za nacionalne vlade) smatra da je djelovanje „vrlo hitno”. 42 % ispitanika izjavilo je da je djelovanje EU-a „prilično hitno”. S druge strane, 10 % ispitanika diljem EU-a smatra da nije hitno da EU poduzme mjere kako bi se pripremio za posljedice klimatskih promjena, uključujući 8 % ispitanika koji su izjavili da to nije „vrlo hitno”, a 2 % smatra da to „uopće nije hitno”. Osim toga, 2 % Europljana ne zna je li hitno potrebno djelovanje EU-a.

U svim državama članicama EU-a većina ispitanika smatra da EU hitno treba poduzeti mjere kako bi se pripremio za posljedice klimatskih promjena. Švedska (95 %), Cipar i Portugal (svaka 94 %) te Grčka, Mađarska i Luksemburg (svaka 93 %) smatraju da je djelovanje EU-a hitno. S druge strane, samo sedam od deset ispitanika u Estoniji (70 %) i Rumunjskoj (71 %) dijeli to stajalište, što ih čini zemljama s najnižom percepcijom hitnosti u EU-u. Tamo otprilike četvrtina ispitanika ne smatra da je potrebno hitno djelovanje EU-a kako bi se pripremio za

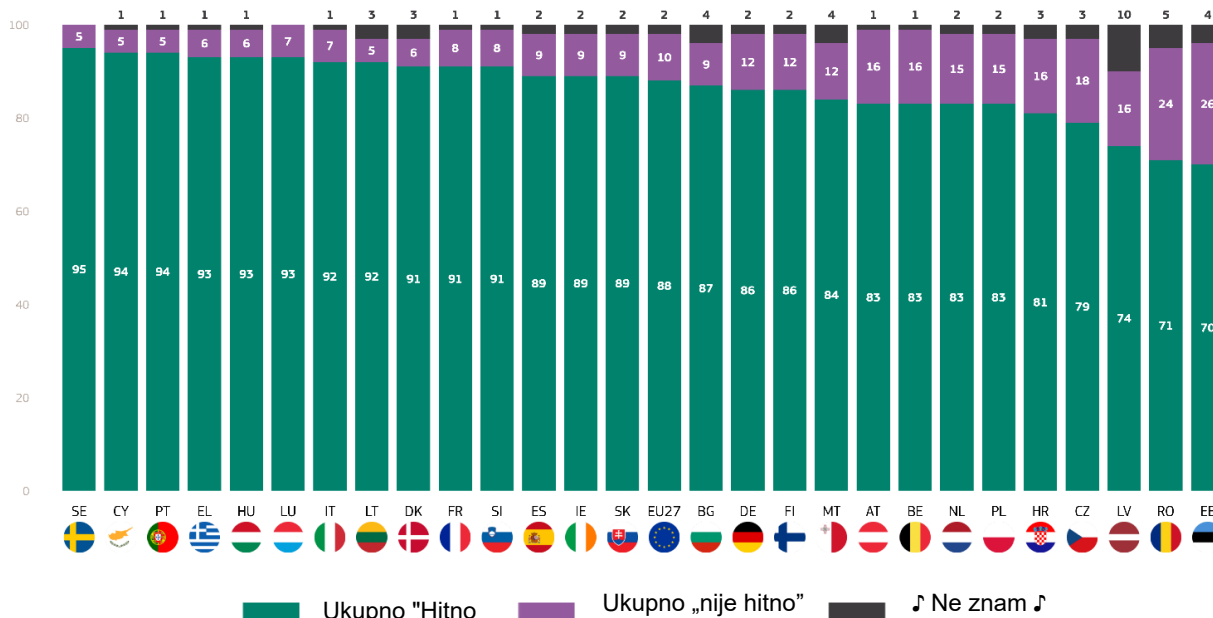
posljedice klimatskih promjena (Estonija: 26 %, Rumunjska: 24%).

U Latviji svaki deseti ispitanik (10 %) ne zna postoji li hitnost djelovanja EU-a, što ga čini zemljom s najvećim udjelom u toj kategoriji.

QD13.3.: Koliko je, prema vašem mišljenju, hitno da sljedeća tijela poduzmu mjere kako bi se pripremila za posljedice klimatskih promjena? Na primjer, priprema se za porast temperature, toplinske valove, poplave, podizanje razine mora ili ekstremne vremenske uvjete. Europski unlon (%)

13. tromjesečje. 3: Koliko je, prema vašem mišljenju, hitno da sljedeća tijela poduzmu mjere kako bi se pripremila za posljedice klimatskih promjena? Na primjer, priprema se za porast temperature toplinskih valova, poplave, podizanje morskih valova ili ekstremne vremenske uvjete. Europska unija (%)

³⁷ QD13.3. Koliko je, prema vašem mišljenju, hitno da sljedeća tijela poduzmu mjere kako bi se pripremila za posljedice klimatskih promjena? Na primjer, priprema za rastuće temperature, toplinske valove, poplave, podizanje razine mora ili ekstremne vremenske uvjete - Europska unija.

Kad je riječ o sociodemografskim³⁸ čimbenicima, iznesena su sljedeća opažanja:

- Žene (88 %) imaju nešto veću vjerojatnost od muškaraca (87 %) da će Europska unija hitno djelovati u području klimatskih promjena.
- Dobna skupina od 15 do 24 godine pokazuje najveću hitnost (90 %), dok osobe u dobi od 25 do 39 godina (88 %) i od 40 do 54 godine (87 %) također pokazuju visoku razinu zabrinutosti. Starosna skupina od 55 godina je slična sa 87%.
- Ispitanici koji su ostali u obrazovanju do dobi od 20 ili više godina (89 %) i oni koji još studiraju (92 %) navode da je to najhitnije, dok oni koji su završili obrazovanje u dobi od 16 do 19 godina pokazuju nešto manju hitnost (87 %).
- Studenti (92 %) izražavaju najsnažniji osjećaj hitnosti, nakon čega slijede rukovoditelji i drugi radnici s bijelim ovratnikom (89 %). Kućanstva pokazuju najmanji osjećaj hitnosti (85 %).
- Oni u velikim gradovima (90 %) i malim ili srednjim gradovima (89 %) navode najveću hitnost, dok stanovnici ruralnih područja pokazuju nešto manju zabrinutost (84 %).
- Ispitanici koji smatraju da klimatske promjene nisu ozbiljan problem pokazuju znatno manju hitnost (55 %) u usporedbi s onima koji ih smatraju ozbiljnim (93 %).
- Ispitanici koji se slažu da su klimatske promjene uzrokovane ljudskim aktivnostima pokazuju najveću hitnost (92 %), dok oni koji se ne slažu navode znatno nižu razinu hitnosti (62 %).
- Osobe izložene rizicima za okoliš navode najveću hitnost (94 %), dok one koje nisu izložene pokazuju manju hitnost (83 %).
- Oni koji se slažu da mediji pružaju jasne informacije o klimatskim promjenama pokazuju sličan osjećaj hitnosti onima koji se ne slažu (oboje 88 %).

Općenito, nacionalne vlade i EU smatraju se subjektima za koje je najhitnije poduzeti mjere kako bi se pripremili za posljedice klimatskih promjena. Važno je napomenuti da postoje prilično velike razlike među državama članicama EU-a. Na primjer, ispitanici u Estoniji daju najniži prioritet svim trima političkim subjektima (70 % naspram 61 % naspram 59 %), dok velik udio ispitanika iz Švedske smatra da sve tri organizacije trebaju hitno djelovati (92 % naspram 96 % naspram 95 %). Osim toga, Latvija pokazuje prilično visoke rezultate jer ne zna da subjekti moraju hitno djelovati u usporedbi s drugim državama članicama EU-a.

QD13.3 Koliko je, prema vašem mišljenju, hitno da sljedeća tijela poduzmu mjere kako bi se pripremila za posljedice klimatskih promjena? Na primjer, priprema se za porast temperature, toplinske valove, poplave, podizanje razine mora ili ekstremne vremenske uvjete.

	Ukupno "hitno"	Ukupno „nije hitno“	♪ Ne znam ♪
EU-27	88	10	2
Spol			
Čovjek	87	12	1
Žena	88	10	2
Dob			
15-24	90	8	2
25-39	88	11	1
40-54	87	12	1
55+	87	10	3
Obrazovanje (kraj)			
-15	87	9	4
16-19	87	11	2
20+	89	10	1
Još uvijek studiram	92	7	1
Socioprofesionalna kategorija			
Samozaposlena osoba	86	13	1
Upravitelji	89	10	1
Ostali bijeli ovratnici	89	10	1
Ručni radnici	86	12	2
Kućni ljubimci	85	13	2
Nezaposleni	86	12	2
U mirovini	87	10	3
Studenti	92	7	1
Subjektivna urbanizacija			
Ruralno područje ili selo	84	14	2
Gradić male ili srednje veličine	89	10	1
Veliki grad	90	8	2
Percepcija klimatskih promjena			
Ozbiljni problem	93	6	1
Nije ozbiljan problem	55	41	4
Klimatske promjene uzrokovane su ljudskim djelovanjem			
Slažem se	92	7	1
Neslaganje	62	35	3
Izloženost okolišnim i klimatskim rizicima			
Izloženo	94	5	1
Nije izloženo	83	15	2
Nacionalni mediji pružaju jasne informacije o klimatskim promjenama			
Slažem se	88	11	1
Neslaganje	88	10	2

38 Za pregled tih podataka vidjeti tablicu na istoj stranici.

3. Percipirana učinkovitost nacionalnih vlada

Nacionalne vlade ne bave se u dovoljnoj mjeri klimatskim promjenama.

Nakon što je uočena percepcija hitnosti djelovanja nacionalnih vlada u pripremi za rizike i prijetnje uzrokovane klimatskim promjenama, ovaj se odjeljak sada okreće percepciji učinkovitosti nacionalnih vlada u tom pogledu. Konkretno, ispitanici su upitani vjeruju li da njihova vlada čini dovoljno, nedovoljno ili previše za borbu protiv klimatskih promjena.³⁹

Većina Europljana smatra da njihova nacionalna vlada ne čini dovoljno (67 %, nepromijenjeno od 2023.). Nasuprot tome, nešto više od petine ispitanika diljem EU-a smatra da njihove nacionalne vlade čine dovoljno (23 %, nepromijenjeno), a 5 % smatra da čine previše (nepromijenjeno). Još 5 % ispitanika ne zna (nepromijenjeno).

Ni u jednoj državi članici EU-a većina ispitanika (više od 50 %) ne smatra da njihova vlada čini dovoljno za borbu protiv klimatskih promjena. Međutim, u sedam zemalja najmanje tri od deset ispitanika smatra da je to tako, a najveći udio ispitanika zabilježen je u Luksemburgu (+1 postotni bod) i Poljskoj (+8 postotnih bodova), pri čemu je 39 % ispitanika navelo tu opciju odgovora, a Danska (37 %, -2 postotna boda). Kad je riječ o povećanjima od 2023., važno je napomenuti da je u 11 zemalja više ispitanika odabralo tu kategoriju nego u valu usporedbe 2023. Najveće povećanje od tada zabilježeno je u Cipru (21 %, +10 postotnih bodova), Poljskoj (39 %, +8 postotnih bodova) i Portugalu (24 %, +8 postotnih bodova). U 12 zemalja manje ispitanika smatra da njihova zemlja čini dovoljno u odnosu na 2023., uključujući Finsku (31 %, -9 postotnih bodova) i Grčku (13 %, -5 postotnih bodova).

S druge strane, u svim državama članicama EU-a većina ispitanika (više od 50 %) smatra da njihova nacionalna vlada ne čini dovoljno, osim u Estoniji, gdje trećina ispitanika dijeli to stajalište. Najviše bodova u toj kategoriji imaju Francuska (+2 postotna boda) i Švedska (-3 postotna boda), pri čemu 77 % ispitanika odabire tu opciju, a slijede je Grčka (nepromijenjena) i Hrvatska (-9 postotnih bodova) sa 76 % ispitanika. U šest zemalja otprilike polovina ispitanika smatra da njihove nacionalne vlade ne čine dovoljno: Finska (54 %, +16 postotnih bodova), Austrija (53 %, +2 postotna boda), Latvija (-15 postotnih bodova) i Luksemburg (-3 postotna boda) s 52 %, Danska (+1 postotni bod) i Poljska (-9 postotnih bodova) s 51 %. Kad je riječ o povećanjima tijekom vremena, važno je napomenuti da u 10 država članica EU-a više ispitanika smatra da njihove nacionalne vlade ne čine dovoljno nego 2023.

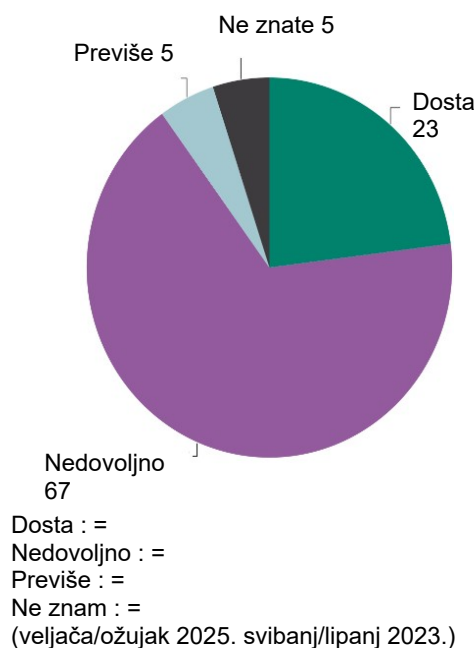
Finska (54 %, +16 postotnih bodova) i Slovačka (75 %, +5 PP) predvodile su taj popis s najvećim povećanjem od 2023. Međutim, u 15 zemalja manje ispitanika to osjeća,

uključujući Cipar (67 %, -16 postotnih bodova) i Latviju (52 %, -15 postotnih bodova).

Nadalje, u pet zemalja otprilike svaki deseti ispitanik smatra da njihova nacionalna vlada čini previše za borbu protiv klimatskih promjena, uključujući Rumunjsku (+4 postotna boda) i Austriju (-5 postotnih bodova) s po 12 %, Nizozemsku s 11 % (nepromijenjeno) i Češku (-1 postotni bod) te Finsku (-6 postotnih bodova) s po 10 %. Međutim, Estonija ima najveći broj bodova u toj kategoriji. Tamo nešto više od petine ispitanika smatra da njihova nacionalna vlada čini previše za borbu protiv klimatskih promjena (21 %, +4 postotna boda). Od 2023. to je mišljenje više ispitanika u 16 zemalja, iako povećanje postotka nije veliko. U Cipru i Estoniji zabilježeno je najveće povećanje od 2023., uz povećanje od 5 odnosno 4 postotna boda. Finska je zabilježila najveće smanjenje u toj kategoriji od 2023., pri čemu je 6 postotnih bodova ispitanika manje nego u valu usporedbe.

Prilično velik broj ispitanika u Bugarskoj (13 %, nepromijenjeno), Latviji (13 %, +6 postotnih bodova) i Estoniji (12 %, nepromijenjeno) navodi da ne znaju.

QD7: Mislite li da vlada (NATIONALITY) čini dovoljno, nedovoljno ili previše za borbu protiv klimatskih promjena? (EU27) (%)

Općenito, u ovom se odjeljku ističe rašireno mišljenje diljem EU-a da se nacionalne vlade ne bave u dovoljnoj mjeri klimatskim promjenama. Ni u jednoj državi članici EU-a većina ispitanika ne smatra da njihova nacionalna vlada čini dovoljno. Neke su zemlje od 2023. zabilježile znatne promjene u javnom mnijenju. Luksemburg i Poljska ističu se s najvećim postotkom ispitanika (39 %) koji smatraju da njihova vlada čini dovoljno, a Poljska bilježi znatno povećanje od 8 postotnih bodova. Cipar je doživio najveći porast ispitanika koji smatraju da njihova vlada čini dovoljno, s porastom od 10 postotnih bodova. S druge strane, Finska je zabilježila najveći porast ispitanika koji vjeruju da njihova vlada ne čini dovoljno, s porastom od 16

³⁹ QD7. Mislite li da vlada (NATIONALITY) čini dovoljno, nedovoljno ili previše za borbu protiv klimatskih promjena?

postotnih bodova, dok je također zabilježila značajan pad kod onih koji misle da vlada čini previše. Estonija se ističe najvećim postotkom (21%) ispitanika koji vjeruju da njihova vlada čini previše za borbu protiv klimatskih promjena. S druge strane, Francuska i Švedska imaju najveći postotak (77 %) ispitanika koji vjeruju da njihova vlada ne čini dovoljno.

Posebno istraživanje Eurobarometra br. 565 o klimatskim promjenama

QD7: Mislite li da vlada (NATIONALITY) čini dovoljno, nedovoljno ili previše za borbu protiv klimatskih promjena? (%)

	Dosta		Nije dovoljno		Previše		♪ Ne znam ♪	
	veljača/ožujak 2025.	Diff. veljača/ožujak 2025. svibanj/lipanj 2023.	veljača/ožujak 2025.	Diff. veljača/ožujak 2025. svibanj/lipanj 2023.	veljača/ožujak 2025.	Diff. veljača/ožujak 2025. svibanj/lipanj 2023.	veljača/ožujak 2025.	Diff. veljača/ožujak 2025. svibanj/lipanj 2023.
EU-27	23	0	67	0	5	0	5	0
BE	29	2	63	-3	6	1	2	0
BG	13	0	72	-1	2	1	13	0
CZ	27	-1	55	0	10	-1	8	2
DK	37	-2	51	1	8	2	4	-1
DE	31	-3	55	3	9	-2	5	2
EE	34	0	33	-4	21	4	12	0
IE	25	-3	64	2	5	1	6	0
EL	13	-5	76	0	3	1	8	4
ES	19	7	74	-6	2	0	5	-1
FR	15	-2	77	2	3	1	5	-1
HR	19	7	76	-9	2	1	3	1
IT	20	-1	75	1	3	1	2	-1
CY	21	10	67	-16	6	5	6	1
LV	28	7	52	-15	7	2	13	6
LT	26	0	59	-3	6	0	9	3
LU	39	1	52	-3	3	-1	6	3
HU	24	-1	73	1	0	-1	3	1
MT	24	5	73	-4	1	1	2	-2
NL	18	-3	70	4	11	0	1	-1
AT	30	4	53	2	12	-5	5	-1
PL	39	8	51	-9	5	0	5	1
PT	24	8	65	-9	3	1	8	0
RO	15	-1	68	-1	12	4	5	-2
SI	24	5	68	-8	4	1	4	2
SK	18	-4	75	5	3	0	4	-1
FI	31	-9	54	16	10	-6	5	-1
SE	16	0	77	-3	3	1	4	2

Nadalje, rezultati su analizirani u odnosu na sociodemografske⁴⁰ kategorije ispitanika i dodatne čimbenike.

- Muškarci (24 %) imaju nešto veću vjerojatnost od žena (22 %) da smatraju da nacionalna vlada čini dovoljno.
- Skupina 15-24 izražava najveće nezadovoljstvo, a 71 posto smatra da vlada ne čini dovoljno. Osobe starije od 55 godina manje vjeruju da vlada ne čini dovoljno (64 %).
- Vjerojatnije je da će oni koji su ostali u obrazovanju do dobi od 20 ili više godina (69 %) i oni koji još uvijek studiraju (73 %) osjećati da vlada ne radi dovoljno, u usporedbi s onima s manje godina obrazovanja (62 % za one koji su završili obrazovanje s 15 ili manje godina).
- Studenti (73%) i nezaposlene osobe (71%) najvjerojatnije će osjećati da vlada ne čini dovoljno. Vjerojatnije je da će i samozaposlene osobe (69 %) i rukovoditelji (70 %) osjećati da vlada ne čini dovoljno, dok je za fizičke radnike (65 %) i umirovljenike (63 %) manje vjerojatno da vlada ne čini dovoljno.
- Oni koji žive u velikim gradovima (70%) najvjerojatnije će osjetiti da vlada ne čini dovoljno, a samo 22 posto vjeruje da čini dovoljno. Stanovnici ruralnih područja pokazuju manje nezadovoljstva, a 64% vjeruje da vlada ne čini dovoljno.
- Oni koji klimatske promjene smatraju ozbiljnim problemom vjerojatnije će osjećati da vlada ne čini dovoljno (72 %), a samo 22 % vjeruje da vlada čini dovoljno. Sličan trend je među onima koji klimatske promjene ne smatraju ozbiljnim problemom, a 39 posto misli da vlada ne čini dovoljno u usporedbi s 30 posto koji misle da je dovoljno akcija.
- Ispitanici koji se slažu da su klimatske promjene uzrokovane ljudskim aktivnostima vjerojatnije će osjećati da vlada ne čini dovoljno (71 %), dok su oni koji se ne slažu s tim stajalištem podijeljeniji, a 45 % smatra da vlada ne čini dovoljno.
- Izloženi pojedinci (73 %) imaju znatno veću vjerojatnost da će osjećati da se ne radi dovoljno, u usporedbi s onima koji nisu izloženi (62 %).
- Oni koji se slažu da mediji pružaju jasne informacije o klimatskim promjenama pokazuju sličan obrazac kao i opća populacija, sa 68% osjećaja da vlada ne čini dovoljno. Oni koji se ne slažu s jasnoćom medija (67 %) također izražavaju nezadovoljstvo.

QD7 Smatrate li da (državna) vlada čini dovoljno, nedovoljno ili previše za borbu protiv klimatskih promjena?

(% – EU)

	Dosta	Nije dovoljno	Previše	Ne znam
EU-27	23	67	5	5
Spol				
Čovjek	24	65	7	4
Žena	22	69	4	5
Dob				
15-24	20	71	4	5
25-39	23	68	6	3
40-54	24	67	6	3
55+	25	64	5	6
Obrazovanje (kraj)				
-15	24	62	5	9
16-19	24	65	6	5
20+	23	69	5	3
Još uvijek studiram	20	73	2	5
Socioprofesionalna kategorija				
Samozaposlena osoba	20	69	8	3
Upravitelji	22	70	6	2
Ostali bijeli ovratnici	25	66	5	4
Ručni radnici	25	65	6	4
Kućni ljubimci	23	67	4	6
Nezaposleni	18	71	6	5
U mirovini	24	63	6	7
Studenti	20	73	3	4
Subjektivna urbanizacija				
Ruralno područje ili selo	24	64	7	5
Gradić male ili srednje veličine	24	67	5	4
Veliki grad	22	70	4	4
Percepcija klimatskih promjena				
Ozbiljni problem	22	72	2	4
Nije ozbiljan problem	30	39	25	6
Klimatske promjene uzrokovane su ljudskim djelovanjem				
Slažem se	22	71	3	4
Neslaganje	28	45	21	6
Izloženost okolišnim i klimatskim rizicima				
Izloženo	21	73	3	3
Nije izloženo	25	62	7	6
Nacionalni mediji pružaju jasne informacije o klimatskim promjenama				
Slažem se	25	67	4	4
Neslaganje	22	68	6	4

40 Za pregled tih podataka vidjeti tablicu na istoj stranici.

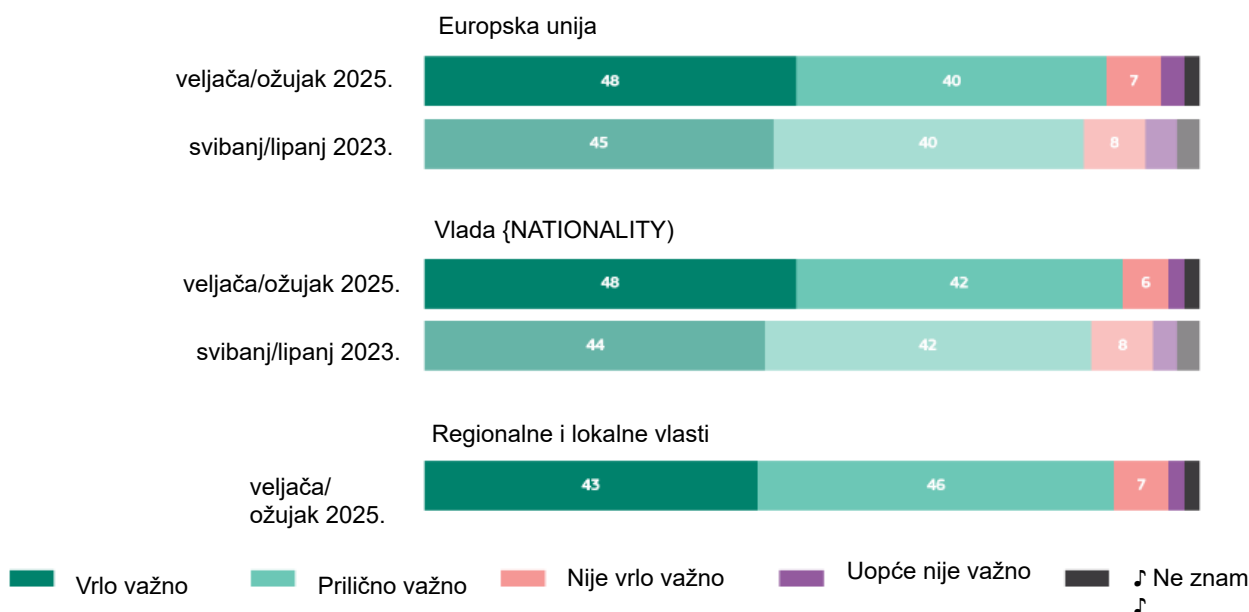
IV. Potpora politikama i mjerama povezanim s klimom

1. Važnost mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti

Europljani smatraju da je važno da sve razine vlasti poduzmu mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti i povećanje tendencije.

QD9: Koliko je, prema vašem mišljenju, važno da sljedeća tijela poduzmu mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti, primjerice poticanjem ljudi da izoliraju svoje domove i zgrade, ugrade toplinske crpke i upotrebljavaju pametna brojila? (%)

nacionalnim vladama koje poduzimaju takve mjere i postižu najviše rezultate u toj kategoriji među svim državama članicama EU-a. Kad je riječ o udjelu ispitanika koji mjere vlade u području energetske učinkovitosti smatraju „vrlo važnima“, najveći udio imaju Cipar (76 %, – 3 postotna boda), Malta (73 %, –8 postotnih bodova) i Irska (66 %, +4 DID). S druge strane, otprilike petina ispitanika u Češkoj (21 %, –8 postotnih bodova), Estoniji

U ovom je odjeljku naglasak na tome koliko je važno da Europljani smatraju da različita državna tijela poduzimaju mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti, primjerice poticanjem ljudi da izoliraju svoje domove i zgrade, ugrade toplinske crpke i upotrebljavaju pametna brojila.⁴¹

Čini se da su u tom pogledu najvažnije nacionalne vlade političko tijelo, pri čemu 90 % (+4 postotna boda) ispitanika diljem EU-a to navodi. Nešto manje od jednog od deset ispitanika (8 %, -3 postotna boda) izjavilo je da nije važno da nacionalne vlade poduzmu mjere u tom području, a 2 % (-1 DID) izjavilo je da ne zna.⁴²

U 16 zemalja velika većina Europljana (najmanje devet od deset ispitanika) smatra da je vrlo važno da njihove nacionalne vlade poduzmu mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti. U tom pogledu ispitanici na Cipru (95 %, –2 postotna boda) i u Slovačkoj (94 %, +9 postotnih bodova) pridaju najveću važnost svojim

(21 %, –5 postotnih bodova) i Rumunjskoj (19 %, –3 postotna boda) smatra da nije važno da njihove nacionalne vlade poduzmu mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti. Međutim, važno je napomenuti da većina ispitanika iz Češke, Estonije i Rumunjske smatra da njihove nacionalne vlade „nisu vrlo važne“ za obavljanje te zadaće (16 % svaka), dok ih samo mala manjina smatra „nisu uopće važne“ (Češka: 5 %, –4 postotna boda; Estonija: 5 %, –3 postotna boda; Rumunjska: 3 %, –1 postotni bod). Najviša razina nesigurnosti zabilježena je u Latviji, gdje 8 % ispitanika tvrdi da ne zna je li važno da njihova nacionalna vlada poduzme takve mjere (+1 postotni bod).

Kad je riječ o promjenama od 2023. do 2025., udio čeških ispitanika koji mjere vlade smatraju važnima za poboljšanje energetske učinkovitosti povećao se za 8 postotnih bodova. Nasuprot tome, u Malti je udio ispitanika koji smatraju da je djelovanje vlade važno pao za šest postotnih bodova, dok su oni koji to ne smatraju važnim porasli za sedam postotnih bodova.

89 % ispitanika smatra da je važno da regionalne i lokalne vlasti poduzmu mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti, primjerice poticanjem ljudi da izoliraju svoje domove i zgrade, ugrade toplinske crpke i upotrebljavaju pametna brojila. To ih čini drugom najvažnijom institucijom među trima kojima je postavljeno pitanje. S druge strane,

41 QD9. Koliko je, prema vašem mišljenju, važno da sljedeća tijela poduzmu mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti, primjerice poticanjem ljudi da izoliraju svoje domove i zgrade, ugrade toplinske crpke i upotrebljavaju pametna brojila? - regionalne i lokalne vlasti, (NACIONALNOST) vlada, Europska unija.

42 Imajte na umu da ispitanici mogu navesti jednu od sljedećih opcija odgovora: „vrlo važno“, „prilično važno“, „nije vrlo važno“ i „nije uopće važno“.

Posebno istraživanje Eurobarometra br. 565 o klimatskim promjenama

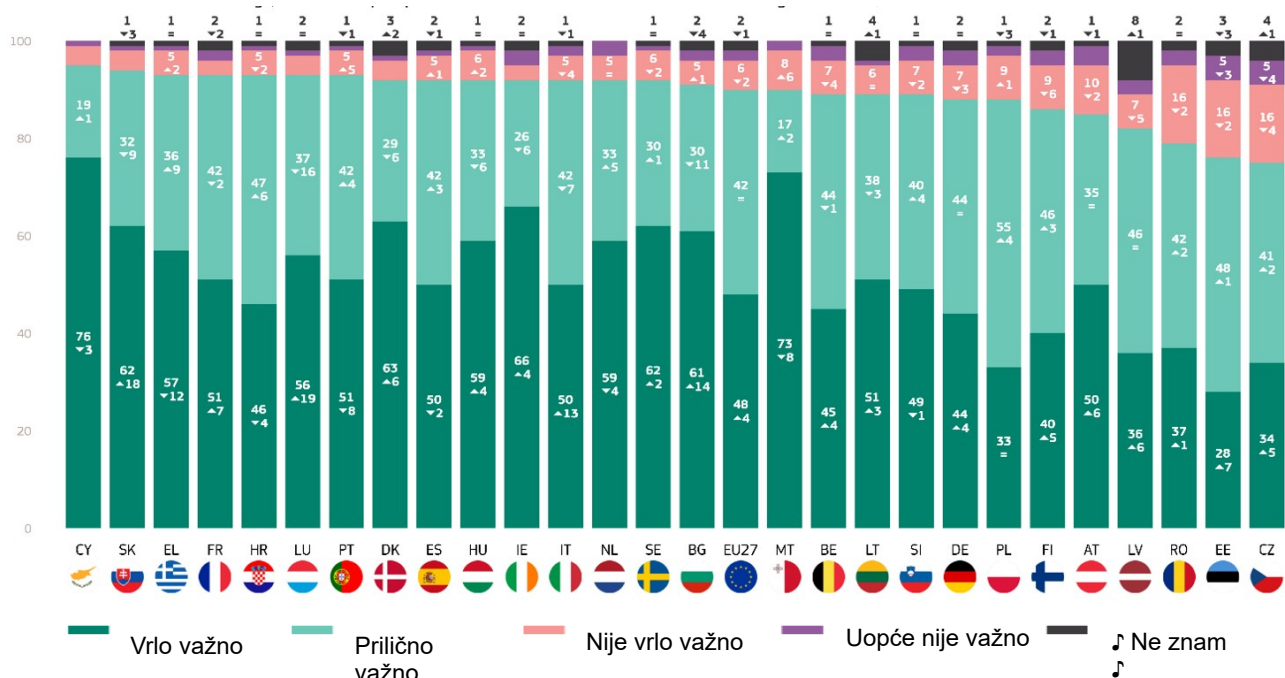
9 % Europljana smatra da nije važno da ta tijela poduzmu takve mjere, a 2 % navodi da to ne znaju.

Češka i Estonija (svaka 74 %) i Rumunjska (81 %) imaju najniže rezultate u toj kategoriji.

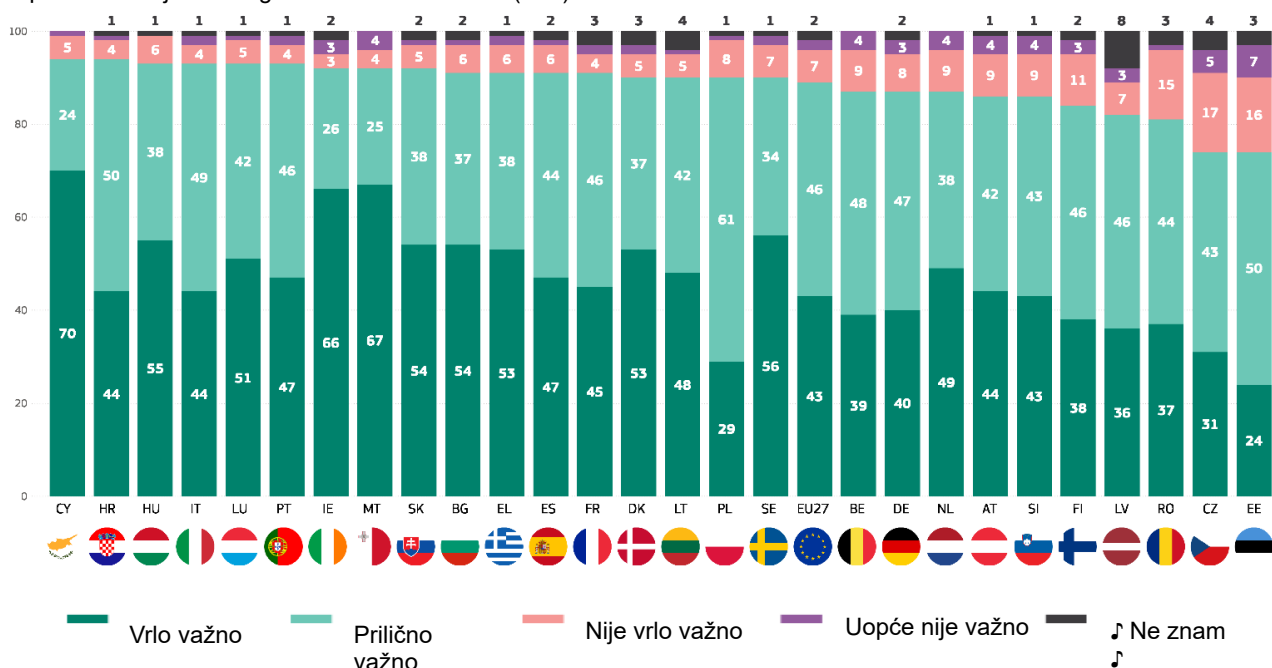
Važno je napomenuti da u svim državama članicama EU-a

Te iste tri zemlje također imaju najveći udio ispitanika koji

QD9.2.: Koliko je, prema vašem mišljenju, važno da sljedeća tijela poduzmu mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti, primjerice poticanjem ljudi da izoliraju svoje domove i zgrade, ugrade toplinske crpke i upotrebljavaju pametna brojila? – Vlada (NACIONALNOST) (%)

QD9.1. Koliko je, prema vašem mišljenju, važno da sljedeća tijela poduzmu mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti, primjerice poticanjem ljudi da izoliraju svoje domove i zgrade, ugrade toplinske crpke i upotrebljavaju pametna brojila? – Regionalne i lokalne vlasti (9 %)

većina ispitanika smatra da su regionalne i lokalne vlasti važni akteri u borbi protiv klimatskih promjena. Najviši rezultati zabilježeni su na Cipru i u Hrvatskoj (svaki 94 %). Ukupno ih u 17 država članica EU-a najmanje devet od deset ispitanika smatra važnim akterima. S druge strane,

smatraju da nije važno da regionalne i lokalne vlasti

poduzmu mjere (Estonija: 23 %, Češka: 22 % i Rumunjska: 16%).⁴³

Europljani također pridaju veliku važnost djelovanju Europske unije u cilju poboljšanja energetske učinkovitosti, iako nešto manje nego nacionalnim vladama te regionalnim i lokalnim vlastima. Ukupno 88 % ispitanika (+3 DD) smatra da je važno da EU poduzme takve mjere, dok ih 10 % (–2 postotna boda) smatra da to nije važno. Dodatnih 2 % (–1 postotni bod) ispitanika navodi da ne znaju.

U 12 zemalja najmanje devet od deset ispitanika smatra da je važno da EU poduzme mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti, primjerice poticanjem ljudi da izoliraju svoje domove i zgrade, ugrade toplinske crpke i upotrebljavaju pametna brojila. Popis vode Grčka (–2 postotna boda), Hrvatska (+2 postotna boda), Portugal (–3 DID) i Cipar (–3 postotna boda), a sve na 94 %. Kad je riječ o važnosti, najveći udjeli u kategoriji „vrlo važno” zabilježeni su u Cipru (76 %, –5 postotnih bodova), Irskoj (70 %, +8 postotnih bodova) i Malti (69 %, –14 postotnih bodova).

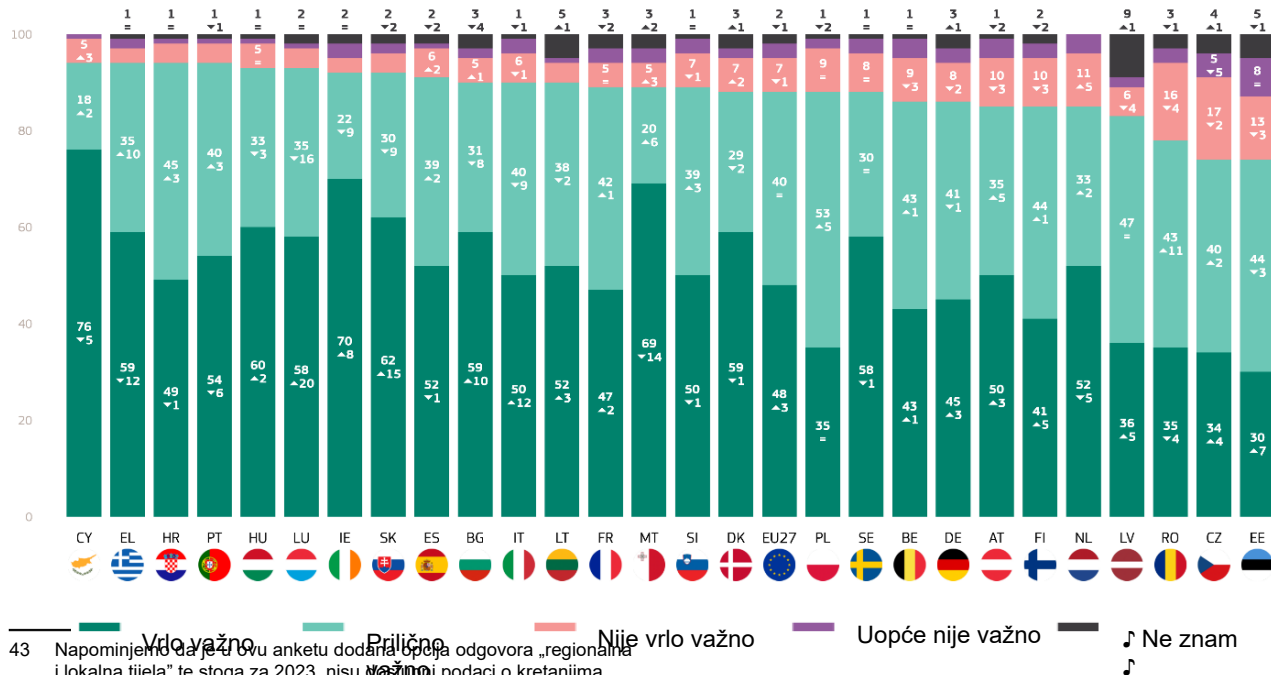
Zemlje s najvećim udjelom u ukupnoj kategoriji „nevažno” jesu Češka (22 %, –7 postotnih bodova), Estonija (21 %, –3 postotna boda) i Rumunjska (19 %, –6 postotnih bodova). Međutim, u tim zemljama većina ispitanika smatra da EU „nije vrlo važan”, dok ga samo mali dio smatra „uopće nije važan” (Češka: 17 % u odnosu na 5 %, Estonija: 13 % u odnosu na 8 %, Rumunjska: 16 % naspram 3 %).

Kad je riječ o većim promjenama tijekom vremena, Austrija (85 %, +8 postotnih bodova) i Rumunjska (78 %, +7 postotnih bodova) doživjele su najveće povećanje od 2023. u udjelu ispitanika koji smatraju da je važno da EU poduzme mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti.

Općenito, više ispitanika u 18 zemalja smatra da je važno da EU poduzme takve mjere u odnosu na 2023.

U ovom se odjeljku općenito ističe da većina Europljana svoje nacije, vlade, EU te regionalne i lokalne vlasti smatra važnim akterima u poduzimanju mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti. Važno je napomenuti da su i nacionalne vlade i EU zabilježili povećanje percipirane važnosti u odnosu na 2023.

QD9.3: Koliko je, prema vašem mišljenju, važno da sljedeća tijela poduzmu mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti, na primjer poticanjem ljudi da izoliraju svoje domove, a zgrade instaliraju toplinske crpke i upotrebljavaju pametna brojila? – Europska unija (%)

QD 9.2.: Koliko je, prema vašem mišljenju, važno da sljedeća tijela poduzmu mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti, primjerice poticanjem ljudi da izoliraju svoje domove i zgrade, ugrade toplinske crpke i upotrebljavaju pametna brojila)? Vlada (državljanstva) (%)

	Vrlo važno		Prilično važno		Nije vrlo važno		Uopće nije važno		♪ Ne znam ♪	Ukupno „važno”		Ukupno „nije važno”		
	Diff. veljača/o veljača/o		Diff. veljača/o veljača/o		Diff. veljača/o veljača/o		Diff. veljača/o veljača/o			Diff. veljača/o veljača/o		Diff. veljača/o veljača/o		
	veljača /ožujak 2025.	žujak 2025. svibanj/li panj 2023.	veljača /ožujak 2025.	žujak 2025. svibanj/li panj 2023.	veljača /ožujak 2025.	žujak 2025. svibanj/li panj 2023.	veljača /ožujak 2025.	žujak 2025. svibanj/li panj 2023.	veljača /ožujak 2025.	žujak 2025. svibanj/li panj 2023.	veljača /ožujak 2025.	žujak 2025. svibanj/li panj 2023.	veljača /ožujak 2025.	žujak 2025. svibanj/li panj 2023.
EU-27	48	4	42	0	6	-2	2	-1	2	-1	90	4	8	-3
BE	45	4	44	-1	7	-4	3	1	1	0	89	3	10	-3
BG	61	14	30	-11	5	1	2	0	2	4	91	3	7	1
CZ	34	5	41	2	16	-4	5	-4	4	1	75	7	21	-8
DK	63	6	29	-6	4	-2	1	0	3	2	92	0	5	-2
DE	44	4	44	0	7	-3	3	-1	2	0	88	4	10	-4
EE	28	7	48	1	16	-2	5	-3	3	3	76	8	21	-5
IE	66	4	26	-6	3	-1	3	3	2	0	92	-2	6	2
EL	57	-12	36	9	5	2	1	1	1	0	93	-3	6	3
ES	50	-2	42	3	5	1	1	-1	2	-1	92	1	6	0
FR	51	7	42	-2	3	-2	2	-1	2	2	93	5	5	-3
HR	46	4	47	6	5	-2	1	0	1	0	93	2	6	-2
IT	50	13	42	-7	5	4	2	-1	1	-1	92	6	7	5
CY	76	-3	19	1	4	2	1	0	0	0	95	-2	5	2
LV	36	6	46	0	7	5	3	-2	8	1	82	6	10	-7
LT	51	3	38	-3	6	0	1	-1	4	1	89	0	7	-1
LU	56	19	37	-16	4	-3	1	0	2	0	93	3	5	-3
HU	59	4	33	-6	6	2	1	0	1	0	92	-2	7	2
MT	73	-8	17	2	8	6	2	1	0	-1	90	-6	10	7
NL	59	-4	33	5	5	0	3	1	0	2	92	1	8	1
AT	50	6	35	0	10	-2	4	-3	1	-1	85	6	14	-5
PL	33	0	55	4	9	1	2	-2	1	3	88	4	11	-1
PT	51	-8	42	4	5	5	1	0	1	-1	93	-4	6	5
RO	37	1	42	2	16	-2	3	-1	2	0	79	3	19	-3
SI	49	-1	40	4	7	-2	3	-1	1	0	89	3	10	-3
SK	62	18	32	-9	4	-2	1	-4	1	3	94	9	5	-6
FI	40	5	46	3	9	-6	3	-1	2	-1	86	8	12	-7
SE	62	2	30	1	6	-2	1	-1	1	0	92	3	7	-3

QD 9.3: Koliko je, prema vašem mišljenju, važno da sljedeća tijela poduzmu mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti, primjerice poticanjem ljudi da izoliraju svoje domove i zgrade, ugrade toplinske crpke i upotrebljavaju pametna brojila)?
Europska unija (%)

	Vrlo važno		Prilično važno		Nije vrlo važno		Uopće nije važno		♪ Ne znam ♪	Ukupno „važno“		Ukupno „nije važno“		
	Diff. veljača/o ožujak 2025. svibanj/li panj 2023.	Diff. veljača/o ožujak 2025. svibanj/li panj 2023.	Diff. veljača/o ožujak 2025. svibanj/li panj 2023.	Diff. veljača/o ožujak 2025. svibanj/li panj 2023.	Diff. veljača/o ožujak 2025. svibanj/li panj 2023.	Diff. veljača/o ožujak 2025. svibanj/li panj 2023.	Diff. veljača/o ožujak 2025. svibanj/li panj 2023.	Diff. veljača/o ožujak 2025. svibanj/li panj 2023.	Diff. veljača/o ožujak 2025. svibanj/li panj 2023.	Diff. veljača/o ožujak 2025. svibanj/li panj 2023.	Diff. veljača/o ožujak 2025. svibanj/li panj 2023.	Diff. veljača/o ožujak 2025. svibanj/li panj 2023.	Diff. veljača/o ožujak 2025. svibanj/li panj 2023.	
EU-27	48	3	40	0	7	-1	3	-1	2	-1	88	3	10	-2
BE	43	1	43	1	9	-3	4	1	1	0	86	2	13	-2
BG	59	10	31	-8	5	1	2	1	3	-4	90	3	10	-2
CZ	34	4	40	2	17	-2	5	-5	4	1	74	2	13	-2
DK	59	-1	29	-2	7	2	2	0	3	1	88	2	7	2
DE	45	3	41	-1	8	-2	3	-1	3	1	86	6	22	-7
EE	30	7	44	-3	13	-3	8	0	5	-1	74	-3	9	2
IE	70	8	22	-9	3	-2	3	3	2	0	92	2	11	-3
EL	59	-12	35	10	3	0	2	2	1	0	94	4	21	-3
ES	52	-1	39	2	6	2	1	-1	2	-2	91	-1	6	1
FR	47	2	42	1	5	0	3	-1	3	-2	89	-2	5	2
HR	49	-1	45	3	4	-2	1	0	1	0	94	1	7	1
IT	50	12	40	-9	6	-1	3	-1	1	-1	90	3	8	-1
CY	76	-5	18	2	5	3	1	0	0	0	94	2	5	-2
LV	36	5	47	0	6	-4	2	-2	9	1	83	3	9	-2
LT	52	3	38	-2	4	-1	1	-1	5	1	90	-3	6	3
LU	58	20	35	-16	4	-3	1	-1	2	0	93	5	8	-6
HU	60	2	33	-3	5	0	1	1	1	0	93	1	5	-2
MT	69	-14	20	6	5	3	3	3	3	2	89	4	5	-4
NL	52	-5	33	2	11	5	4	0	0	-2	85	-1	6	1
AT	50	3	35	5	10	-3	4	-3	1	-2	85	-8	8	6
PL	35	0	53	5	9	0	2	-3	1	-2	88	-3	15	5
PT	54	-6	40	3	4	4	1	0	1	-1	94	8	14	-6
RO	35	-4	43	11	16	-4	3	-2	3	-1	78	5	11	-3
SI	50	-1	39	3	7	-1	3	-1	1	0	89	-3	5	4
SK	62	15	30	-9	4	-2	2	-2	2	-2	92	7	19	-6
FI	41	5	44	1	10	-3	3	-1	2	-2	85	2	10	-2
SE	58	-1	30	0	8	0	3	1	1	0	88	6	6	-4

Sociodemografska⁴⁴ analiza regionalnih i lokalnih vlasti rezultirala je sljedećim uvidima:

- Žene (90 %) imaju nešto veću vjerojatnost od muškaraca (88 %) da smatraju da je važno da nadležna tijela potiču mjere energetske učinkovitosti.
- Skupina od 15 do 24 godine izražava najveću važnost (92 %), dok osobe starije od 55 godina izražavaju najmanje (88 %). Druge dobne skupine, uključujući dobne skupine od 25 do 39 godina (90 %) i od 40 do 54 godine (89 %), također pridaju veliku važnost energetske učinkovitosti.
- Ispitanici koji još uvijek proučavaju pokazuju najsnažniju potporu mjerama energetske učinkovitosti (92 %), nakon čega slijede oni koji su ostali u obrazovanju do dobi od 20 ili više godina (90 %). Ispitanici koji su završili obrazovanje u dobi od 15 godina ili mlađi navode nešto manju važnost (87 %).
- Menadžeri, ostali radnici i studenti (svih 91%) pokazuju najveći dogovor. Samozaposlene osobe (88 %), fizički radnici (89 %), osobe u kućanstvu (86 %) i umirovljenici (88 %) pokazuju snažnu potporu, ali nešto manje angažmana.
- Najviše potpore mjerama energetske učinkovitosti imaju oni koji žive u velikim gradovima (93 %), a slijede oni u malim ili srednjim gradovima (90 %) i ruralnim područjima (86 %).
- Ljudi koji klimatske promjene smatraju neozbiljnim problemom (65 %) pridaju manju važnost mjerama energetske učinkovitosti u usporedbi s onima koji klimatske promjene smatraju ozbiljnim (94 %).
- Oni koji se slažu da su klimatske promjene uzrokovane ljudskim djelovanjem pokazuju najveću važnost (93 %), dok oni koji se ne slažu izvješćuju o manjoj važnosti (70 %).
- Osobe izložene rizicima za okoliš i klimu pokazuju visoku razinu potpore mjerama energetske učinkovitosti (94 %), dok one koje nisu izložene izvješćuju o nešto manjoj važnosti (86 %).
- Ispitanici koji se slažu da mediji pružaju jasne informacije o klimatskim promjenama manje je vjerojatno da će energetske učinkovitost smatrati važnom (89 %) u usporedbi s onima koji se ne slažu (90 %).

QD9.1 Koliko je, prema vašem mišljenju, važno da sljedeća tijela poduzmu mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti, primjerice poticanjem ljudi da izoliraju svoje domove i zgrade, ugrade toplinske crpke i upotrebljavaju pametna brojlja?

	Ukupno „važno“	Ukupno „nije važno“	♪ Ne znam ♪
EU-27	89	9	2
Spol			
Čovjek	88	11	1
Žena	90	8	2
Dob			
15-24	92	7	1
25-39	90	9	1
40-54	89	10	1
55+	88	9	3
Obrazovanje (kraj)			
-15	87	10	3
16-19	89	9	2
20+	90	9	1
Još uvijek studiram	92	6	2
Socioprofesionalna kategorija			
Samozaposlena osoba	88	11	1
Upravitelji	91	8	1
Ostali bijeli ovratnici	91	7	2
Ručni radnici	89	10	1
Kućni ljubimci	86	12	2
Nezaposleni	86	11	3
U mirovini	88	9	3
Studenti	91	7	2
Subjektivna urbanizacija			
Ruralno područje ili selo	86	12	2
Gradić male ili srednje veličine	90	8	2
Veliki grad	93	6	1
Percepcija klimatskih promjena			
Ozbiljni problem	94	5	1
Nije ozbiljan problem	65	32	3
Klimatske promjene uzrokovane su ljudskim djelovanjem			
Slažem se	93	6	1
Neslaganje	70	27	3
Izloženost okolišnim i klimatskim rizicima			
Izloženo	94	5	1
Nije izloženo	86	12	2
Nacionalni mediji pružaju jasne informacije o klimatskim promjenama			
Slažem se	90	9	1
Neslaganje	89	10	1

44 Za pregled tih podataka vidjeti tablicu na istoj stranici.

Socio-demografska⁴⁵ analiza nacionalne vlade rezultirala je sljedećim uvidima:

- Žene (90 %) imaju nešto veću vjerojatnost od muškaraca (89 %) da mjere svoje nacionalne vlade u području energetske učinkovitosti smatraju važnima.
- Dobna skupina od 15 do 24 godine pokazuje najveću potporu (93 %) sudjelovanju svoje nacionalne vlade u energetske učinkovitosti, a slijede je osobe u dobi od 25 do 39 godina (91 %). Starije skupine, kao što su 40 – 54 (89 %) i 55 + (88 %), bilježe nešto niže razine potpore.
- Ispitanici koji su ostali u obrazovanju do dobi od 20 godina ili starije (91 %) i oni koji još studiraju (95 %) pokazuju najveću potporu, dok oni koji su završili obrazovanje s 15 godina ili manje pokazuju nižu potporu (87 %).
- Studenti (94 %) izražavaju najveću važnost, a slijede ih rukovoditelji i drugi radnici (91 %). Nezaposlene osobe (87 %) i osobe koje žive u kućanstvu (86 %) prijavile su nešto nižu potporu,
- Ljudima u velikim gradovima (92 %) najvjerojatnije će biti važno da nacionalna vlada djeluje u području energetske učinkovitosti, nakon čega slijede oni u malim ili srednjim gradovima (91 %) i ruralnim područjima (86 %).
- Oni koji klimatske promjene smatraju neozbiljnim problemom pokazuju manju potporu djelovanju vlade u području energetske učinkovitosti (63 %), dok oni koji klimatske promjene smatraju ozbiljnim pokazuju mnogo veću važnost (94 %).
- Oni koji se slažu da su klimatske promjene uzrokovane ljudskom aktivnošću imaju veću vjerojatnost da će energetske učinkovitost smatrati važnom (94 %) od onih koji se ne slažu (68 %).
- Oni koji su izloženi rizicima za okoliš i klimu navode veću važnost za djelovanje vlade (93 %) u usporedbi s onima koji nisu izloženi (87 %).
- Ispitanici koji se slažu da mediji pružaju jasne informacije o klimatskim promjenama pokazuju istu potporu mjerama energetske učinkovitosti u usporedbi s onima koji se ne slažu (svih 90 %).

QD9.2 Koliko je, prema vašem mišljenju, važno da sljedeća tijela poduzmu mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti, primjerice poticanjem ljudi da izoliraju svoje domove i zgrade, ugrade toplinske crpke i upotrebljavaju pametna brojlja)?

	Ukupno „važno”	Ukupno „nije važno”	Ne znam
EU-27	90	8	2
Spol			
Čovjek	89	10	1
Žena	90	8	2
Dob			
15-24	93	6	1
25-39	91	8	1
40-54	89	10	1
55+	88	10	2
Obrazovanje (kraj)			
-15	87	10	3
16-19	89	9	2
20+	91	8	1
Još uvijek studiram	95	4	1
Socioprofesionalna kategorija			
Samozaposlena osoba	88	11	1
Upravitelji	91	8	1
Ostali bijeli ovratnici.	91	8	1
Ručni radnici	89	10	1
Kućni ljubimci	86	12	2
Nezaposleni	87	9	4
U mirovini	89	8	3
Studenti	94	5	1
Subjektivna urbanizacija			
Ruralno područje ili selo	86	11	3
Gradić male ili srednje veličine	91	8	1
Veliki grad	92	7	1
Percepcija klimatskih promjena			
Ozbiljni problem	94	5	1
Nije ozbiljan problem	63	34	3
Klimatske promjene uzrokovane su ljudskim djelovanjem			
Slažem se	94	5	1
Neslaganje	68	29	3
Izloženost okolišnim i klimatskim rizicima			
Izloženo	93	6	1
Nije izloženo	87	11	2
Nacionalni mediji pružaju jasne informacije o klimatskim promjenama			
Slažem se	90	9	1
Neslaganje	90	9	1

45 Za pregled tih podataka vidjeti tablicu na istoj stranici.

Sociodemografska⁴⁶ analiza Europske unije rezultirala je sljedećim uvidima:

- Žene (89 %) imaju nešto veću vjerojatnost od muškaraca (87 %) da smatraju da je za Europsku uniju važno poticati energetske učinkovitost.
- Najveću potporu mjerama energetske učinkovitosti Europske unije imaju mladi, posebno oni u dobi od 15 do 24 godine (91 %). Potpora se blago smanjuje s godinama, s 89 % osoba u dobi od 25 do 39 godina i 88 % osoba u dobi od 40 do 54 godine. Starije skupine (55+) pokazuju najmanje potpore od 87%.
- Ispitanici koji su ostali u obrazovanju do dobi od 20 ili više godina (89 %) i oni koji još studiraju (92 %) navode najveću važnost, dok oni s 15 ili manje godina obrazovanja pokazuju nešto manju potporu (85 %).
- Studenti (92 %) izražavaju najveću važnost, a slijede ih rukovoditelji i drugi radnici (89 % odnosno 90 %). Potpora se pruža i radnicima koji rade ručno (88 %), samozaposlenim osobama i umirovljenicima (87 %), dok osobe koje rade u kućanstvu (85 %) i nezaposlene osobe (84 %) prijavljuju manju potporu.
- Stanovnici gradova u velikim gradovima (91 %) i malim ili srednjim gradovima (89 %) najvjerojatnije će smatrati da je za Europsku uniju važno poticati energetske učinkovitost, dok stanovnici ruralnih područja (84 %) izražavaju nešto manju potporu.
- Oni koji klimatske promjene smatraju neozbiljnim problemom pokazuju znatno manju potporu mjerama energetske učinkovitosti Europske unije (59 %) u usporedbi s onima koji ih smatraju ozbiljnim problemom (93 %).
- Ispitanici koji se slažu da su klimatske promjene uzrokovane ljudskim aktivnostima izražavaju veću važnost (93 %) za sudjelovanje Europske unije u energetske učinkovitosti, dok oni koji se ne slažu izvješćuju o manjoj potpori (63 %).
- Ispitanici izloženi rizicima za okoliš pokazuju veću važnost (93 %) za mjere energetske učinkovitosti u usporedbi s onima koji nisu izloženi (85 %).
- Ispitanici koji se slažu da mediji pružaju jasne informacije o klimatskim promjenama pokazuju sličan osjećaj hitnosti (88 %) u usporedbi s onima koji se ne slažu (89 %).

QD9.3 Koliko je, prema vašem mišljenju, važno da sljedeća tijela poduzmu mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti, primjerice poticanjem ljudi da izoliraju svoje domove i zgrade, ugrade toplinske crpke i upotrebljavaju pametna brojlara)?

	Ukupno „važno“	Ukupno „nije važno“	♪ Ne znam ♪
EU-27	88	10	2
Spol			
Čovjek	87	12	1
Žena	89	9	2
Dob			
15-24	91	8	1
25-39	89	10	1
40-54	88	11	1
55+	87	10	3
Obrazovanje (kraj)			
-15	85	11	4
16-19	88	10	2
20+	89	10	1
Još uvijek studiram	92	7	1
Socioprofesionalna kategorija			
Samozaposlena osoba	87	12	1
Upravitelji	89	10	1
Ostali bijeli ovratnici.	90	9	1
Ručni radnici	88	10	2
Kućni ljubimci	85	13	2
Nezaposleni	84	13	3
U mirovini	87	10	3
Studenti	92	7	1
Subjektivna urbanizacija			
Ruralno područje ili selo	84	14	2
Gradić male ili srednje veličine	89	9	2
Veliki grad	91	8	1
Percepcija klimatskih promjena			
Ozbiljni problem	93	6	1
Nije ozbiljan problem	59	37	4
Klimatske promjene uzrokovane su ljudskim djelovanjem			
Slažem se	93	6	1
Neslaganje	63	33	4
Izloženost okolišnim i klimatskim rizicima			
Izloženo	93	6	1
Nije izloženo	85	13	2
Nacionalni mediji pružaju jasne informacije o klimatskim promjenama			
Slažem se	89	10	1
Neslaganje	88	10	2

46 Za pregled tih podataka vidjeti tablicu na istoj stranici.

2. Važnost mjera za povećanje energije iz obnovljivih izvora

Većina Europljana smatra da su nacionalne vlade, EU i lokalne vlasti ključni za promicanje energije iz obnovljivih izvora.

Nakon što su ispitanici upitani o energetske učinkovitosti, od njih se tražilo da procijene koliko je važno da njihove nacionalne vlade, EU ili regionalne i lokalne vlasti poduzmu mjere za povećanje energije iz obnovljivih izvora, kao što su energija vjetra i solarna energija, koristeći se ljestvicom od četiri boda: „vrlo važno“, „prilično važno“, „nije vrlo važno“ i „nije uopće važno“.⁴⁷

Većina Europljana smatra da je važno (ukupno „vrlo važno“ i „prilično važno“) da njihove nacionalne vlade poduzmu mjere za povećanje udjela energije iz obnovljivih izvora (89 %, +2 postotna boda od 2023.),⁴⁸ a to mišljenje dijeli većina ispitanika u svim državama članicama EU-a. Manje od 1 na 10 ispitanika (9 %, -1 postotni bod) smatra da to nije važno, a 2 % odgovora ne zna (-1 postotni bod). U 14 zemalja najmanje devet od deset ispitanika pridaje važnost svojim nacionalnim vladama koje poduzimaju mjere za povećanje energije iz obnovljivih izvora, pri čemu su najveći udjeli zabilježeni u Malti (94 %, -4 postotna boda), Danskoj (94 %, +1 postotni bod), Španjolskoj (94 %, +3 postotna boda), Hrvatskoj (94 %, +3 postotna boda), Cipru (94 %, -3 postotna boda), Mađarskoj (94 %, nepromijenjeno) i Portugalu (94 %, -4 postotna boda). Kad se ispituju samo udjeli zemalja u kojima ispitanici smatraju da je „vrlo važno“ da njihova nacionalna vlada poduzme mjere za povećanje energije iz obnovljivih izvora, najveći udjeli imaju Švedska (75 %, +5 postotnih bodova), Malta (74 %, -9 postotnih bodova), Danska (73 %, +8 postotnih bodova) i Cipar (73 %, -5 postotnih bodova).

S druge strane, više od trećine ispitanika u Estoniji (35 %, +10 postotnih bodova) i petina ispitanika u Češkoj (22 %, -3 postotna boda) i Rumunjskoj (21 %, nepromijenjeno) smatra da to nije važno (ukupno odgovora „nije vrlo važno“ i „nije važno“

sve je važno“) da njihova nacionalna vlada poduzme mjere za povećanje udjela energije iz obnovljivih izvora. Međutim, važno je napomenuti da u tim zemljama ispitanici prvenstveno odabiru odgovor koji „nije vrlo važan“ (Estonija: 20 %, +4 postotna boda; Rumunjska: 18 %, +1 postotni bod; Češka: 17 %, +3 postotna boda), dok manje njih odabire „uopće nije važno“ (Estonija: 15 %, +6 postotnih bodova; Češka: 5 %, -6 postotnih bodova; Rumunjska: 3 %, nepromijenjeno).

Kad je riječ o značajnim promjenama u razdoblju od 2023. do 2025., važnost koju nacionalne vlade pridaju povećanju udjela energije iz obnovljivih izvora smanjila se za 11 postotnih bodova na Malti (87 %) i za deset postotnih bodova u Estoniji (62 %). Međutim, u 13 zemalja više ispitanika smatra da je važno da njihove nacionalne vlade poduzmu takve mjere nego 2023.

Europljani također pridaju veliku važnost djelovanju Europske unije u cilju povećanja udjela energije iz obnovljivih izvora. 88 % (+1 postotni bod) ispitanika smatra da je važno da EU poduzme mjere u tom području, dok 10 % (nepromijenjeno) smatra da to nije važno. 2 % (-1 postotni bod) ispitanika navodi da ne znaju.

U svim državama članicama EU-a najmanje polovina ispitanika smatra da je važno da EU poduzme mjere za povećanje udjela energije iz obnovljivih izvora, kao što su energija vjetra i solarna energija. Nadalje, u 12 zemalja najmanje devet od deset ispitanika smatra da je takvo djelovanje EU-a važno. Popis vodi Luksemburg (95 %, +4 postotna boda); Portugal (94 %, „3 postotna boda“) i Cipar (94 %, -3 postotna boda). Kad je riječ o intenzitetu mišljenja, Cipar (75 %, „6 postotnih bodova“), Švedska (75 %, -1 postotni bod) i Danska (73 %, +5 postotnih bodova) bilježe najveći udio ispitanika koji tvrde da je „vrlo važno“ da EU poduzme mjere u tom području.

Zemlje s najvećim udjelom ispitanika koje mjere EU-a u području energije iz obnovljivih izvora smatraju „nevažnima“ jesu Estonija (31 %, +9 postotnih bodova), Češka (23 %, -1 postotni bod) i Rumunjska (22 %, -2 postotna boda). Kad je riječ o tome kako se to doživljava, većina ispitanika u tim zemljama tvrdi da „nije vrlo važno“ da EU poduzme mjere za povećanje udjela energije iz obnovljivih izvora, dok relativno malo njih smatra da to „nipošto nije važno“ (Češka: 17 % u odnosu na 6 %, Estonija: 18 % u odnosu na 13 %, Rumunjska: 18 % naspram 4 %). Međutim, valja napomenuti da je u Estoniji razlika između tih dviju kategorija relativno mala. Više od desetine ispitanika izjavilo je da „uopće nije važno“ da EU poduzme mjere za povećanje udjela energije iz obnovljivih izvora.

U Latviji (11 %, +2 postotna boda) i Estoniji (7 %, +1 postotni bod) udjeli ispitanika koji kažu da ne znaju koliko je važno da EU poduzme mjere za povećanje udjela energije iz obnovljivih izvora najviši su među svim državama članicama EU-a.

Kad je riječ o većim promjenama tijekom vremena, Malta je zabilježila pad od 11 postotnih bodova u udjelu ispitanika koji smatraju da je važno da EU poduzme mjere za povećanje energije iz obnovljivih izvora, dok je udio onih koji smatraju da takve mjere nisu važne porastao (10 %, +8 postotnih bodova). Estonija je također zabilježila znatan pad u percipiranoj važnosti djelovanja EU-a u tom području (62 %, -10 postotnih bodova). Istodobno se udio ispitanika u Estoniji koji tvrde da nije važno da EU poduzme mjere za povećanje energije iz obnovljivih izvora povećao u odnosu na 2023. (31 %, +9 postotnih bodova).

Kad je riječ o regionalnim i lokalnim vlastima, 88 % Europljana smatra da je važno da ta tijela poduzmu mjere za povećanje udjela energije iz obnovljivih izvora. Svaki

47 QD8. Koliko je, prema vašem mišljenju, važno da sljedeća tijela poduzmu mjere za povećanje energije iz obnovljivih izvora, kao što su energija vjetra i solarna energija? - nacionalna vlada, EU, regionalna ili lokalna tijela.

48 Imajte na umu da ispitanici mogu navesti jednu od sljedećih opcija odgovora: „vrlo važno“, „prilično važno“, „nije vrlo važno“ i „nije uopće važno“.

deseti ispitanik smatra da takvo djelovanje nije važno (10 %), a 2 % navodi da ne zna.

U svim državama članicama EU-a većina ispitanika smatra da je važno da regionalne i lokalne vlasti poduzmu mjere za povećanje udjela energije iz obnovljivih izvora.

Međutim, postoje velike razlike među zemljama. Španjolska, Hrvatska, Mađarska i Portugal (94 %) navode najveći udio ispitanika kojima regionalne i lokalne vlasti pridaju važnost takvom djelovanju, dok Estonija ima daleko najniži udio od 56 %.

Kad je riječ o razini percipirane važnosti, važno je napomenuti da na Malti (69 %), Cipru (65 %) i Irskoj (63 %) mnogi ispitanici tvrde da je „vrlo važno” da regionalne i lokalne vlasti poduzmu mjere, što ih čini više od 20 postotnih bodova iznad prosjeka EU-a od 42 % u toj kategoriji.

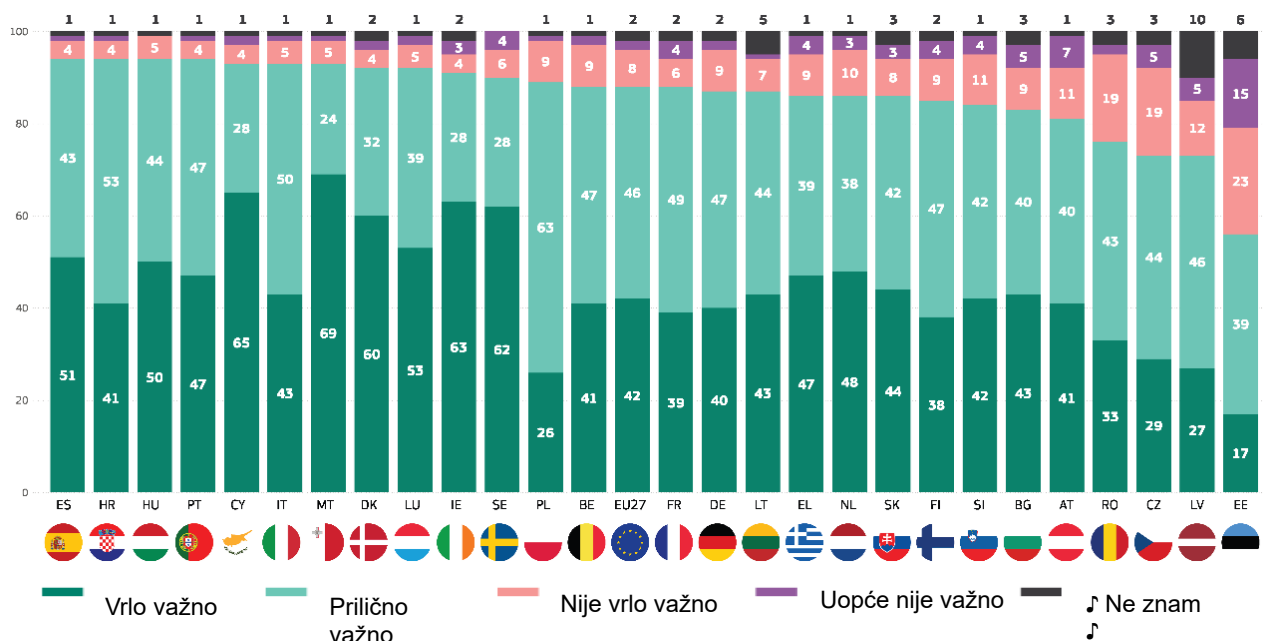
Zemlje s najvećim udjelom ispitanika koje smatraju da djelovanje regionalnih i lokalnih vlasti „nije važno” za povećanje udjela energije iz obnovljivih izvora jesu Estonija (38 %), Češka (24 %) i Rumunjska (21 %). U Estoniji to uključuje 15 % onih koji kažu da „uopće nije važno” da regionalne i lokalne vlasti poduzmu mjere u tom području.

Općenito, ovaj odjeljak pokazuje da većina Europljana smatra da je važno da nacionalne vlade, Europska unija te regionalne i lokalne vlasti poduzmu mjere za promicanje energije iz obnovljivih izvora. Međutim, postoje regionalne razlike – na primjer, u Estoniji, Češkoj i Rumunjskoj zabilježen je veći postotak ispitanika koji ne smatraju da je važno da ta tijela poduzmu takve mjere.

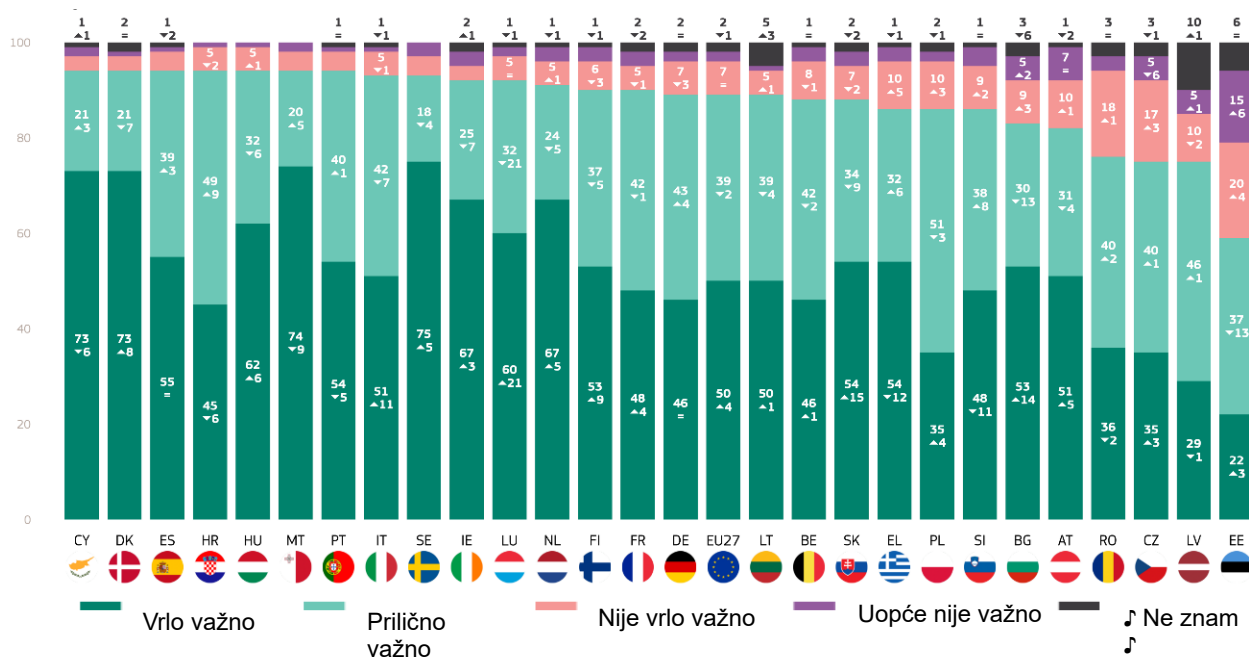
QD8.2. Koliko je, prema vašem mišljenju, važno da sljedeća nadležna tijela poduzmu mjere za povećanje energije iz obnovljivih izvora, kao što su energija vjetra i solarna energija? : Vlada (državljanstva) (%)

	Vrlo važno		Prilično važno		Nije vrlo važno		Uopće nije važno		♪ Ne znam ♪	Ukupno „važno”		Ukupno „nije važno”		
	Diff. veljača/o		Diff. veljača/o		Diff. veljača/o		Diff. veljača/o			Diff. veljača/o		Diff. veljača/o		
	veljača/ ožujak 2025.	žujak 2025. svibanj/li panj 2023.	veljača/ ožujak 2025.	žujak 2025. svibanj/li panj 2023.	veljača/ ožujak 2025.	žujak 2025. svibanj/li panj 2023.	veljača/ ožujak 2025.	žujak 2025. svibanj/li panj 2023.	veljača/ ožujak 2025.	žujak 2025. svibanj/li panj 2023.	veljača/ ožujak 2025.	žujak 2025. svibanj/li panj 2023.		
EU-27	50	4	39	-2	7	0	2	-1	2	-1	89	2	9	-1
BE	46	1	42	-2	8	-1	3	2	1	0	88	-1	11	1
BG	53	14	30	-13	9	3	5	2	3	-6	83	1	14	5
CZ	35	3	40	1	17	3	5	-6	3	-1	75	4	22	-3
DK	73	8	21	-7	3	-1	1	0	2	0	94	1	4	-1
DE	46	0	43	4	7	-3	2	-1	2	0	89	4	9	-4
EE	22	3	37	-13	20	4	15	6	6	0	59	-10	35	10
IE	67	3	25	-7	3	0	3	3	2	1	92	-4	6	3
EL	54	-12	32	6	10	5	3	2	1	-1	86	-6	13	7
ES	55	0	39	3	4	0	1	-1	1	-2	94	3	5	-1
FR	48	4	42	-1	5	-1	3	0	2	-2	90	3	8	-1
HR	45	-6	49	9	5	-2	1	0	0	-1	94	3	6	-2
IT	51	11	42	-7	5	-1	1	-2	1	-1	93	4	6	-3
CY	73	-6	21	3	3	1	2	1	1	1	94	-3	5	2
LV	29	-1	46	1	10	-2	5	1	10	1	75	0	15	-1
LT	50	1	39	-4	5	1	1	-1	5	3	89	-3	6	0
LU	60	21	32	-21	5	0	2	1	1	-1	92	0	7	1
HU	62	6	32	-6	5	1	1	0	0	-1	94	0	6	1
MT	74	-9	20	5	4	3	2	2	0	-1	94	-4	6	5
NL	67	5	24	-5	5	1	3	0	1	-1	91	0	8	1
AT	51	5	31	-4	10	1	7	0	1	-2	82	1	17	1
PL	35	4	51	-3	10	3	2	-3	2	-1	86	1	12	0
PT	54	-5	40	1	4	4	1	0	1	0	94	-4	5	4
RO	36	-2	40	2	18	1	3	-1	3	0	76	0	21	0
SI	48	-11	38	8	9	2	4	1	1	0	86	-3	13	3
SK	54	15	34	-9	7	-2	3	-2	2	-2	88	6	10	-4
FI	53	9	37	-5	6	-3	3	0	1	-1	90	4	9	-3
SE	75	5	18	-4	4	0	3	0	0	-1	93	1	7	0

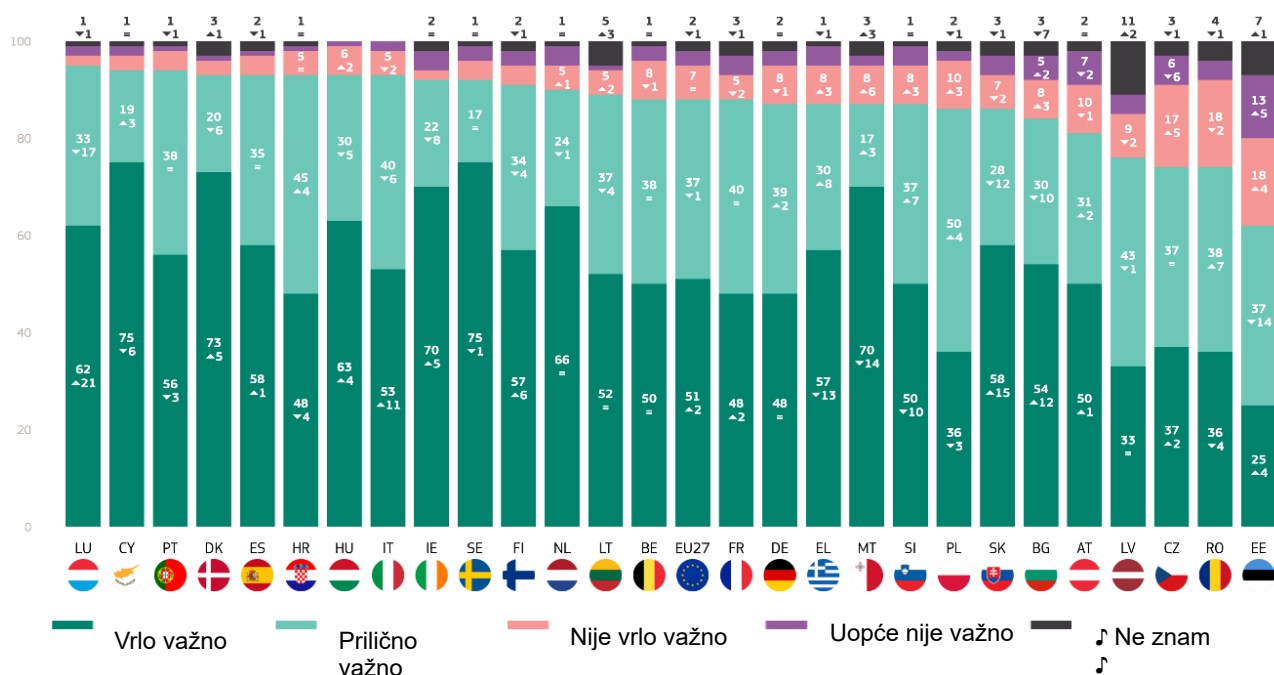
QD8.1. Koliko je, prema vašem mišljenju, važno da sljedeća tijela poduzmu mjere za povećanje energije iz obnovljivih izvora, kao što su energija vjetra i solarna energija? Regionalna i lokalna tijela (%)

QD8.2.: Koliko je, prema vašem mišljenju, važno da sljedeća tijela poduzmu mjere za povećanje energije iz obnovljivih izvora, kao što su energija vjetra i solarna energija? Vlada (državljanstva) (%)

QD8.3: Koliko je, prema vašem mišljenju, važno da sljedeća tijela poduzmu mjere za povećanje energije iz obnovljivih izvora, kao što su energija vjetra i solarna energija? Europska unija (%)

Naposljetku, rezultati su ispitani s obzirom na sociodemografske⁴⁹ i druge čimbenike povezane s klimom:

obnovljivih izvora u usporedbi s onima koji se ne slažu (89 %).

- Žene (89 %) imaju nešto veću vjerojatnost od muškaraca (87 %) da smatraju da je važno da regionalne i lokalne vlasti poduzmu mjere za povećanje energije iz obnovljivih izvora.
- Najveću potporu inicijativama za energiju iz obnovljivih izvora imaju mlađi pojedinci, posebno oni u dobi od 15 do 24 godine (90 %), a potpora se s godinama blago smanjuje: 89 % među osobama u dobi od 25 do 39 godina, 88 % među osobama u dobi od 40 do 54 godine i 87 % među osobama u dobi od 55 i više godina.
- Razine visokog obrazovanja u korelaciji su s povećanom potporom za obnovljivu energiju, pri čemu 92 % ispitanika još uvijek studira, a 89 % pojedinaca koji su završili obrazovanje nakon 20+ izjavilo je da je važno da regionalne i lokalne vlasti potiču obnovljivu energiju. Osobe koje su završile obrazovanje s 15 godina ili manje pokazuju nešto manju potporu (86 %).
- Studenti (92 %) izražavaju najveću važnost djelovanja regionalnih i lokalnih vlasti u području energije iz obnovljivih izvora, nakon čega slijede drugi radnici (90 %), rukovoditelji i fizički radnici (89 %). Samozaposlene osobe i umirovljenici (obje 87 %) također pokazuju snažnu potporu, dok osobe koje žive u kućanstvu (85 %) i nezaposlene osobe (82 %) pokazuju relativno nižu potporu.
- Stanovnici gradova u velikim gradovima (90 %) i malim ili srednjim gradovima (89 %) najvjerojatnije će smatrati da je važno da regionalne i lokalne vlasti potiču energiju iz obnovljivih izvora, dok oni u ruralnim područjima (85 %) izražavaju nešto manju potporu.
- Oni koji smatraju da klimatske promjene nisu ozbiljan problem (59 %) navode znatno manju potporu regionalnih i lokalnih vlasti djelovanju u području energije iz obnovljivih izvora u usporedbi s onima koji to smatraju ozbiljnim problemom (93 %).
- Ispitanici koji se slažu da su klimatske promjene uzrokovane ljudskom aktivnošću (93 %) pokazuju mnogo snažniju potporu regionalnih i lokalnih vlasti inicijativama za obnovljivu energiju, dok oni koji se ne slažu navode manju potporu tih subjekata za takvo djelovanje (62 %).
- Ispitanici izloženi rizicima za okoliš pokazuju da regionalne i lokalne vlasti pružaju veću potporu (93 %) mjerama za energiju iz obnovljivih izvora u usporedbi s onima koji nisu izloženi (85 %).
- Ispitanici koji se slažu da nacionalni mediji pružaju jasne informacije o klimatskim promjenama (88 %) pokazuju manji osjećaj hitnosti djelovanja regionalnih i lokalnih vlasti u području energije iz

49 Za pregled tih podataka vidjeti tablicu na istoj stranici.

QD8.1 Koliko je, prema vašem mišljenju, važno da sljedeća tijela poduzmu mjere za povećanje energije iz obnovljivih izvora, kao što su energija vjetra i solarna energija? Regionalna i lokalna tijela (% – EU)

	Ukupno „važno”	Ukupno „nije važno”	♪ Ne znam ♪
EU-27	88	10	2
Spol			
Čovjek	87	12	1
Žena	89	9	2
Dob			
15-24	90	8	2
25-39	89	10	1
40-54	88	11	1
55+	87	11	2
Obrazovanje (kraj)			
-15	86	11	3
16-19	87	11	2
20+	89	10	1
Još uvijek studiram	92	7	1
Socioprofesionalna kategorija			
Samozaposlena osoba	87	12	1
Upravitelji	89	10	1
Ostali bijeli ovratnici.	90	9	1
Ručni radnici	89	10	1
Kućni ljubimci	85	13	2
Nezaposleni	82	15	3
U mirovini	87	10	3
Studenti	92	7	1
Subjektivna urbanizacija			
Ruralno područje ili selo	85	13	2
Gradić male ili srednje veličine	89	9	2
Veliki grad	90	9	1
Percepcija klimatskih promjena			
Ozbiljni problem	93	6	1
Nije ozbiljan problem	59	39	2
Klimatske promjene uzrokovane su ljudskim djelovanjem			
Slažem se	93	6	1
Neslaganje	62	36	2
Izloženost okolišnim i klimatskim rizicima			
Izloženo	93	6	1
Nije izloženo	85	13	2
Nacionalni mediji pružaju jasne informacije o klimatskim promjenama			
Slažem se	89	10	1
Neslaganje	88	11	1

Naposljetku, rezultati su ispitani s obzirom na sociodemografske⁵⁰ i druge čimbenike povezane s klimom:

- Žene (90 %) imaju nešto veću vjerojatnost od muškaraca (88 %) da smatraju da je važno da njihova vlada poduzme mjere za povećanje energije iz obnovljivih izvora, kao što su energija vjetra i solarna energija.
- Mlađi ljudi, posebno oni u dobi od 15 do 24 godine (92 %), izražavaju najvišu razinu potpore vladinom djelovanju u području obnovljive energije. Potpora se blago smanjuje s godinama, pri čemu 90 % osoba u dobi od 25 do 39 godina, 89 % osoba u dobi od 40 do 54 godine i 88 % osoba u dobi od 55 godina i više.
- Osobe s više obrazovanja pokazuju veću potporu djelovanju vlade u području obnovljive energije. Među onima koji su ostali u obrazovanju do dobi od 20 ili više godina, 91 % smatra da je to važno, dok oni koji su završili obrazovanje s 15 ili manje godina pokazuju nešto nižu potporu (87 %).
- Studenti (94 %) izražavaju najsnažniju potporu nacionalnim vladama za mjere u području energije iz obnovljivih izvora, a slijede ih rukovoditelji i drugi radnici (oboje 91 %). Potpora je nešto niža među fizičkim radnicima (88 %), osobama koje rade u kućanstvu i nezaposlenim osobama (86 %).
- Stanovnici gradova u velikim gradovima (91 %) i malim ili srednjim gradovima (90 %) najvjerojatnije će smatrati da je važno da njihova vlada poduzme mjere u vezi s obnovljivom energijom. Stanovnici ruralnih područja (85 %) imaju nešto nižu potporu.
- Oni koji klimatske promjene smatraju neozbiljnim problemom (60 %) pokazuju znatno manju potporu (38 %) djelovanju vlade u području obnovljive energije u usporedbi s onima koji klimatske promjene smatraju ozbiljnim problemom (94 %).
- Ispitanici koji se slažu da su klimatske promjene uzrokovane ljudskim aktivnostima (93 %) izražavaju veću potporu nacionalnim vladama za mjere u području energije iz obnovljivih izvora u usporedbi s onima koji se ne slažu (64 %).
- Ispitanici izloženi rizicima za okoliš pokazuju da nacionalne vlade pružaju veću potporu (93 %) mjerama za energiju iz obnovljivih izvora u usporedbi s onima koji nisu izloženi (86 %).
- Ispitanici koji se slažu da mediji pružaju jasne informacije o klimatskim promjenama pokazuju nešto manju potporu (89 %) mjerama nacionalnih vlada u području energije iz obnovljivih izvora od onih koji se ne slažu (91 %).

QD8.2 Koliko je, prema vašem mišljenju, važno da sljedeća tijela poduzmu mjere za povećanje energije iz obnovljivih izvora, kao što su energija vjetra i solarna energija? Vlada (državljanstva) (% – EU)

	Ukupno „važno“	Ukupno „nije važno“	♪ Ne znam ♪
EU-27	89	9	2
Spol			
Čovjek	88	11	1
Žena	90	8	2
Dob			
15-24	92	6	2
25-39	90	9	1
40-54	89	10	1
55+	88	10	2
Obrazovanje (kraj)			
-15	87	10	3
16-19	88	11	1
20+	91	8	1
Još uvijek studiram	94	5	1
Socioprofesionalna kategorija			
Samozaposlena osoba	88	11	1
Upravitelji	91	8	1
Ostali bijeli ovratnici	91	8	1
Ručni radnici	88	11	1
Kućni ljubimci	86	13	1
Nezaposleni	86	11	3
U mirovini	88	10	2
Studenti	94	5	1
Subjektivna urbanizacija			
Ruralno područje ili selo	85	13	2
Gradić male ili srednje veličine	90	9	1
Veliki grad	91	8	1
Percepcija klimatskih promjena			
Ozbiljni problem	94	5	1
Nije ozbiljan problem	60	38	2
Klimatske promjene uzrokovane su ljudskim djelovanjem			
Slažem se	93	6	1
Neslaganje	64	34	2
Izloženost okolišnim i klimatskim rizicima			
Izloženo	93	6	1
Nije izloženo	86	12	2
Nacionalni mediji pružaju jasne informacije o klimatskim promjenama			
Slažem se	91	8	1
Neslaganje	89	10	1

50 Za pregled tih podataka vidjeti tablicu na istoj stranici.

Naposljetku, rezultati su ispitani s obzirom na sociodemografske⁵¹ i druge čimbenike povezane s klimom:

- Žene (90 %) imaju nešto veću vjerojatnost od muškaraca (86 %) da smatraju da je važno da Europska unija potiče energiju iz obnovljivih izvora, kao što su energija vjetra i solarna energija.
- Mlađi ispitanici, posebno oni u dobi od 15 do 24 godine (91 %), pokazuju najveću potporu Europske unije mjerama u području energije iz obnovljivih izvora. Potpora se blago smanjuje s godinama, s 89 % osoba u dobi od 25 do 39 godina, 88 % osoba u dobi od 40 do 54 godine i 87 % osoba u dobi od 55 godina i više.
- Ispitanici koji su ostali u obrazovanju do dobi od 20 godina ili starije (89 %) i oni koji još studiraju (94 %) izražavaju najveću važnost mjera u području energije iz obnovljivih izvora, dok oni koji su završili obrazovanje u dobi od 15 godina ili manje navode nešto nižu potporu (86 %).
- Studenti (94 %) navode da je djelovanje Europske unije u području obnovljive energije od najveće važnosti, nakon čega slijede rukovoditelji, fizički radnici (88 %) i ostali radnici (90 %). Potpora je nešto niža među samozaposlenim osobama (86 %) i umirovljenicima (87 %), dok su nezaposlene osobe (85 %) i osobe koje žive u kućanstvu (86 %) prijavile manju potporu.
- Stanovnici gradova u velikim gradovima (91 %) i malim ili srednjim gradovima (89 %) najvjerojatnije će smatrati da je za Europsku uniju važno poticati energiju iz obnovljivih izvora. Stanovnici ruralnih područja (84 %) imaju nešto nižu potporu.
- Oni koji klimatske promjene smatraju neozbiljnim problemom (58 %) pokazuju znatno manju potporu EU-a mjerama za energiju iz obnovljivih izvora u usporedbi s onima koji klimatske promjene smatraju ozbiljnim problemom (94 %).
- Ispitanici koji se slažu da su klimatske promjene uzrokovane ljudskim aktivnostima (93 %) izražavaju veću potporu EU-a mjerama za obnovljivu energiju u usporedbi s onima koji se ne slažu (61 %).
- Ispitanici izloženi rizicima za okoliš pokazuju veću potporu (93 %) mjerama EU-a u području energije iz obnovljivih izvora u usporedbi s onima koji nisu izloženi (86 %).
- Ispitanici koji se slažu da mediji pružaju jasne informacije o klimatskim promjenama pokazuju nešto manju potporu (88 %) mjerama EU-a u području energije iz obnovljivih izvora od onih koji se ne slažu (90 %).

QD8.3 Koliko je, prema vašem mišljenju, važno da sljedeća tijela poduzmu mjere za povećanje energije iz obnovljivih izvora, kao što su energija vjetra i solarna energija? Europska unija (% – EU)

	Ukupno „važno“	Ukupno „nije važno“	♪ Ne znam ♪
EU-27	88	10	2
Spol			
Čovjek	86	12	2
Žena	90	8	2
Dob			
15-24	91	7	2
25-39	89	10	1
40-54	88	10	2
55+	87	10	3
Obrazovanje (kraj)			
-15	86	10	4
16-19	87	1	2
20+	89	10	1
Još uvijek studiram	94	5	1
Socioprofesionalna kategorija			
Samozaposlena osoba	86	13	1
Upravitelji	88	1	1
Ostali bijeli ovratnici.	90	9	1
Ručni radnici	88	1	1
Kućni ljubimci	86	12	2
Nezaposleni	85	12	3
U mirovini	87	10	3
Studenti	94	5	1
Subjektivna urbanizacija			
Ruralno područje ili selo	84	13	3
Gradić male ili srednje veličine	89	9	2
Veliki grad	91	8	1
Percepcija klimatskih promjena			
Ozbiljni problem	94	5	1
Nije ozbiljan problem	58	39	3
Klimatske promjene uzrokovane su ljudskim djelovanjem			
Slažem se	93	6	1
Neslaganje	61	36	3
Izloženost okolišnim i klimatskim rizicima			
Izloženo	93	6	1
Nije izloženo	86	12	2
Nacionalni mediji pružaju jasne informacije o klimatskim promjenama			
Slažem se	90	9	1
Neslaganje	88	4	1

51 Za pregled tih podataka vidjeti tablicu na istoj stranici.

3. Mišljenja o prioritetima u području klimatskih promjena

Široka europska potpora mjerama za borbu protiv klimatskih promjena, ali jasan skepticizam u nekim zemljama.

U ovom odjeljku predstaviti će se prioriteti Europljana u pogledu različitih mjera za borbu protiv klimatskih promjena.

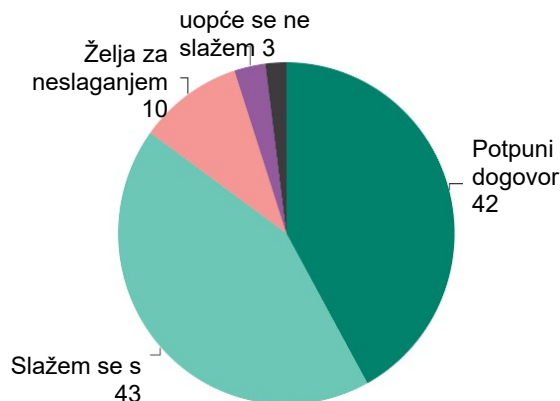
prvo, ispitanicima je postavljeno pitanje treba li borba protiv klimatskih promjena biti prioritet za poboljšanje javnog zdravlja i kvalitete života, koristeći se ljestvicom od četiri boda: „potpuno se slažu”, „namjeravaju se složiti”, „namjeravaju se ne složiti” i „potpuno se ne slažu”.⁵² Diljem Europske unije 85 % ispitanika slaže se da bi borba protiv klimatskih promjena trebala biti prioritet za poboljšanje javnog zdravlja i kvalitete života, uključujući 43 % ispitanika koji se „namjeravaju složiti” i 42 % koji se „potpuno slažu”. S druge strane, 13 % Europljana ne slaže se (10 % „namjerava se ne složiti”, a 3 % „potpuno se ne slaže”), a 2 % navodi da ne zna.

U svim državama članicama EU-a većina ispitanika slaže se s izjavom. U sedam zemalja, najmanje devet od deset ispitanika slaže se, s Grčkom (94 %), Cipar i Mađarska (od kojih je 92 %) imaju najveći rezultat u toj kategoriji. S druge strane, Estonija (61 %) i Latvija (69 %) imaju najniže rezultate kad se slažu da bi borba protiv klimatskih promjena trebala biti prioritet za poboljšanje javnog zdravlja i kvalitete života.

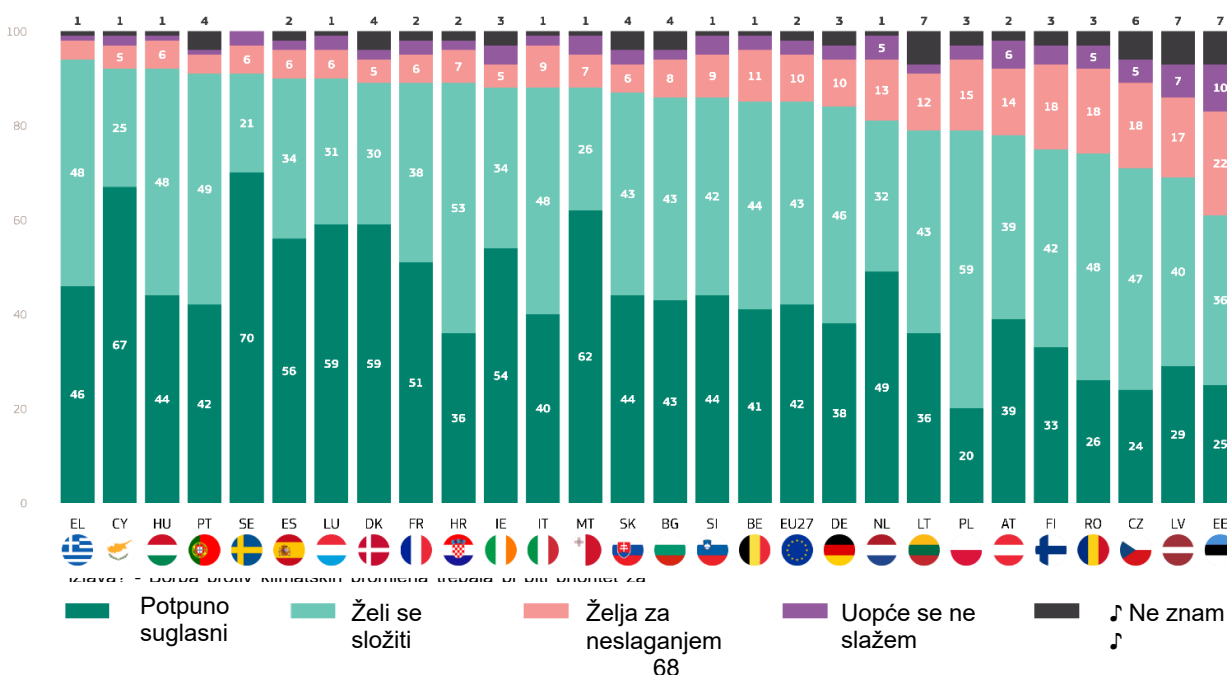
S druge strane, gotovo trećina ispitanika u Estoniji ne slaže se s izjavom (32 %), što je zemlja s najvećim brojem neslaganja. Više od petine ispitanika u Finskoj (22 %), Rumunjskoj (23 %), Češkoj (23 %) i Latviji (24 %) također se ne slaže da bi borba protiv klimatskih promjena trebala biti prioritet za poboljšanje javnog zdravlja i kvalitete

života. U Litvi i Estoniji 7 % ispitanika izvijestilo je da ne znaju za to.

QD4.1.: U kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava? - Borba protiv klimatskih promjena trebala bi biti prioritet za poboljšanje javnog zdravlja i kvalitete života (%)

QD4.1.: U kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava? - Borba protiv klimatskih promjena trebala bi biti prioritet za poboljšanje javnog zdravlja i kvalitete života (%)

Nadalje, ispitanicima je postavljeno pitanje slažu li se da su troškovi štete povezani s klimatskim promjenama znatno viši od troškova ulaganja potrebnih za zelenu tranziciju s pomoću ljestvice od četiri boda: „potpuno se slažu”, „namjeravaju se složiti”, „namjeravaju se ne složiti” i „potpuno se ne slažu”.⁵³ Više od sedam od deset Europljana (77 %, +4 postotna boda) slaže se s tom izjavom, uključujući 43 % (+3 postotna boda) koji se „slažu” i 34 % (+1 postotni bod) koji se „potpuno slažu”. 14 % (–2 postotna boda) ispitanika ne slaže se, uključujući samo 3 % (–1 postotni bod) koji se u potpunosti ne slažu i 11 % (–1 postotni bod) koji se „slažu s neslaganjem”. Važno je napomenuti da je za to pitanje gotovo svaki deseti ispitanik izjavio da ne zna (9 %, –3 postotna boda).

U svim državama članicama EU-a većina (više od 50 %) ispitanika slaže se s izjavom, osim u Estoniji, gdje se 46 % ispitanika slaže s izjavom. Međutim, većina država članica EU-a razlikuje se po veličini. Najveći udio sporazuma zabilježen je u Cipru (86 %, –1 postotni bod), Hrvatskoj (86 %, +3 postotna boda) i Portugalu (86 %, +4 postotna boda). U Latviji sporazum iznosi 62 % (+3 postotna boda).

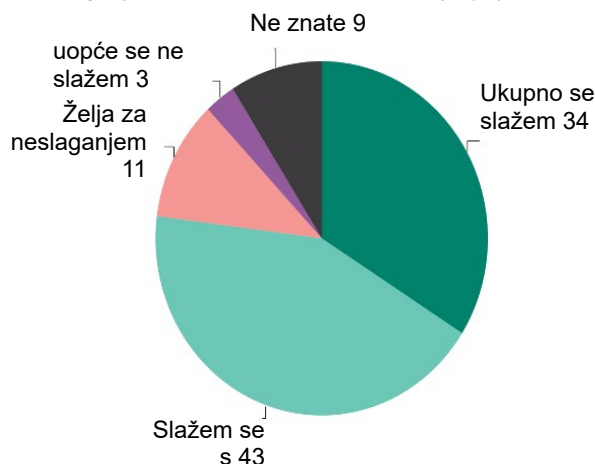
Među zemljama koje su se složile da su troškovi štete uzrokovane klimatskim promjenama znatno veći od troškova ulaganja potrebnih za zelenu tranziciju, najveća potpora može se uočiti na Malti (56 %, +4 postotna boda) i Cipru (55 %, –1 postotni bod), gdje se više od polovine ispitanika „u potpunosti složilo” s izjavom.

S druge strane, u četiri zemlje otprilike petina ispitanika ne slaže se s izjavom: Češka (25 %, –4 postotna boda), Rumunjska (24 %, –10 postotnih bodova), Latvija (22 %, –1 postotni bod) i Austrija (20 %, –5 postotnih bodova). Međutim, gotovo četiri od deset ispitanika ne slažu se u Estoniji (38 % (+11 postotnih bodova)), što je zemlja s najvećim udjelom ispitanika koji se ne slažu da su troškovi štete zbog klimatskih promjena znatno veći od troškova ulaganja potrebnih za zelenu tranziciju. Taj udio uključuje 11 % ispitanika koji se „potpuno ne slažu”.

Osim toga, to je pitanje dovelo do toga da mnogi ispitanici nisu znali jesu li troškovi štete uzrokovane klimatskim promjenama znatno veći od troškova ulaganja potrebnih za zelenu tranziciju. U 12 država članica EU-a najmanje svaki deseti ispitanik izjavio je da ne zna. Na popisu su Bugarska (18 %, –2 postotna boda), Estonija (16 %, –5 postotnih bodova) i Latvija (16 %, –2 postotna boda).

Kad je riječ o promjenama od 2023., može se primijetiti da su Rumunjska (+13 postotnih bodova) i Finska (+11 postotnih bodova) zabilježile velika povećanja u dogovoru. Istodobno se ocjena neslaganja Rumunjske smanjila za 10 postotnih bodova, a Finske za 8 postotnih bodova. S druge strane, više ispitanika iz Estonije ne slaže se da su troškovi štete uzrokovane klimatskim promjenama znatno veći od troškova ulaganja potrebnih za zelenu tranziciju nego 2023. (+11 postotnih bodova).

QD4.2.: U kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava? - Troškovi štete uzrokovane klimatskim promjenama znatno su veći od troškova ulaganja potrebnih za zelenu tranziciju (%)

Potpuno se slažem sa sljedećim: +1
Slažem se sa : +1
Sklonost neslaganju: -1
Uopće se ne slažem: =
Ne znam : -2
(veljača/ožujak 2025. svibanj/lipanj 2023.)

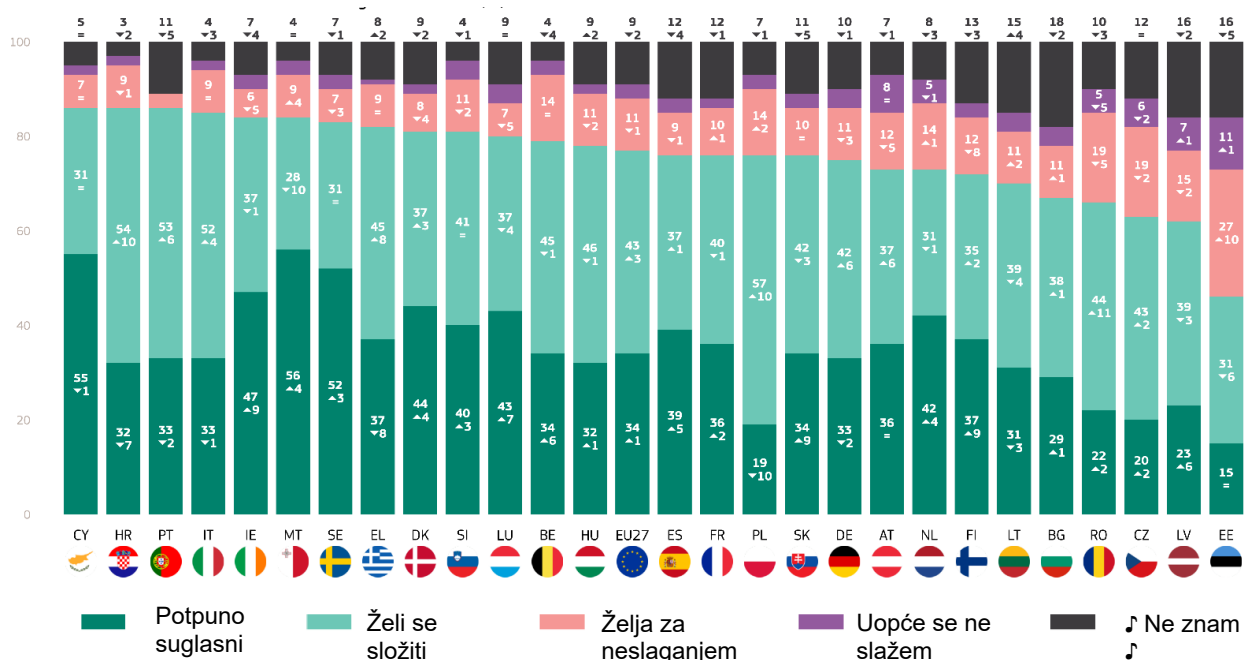
⁵³ QD4.2. U kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava? - Troškovi štete uzrokovane klimatskim promjenama znatno su veći od troškova ulaganja potrebnih za zelenu tranziciju.

Posebno istraživanje Eurobarometra br. 565 o klimatskim promjenama

QD4.3: U kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava? - Troškovi štete uzrokovane klimatskim promjenama znatno su veći od troškova ulaganja potrebnih za zelenu tranziciju (%)

	Potpuno suglasni		Želi se složiti		Želja za neslaganjem		Uopće se ne slažem		♪ Ne znam ♪		Ukupno „suglasnost”		Ukupno „nesuglasnost”	
	Diff. veljača/ ožujak 2025.	Diff. veljača/o žujak 2025. svibanj/li panj 2023.	Diff. veljača/ ožujak 2025.	Diff. veljača/o žujak 2025. svibanj/li panj 2023.	Diff. veljača/ ožujak 2025.	Diff. veljača/o žujak 2025. svibanj/li panj 2023.	Diff. veljača/ ožujak 2025.	Diff. veljača/o žujak 2025. svibanj/li panj 2023.	Diff. veljača/ ožujak 2025.	Diff. veljača/o žujak 2025. svibanj/li panj 2023.	Diff. veljača/ ožujak 2025.	Diff. veljača/o žujak 2025. svibanj/li panj 2023.	Diff. veljača/ ožujak 2025.	Diff. veljača/o žujak 2025. svibanj/li panj 2023.
EU-27	34	1	43	3	11	-1	3	-1	9	-2	77	4	14	-2
BE	34	6	45	-1	14	0	3	-1	4	-4	79	5	17	-1
BG	29	1	38	1	11	1	4	-1	18	-2	67	2	15	0
CZ	20	2	43	2	19	-2	6	-2	12	0	63	4	25	-4
DK	44	4	37	3	8	-4	2	-1	9	-2	81	7	10	-5
DE	33	-2	42	6	11	-3	4	0	10	-1	75	4	15	-3
EE	15	0	31	-6	27	10	11	1	16	-5	46	-6	38	11
IE	47	9	37	-1	6	-5	3	1	7	-4	84	8	9	-4
EL	37	-8	45	8	9	0	1	-2	8	2	82	0	10	-2
ES	39	5	37	1	9	-1	3	-1	12	-4	76	6	12	-2
FR	36	2	40	-1	10	1	2	-1	12	-1	76	1	12	0
HR	32	-7	54	10	9	-1	2	0	3	-2	86	3	11	-1
IT	33	-1	52	4	9	0	2	0	4	-3	85	3	11	0
CY	55	-1	31	0	7	0	2	1	5	0	86	-1	9	1
LV	23	6	39	-3	15	-2	7	1	16	-2	62	3	22	-1
LT	31	-3	39	-4	11	2	4	1	15	4	70	-7	15	3
LU	43	7	37	-4	7	-5	4	2	9	0	80	3	11	-3
HU	32	1	46	-1	11	-2	2	0	9	2	78	0	13	-2
MT	56	4	28	-10	9	4	3	2	4	0	84	-6	12	6
NL	42	4	31	-1	14	1	5	-1	8	-3	73	3	19	0
AT	36	0	37	6	12	-5	8	0	7	-1	73	6	20	-5
PL	19	-10	57	10	14	2	3	-1	7	-1	76	0	17	1
PT	33	-2	53	6	3	2	0	-1	11	-5	86	4		
RO	22	2	44	11	19	-5	5	-5	10	-3	66	13	24	-10
SI	40	3	41	0	11	-2	4	0	4	-1	81	3	15	-2
SK	34	9	42	-3	10	0	3	-1	11	-5	76	6	13	-1
FI	37	9	35	2	12	-8	3	0	13	-3	72	11	15	-8
SE	52	3	31	0	7	-3	3	1	7	-1	83	3	10	-2

QD4.2.: U kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava? - Troškovi štete uzrokovane klimatskim promjenama znatno su veći od troškova ulaganja potrebnih za zelenu tranziciju (%)

Kad je riječ o sociodemografskim⁵⁴ čimbenicima, iznesena su sljedeća opažanja:

- Žene (88 %) imaju znatno veću vjerojatnost od muškaraca (83 %) da se slože da bi borba protiv klimatskih promjena trebala biti prioritet za poboljšanje javnog zdravlja i kvalitete života u EU-u.
- Mlađi ljudi, posebno oni u dobi od 15 do 24 godine i od 25 do 39 godina (obje 87 %), pokazuju najveću potporu davanju prioriteta klimatskim promjenama kako bi se poboljšalo javno zdravlje. Potpora se blago smanjuje s dobi, pri čemu se 85 % osoba u dobi od 40 do 54 godine i 85 % osoba u dobi od 55 godina i više slaže s izjavom.
- Ispitanici koji su ostali u obrazovanju do dobi od 20 godina ili starije (87 %) i oni koji još studiraju (89 %) navode najveću važnost, dok oni koji su napustili obrazovanje nakon 15 godina ili manje navode nešto nižu potporu (83 %).
- Studenti (90 %) izražavaju najveću važnost, a slijede ih rukovoditelji i drugi radnici s bijelim ovratnicima (obje 87 %). Potpora se pruža i umirovljenicima (86 %), fizičkim radnicima (84 %) i osobama koje rade u kućanstvu (83 %), dok samozaposlene osobe (81 %) i nezaposlene osobe (80 %) prijavljuju manju potporu.
- Stanovnici gradova u velikim gradovima (88 %) i malim ili srednjim gradovima (87 %) vjerojatnije će smatrati da je važno da Europska unija prednost da borbi protiv klimatskih promjena, dok stanovnici ruralnih područja (81 %) pokazuju nešto manju potporu.
- Oni koji klimatske promjene smatraju ozbiljnim problemom pokazuju znatno manju potporu (46%) u usporedbi s onima koji to smatraju ozbiljnim problemom (93%).
- Ispitanici koji se slažu da su klimatske promjene uzrokovane ljudskim aktivnostima izražavaju veću potporu (92 %) izjavi, dok oni koji se ne slažu prijavljuju znatno nižu potporu (51 %).
- Ispitanici izloženi rizicima za okoliš (91 %) imaju veću potporu u usporedbi s onima koji nisu izloženi (82 %).
- Ispitanici koji se slažu da mediji pružaju jasne informacije o klimatskim promjenama pokazuju niži osjećaj hitnosti (85 %) u usporedbi s onima koji se ne slažu (87 %).

QD4.1 U kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava? Borba protiv klimatskih promjena trebala bi biti prioritet za poboljšanje javnog zdravlja i kvalitete života (% EU-a)

	Ukupno „suglasnost”	Ukupno „nesuglasnost”	♪ Ne znam ♪
EU-27	85	13	2
Spol			
Čovjek	83	15	2
Žena	88	10	2
Dob			
15-24	87	11	2
25-39	87	12	1
40-54	85	13	2
55+	85	12	3
Obrazovanje (kraj)			
-15	83	13	4
16-19	85	13	2
20+	87	12	1
Još uvijek studiram	89	9	2
Socioprofesionalna kategorija			
Samozaposlena osoba	81	17	2
Upravitelji	87	12	1
Ostali bijeli ovratnici	87	11	2
Ručni radnici	84	14	2
Kućni ljubimci	83	13	4
Nezaposleni	80	17	3
U mirovini	86	11	3
Studenti	90	8	2
Subjektivna urbanizacija			
Ruralno područje ili selo	81	16	3
Gradić male ili srednje veličine	87	11	2
Veliki grad	88	10	2
Percepcija klimatskih promjena			
Ozbiljni problem	93	6	1
Nije ozbiljan problem	46	50	4
Klimatske promjene uzrokovane su ljudskim djelovanjem			
Slažem se	92	7	1
Neslaganje	51	45	4
Izloženost okolišnim i klimatskim rizicima			
Izloženo	91	8	1
Nije izloženo	82	16	2
Nacionalni mediji pružaju jasne informacije o klimatskim promjenama			
Slažem se	87	12	1
Neslaganje	85	13	2

54 Za pregled tih podataka vidjeti tablicu na istoj stranici.

Kad je riječ o sociodemografskim⁵⁵ čimbenicima, iznesena su sljedeća opažanja:

- Žene (77 %) imaju nešto veću vjerojatnost od muškaraca (76 %) da se slože da su troškovi štete uzrokovane klimatskim promjenama veći od troškova ulaganja potrebnih za zelenu tranziciju.
- Najviše se slažu mladi, osobito oni u dobi od 25 do 39 godina (79 %) te 40 do 54 godine i 15 do 24 godine (obje 78 %). Ugovor se s godinama blago smanjuje: 55+ (74 %) manje je vjerojatno da će se složiti.
- Ispitanici koji su ostali u obrazovanju do dobi od 20 ili više godina i oni koji još uvijek studiraju (svih 80 %) pokazuju veće slaganje s izjavom od onih koji su završili obrazovanje u dobi od 15 ili manje godina (70 %).
- Najviše se slažu studenti (81 %), a slijede rukovoditelji (80 %) i ostali radnici s bijelim ovratnicima (79 %). Samozaposlene osobe (76 %) i fizički radnici (76 %) također pokazuju snažnu potporu, dok osobe u kućanstvu (74 %) i umirovljenici (73 %) pokazuju nižu razinu suglasnosti.
- Stanovnici gradova u velikim gradovima (80 %) i malim ili srednjim gradovima (79 %) vjerojatnije će se složiti da troškovi štete od klimatskih promjena nadmašuju troškove ulaganja u zelenu tranziciju u usporedbi s stanovnicima ruralnih područja (70 %).
- Oni koji smatraju da klimatske promjene nisu ozbiljan problem imaju znatno manju vjerojatnost da će se složiti (43 %) u usporedbi s onima koji to smatraju ozbiljnim problemom (83 %).
- Oni koji se slažu da su klimatske promjene uzrokovane ljudskom aktivnošću (83 %) mnogo je vjerojatnije da će se složiti da su troškovi štete uzrokovane klimatskim promjenama veći od troškova ulaganja u zelenu tranziciju, u usporedbi s onima koji se ne slažu (46 %).
- Ispitanici koji su izloženi rizicima za okoliš i klimu vjerojatnije će se složiti (85 %) s onima koji nisu izloženi (72 %).
- Ispitanici koji se slažu da nacionalni mediji pružaju jasne informacije o klimatskim promjenama (78 %) pokazuju istu potporu izjavi da su troškovi štete mnogo veći od troškova ulaganja u zelenu tranziciju.

QD4.2 U kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava? Troškovi štete uzrokovane klimatskim promjenama znatno su veći od troškova ulaganja potrebnih za zelenu tranziciju (% EU-a)

	Ukupno „suglasnost”	Ukupno „nesuglasnost”	♪ Ne znam ♪
EU-27	7	14	9
Spol			
Čovjek	76	16	8
Žena	7	12	11
Dob			
15-24	78	12	10
25-39	79	14	7
40-54	78	16	6
55+	74	14	12
Obrazovanje (kraj)			
-15	70	15	15
16-19	75	15	10
20+	80	14	6
Još uvijek studiram	80	9	11
Socioprofesionalna kategorija			
Samozaposlena osoba	76	18	6
Upravitelji	80	15	5
Ostali bijeli ovratnici	79	14	7
Ručni radnici	76	15	9
Kućni ljubimci	74	15	11
Nezaposleni	74	15	11
U mirovini	73	13	14
Studenti	81	10	9
Subjektivna urbanizacija			
Ruralno područje ili selo	70	18	12
Gradić male ili srednje veličine	79	13	8
Veliki grad	80	12	8
Percepcija klimatskih promjena			
Ozbiljni problem	83	9	8
Nije ozbiljan problem	43	47	10
Klimatske promjene uzrokovane su ljudskim djelovanjem			
Slažem se	83	9	8
Neslaganje	46	44	10
Izloženost okolišnim i klimatskim rizicima			
Izloženo	85	9	6
Nije izloženo	72	17	11
Nacionalni mediji pružaju jasne informacije o klimatskim promjenama			
Slažem se	78	13	9
Neslaganje	78	15	7

55 Za pregled tih podataka vidjeti tablicu na istoj stranici.

QD4.3: U kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava? - Poduzimanje mjera za borbu protiv klimatskih promjena dovest će do inovacija koje će poduzeća iz EU-a učiniti konkurentnijima (EU27) (%)

Posebno istraživanje Eurobarometra br. 565 o klimatskim promjenama

Ispitanicima je zatim postavljeno pitanje smatraju li da će poduzimanje mjera u vezi s klimatskim promjenama dovesti do inovacija koje će poduzeća iz EU-a učiniti konkurentnijima.⁵⁶ Više od sedam od deset Europljana (77 %, +2 postotna boda od 2023.) slaže se s tom izjavom, uključujući 48 % (+2 postotna boda) koji se „namjeravaju složiti” i 29 % (nepromijenjeni) koji se „potpuno slažu”. 16 % (nepromijenjeno) ispitanika ne slaže se, uključujući samo 4 % (nepromijenjeno) koji se „potpuno ne slažu” i 12 % (nepromijenjeno) koji se „namjeravaju ne složiti”. Važno je napomenuti da je za to pitanje gotovo svaki deseti ispitanik izjavio da ne zna (7 %, -2 postotna boda).

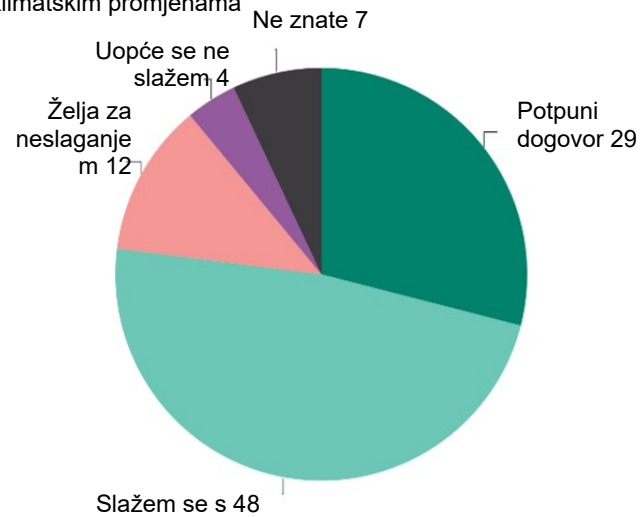
U svim državama članicama EU-a većina (više od 50 %) ispitanika slaže se da će poduzimanje mjera u području klimatskih promjena dovesti do inovacija koje će poduzeća iz EU-a učiniti konkurentnijima. Međutim, većina država članica EU-a razlikuje se po veličini. Najveći udio sporazuma zabilježen je u Italiji (88 %, +1 postotni bod), Portugalu (88 %, +2 postotna boda) i Švedskoj (88 %, +2 postotna boda). S druge strane, vrlo tanka većina u Estoniji složila se s 52 % (+1 postotni bod).

Među zemljama koje su se složile da će poduzimanje mjera u vezi s klimatskim promjenama dovesti do inovacija koje će poduzeća iz EU-a učiniti konkurentnijima, najveća potpora može se uočiti na Malti (50 %, +6 postotnih bodova), u Švedskoj (46 %, -6 postotnih bodova) i Irskoj (45 %, +6 postotnih bodova), gdje se polovina ili gotovo polovina ispitanika „potpuno složila” s izjavom.

S druge strane, trećina ispitanika ne slaže se u Estoniji (34 %, +5 postotnih bodova), što je zemlja s najvećim udjelom ispitanika koji se ne slažu da će poduzimanje mjera u vezi s klimatskim promjenama dovesti do inovacija koje će poduzeća iz EU-a učiniti konkurentnijima. Nakon Estonije slijede Češka (27 %, -7 postotnih bodova), Rumunjska (22 %, -9 postotnih bodova) i Latvija (20 %, -4 postotna boda). Pri ispitivanju razine neslaganja Estonija je daleko zemlja s najvećim udjelom u „potpunom neslaganju” da će poduzimanje mjera u području klimatskih promjena dovesti do inovacija koje će poduzeća iz EU-a učiniti konkurentnijima (12 %, +2 postotna boda).

Osim toga, kao i u prethodnom odjeljku, mnogi ispitanici navode da ne znaju jesu li troškovi štete uzrokovane klimatskim promjenama znatno veći od troškova ulaganja potrebnih za zelenu tranziciju. U šest država članica EU-a barem svaki deseti ispitanik navodi da ne zna. Latvija (16 %, -4 postotna boda), Litva (16 %, +1 postotni bod) i Estonija (14 %, -6 postotnih bodova) imaju najveće udjele u tom pogledu.

Kad je riječ o promjenama od 2023., može se primijetiti da se ispitanici u Rumunjskoj (70 % +11 postotnih bodova) i Slovačkoj (80 %, +9 postotnih bodova) slažu mnogo više nego 2023. Istodobno se ocjena neslaganja Rumunjske smanjila za 9 postotnih bodova, a Slovačke za 3 postotna boda. S druge strane, u odnosu na 2023. više ispitanika iz Estonije smatra da će poduzimanje mjera u području klimatskih promjena dovesti do inovacija koje će poduzeća iz EU-a učiniti konkurentnijima (+5 postotnih bodova).

Potpuno se slažem sa sljedećim: =
Slažem se sa : +2
Sklonost neslaganju: =
Uopće se ne slažem: =
Ne znam : -2
(veljača/ožujak 2025. svibanj/lipanj 2023.)

Udio općih neslaganja također se povećao u Grčkoj (13 % (+5 postotnih bodova), Malti (13 %, +8p13) i Cipru (12 %, +5 postotnih bodova), iako su rezultati i dalje niski.

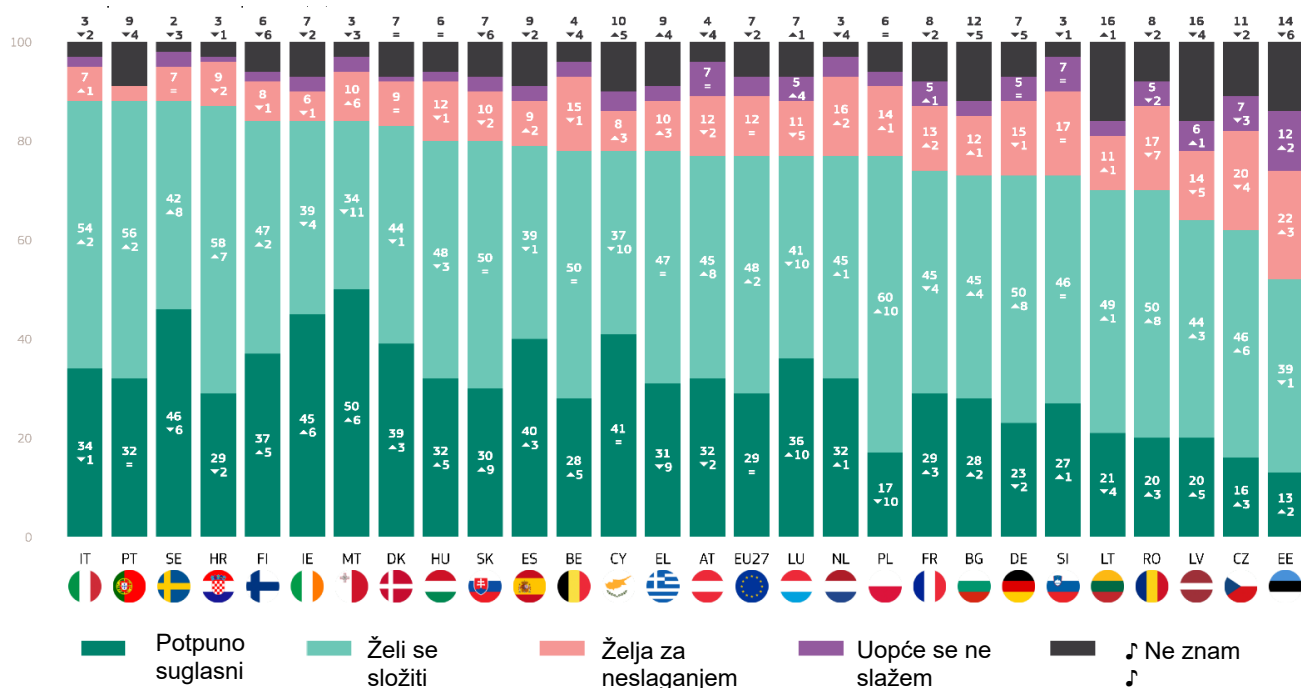
⁵⁶ QD4.3. U kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava? - Poduzimanje mjera za borbu protiv klimatskih promjena dovest će do inovacija koje će poduzeća iz EU-a učiniti konkurentnijima.

Posebno istraživanje Eurobarometra br. 565 o klimatskim promjenama

QD4.3. U kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava? - Poduzimanje mjera za borbu protiv klimatskih promjena dovest će do inovacija koje će poduzeća iz EU-a učiniti konkurentnijima.(%)

	Potpuno suglasni		Želi se složiti		Želja za neslaganjem		Uopće se ne slažem		Ne znam		Ukupno „suglasnost“		Ukupno „nesuglasnost“	
	Diff. veljača/o veljača /ožujak 2025.		Diff. veljača/o veljača /ožujak 2025.		Diff. veljača/o veljača /ožujak 2025.		Diff. veljača/o veljača /ožujak 2025.		Diff. veljača/o veljača /ožujak 2025.		Diff. veljača/o veljača /ožujak 2025.		Diff. veljača/o veljača /ožujak 2025.	
	2025.	svibanj/li panj 2023.	2025.	svibanj/li panj 2023.	2025.	svibanj/li panj 2023.	2025.	svibanj/li panj 2023.	2025.	svibanj/li panj 2023.	2025.	svibanj/li panj 2023.	2025.	svibanj/li panj 2023.
EU-27	29	0	48	2	12	0	4	0	7	-2	77	2	16	0
BE	28	5	50	0	15	-1	3	0	4	-4	78	5	18	-1
BG	28	2	45	4	12	1	3	-2	12	-5	73	6	15	-1
CZ	16	3	46	6	20	-4	7	-3	11	-2	62	9	27	-7
DK	39	3	44	-1	9	0	1	-2	7	0	83	2	10	-2
DE	23	-2	50	8	15	-1	5	0	7	-5	73	6	20	-1
EE	13	2	39	-1	22	3	12	2	14	-6	52	1	34	5
IE	45	6	39	-4	6	-1	3	1	7	-2	84	2	9	0
EL	31	-9	47	0	10	3	3	2	9	4	78	-9	13	5
ES	40	3	39	-1	9	2	3	-2	9	-2	79	2	12	0
FR	29	3	45	-4	13	2	5	1	8	-2	74	-1	18	3
HR	29	-2	58	7	9	-2	1	-2	3	-1	87	5	10	-4
IT	34	-1	54	2	7	1	2	0	3	-2	88	1	9	1
CY	41	0	37	-10	8	3	4	2	10	5	78	-10	12	5
LV	20	5	44	3	14	-5	6	1	16	-4	64	8	20	-4
LT	21	-4	49	1	11	1	3	1	16	1	70	-3	14	2
LU	36	10	41	-10	11	-5	5	4	7	1	77	0	16	-1
HU	32	5	48	-3	12	-1	2	-1	6	0	80	2	14	-2
MT	50	6	34	-11	10	6	3	2	3	-3	84	-5	13	8
NL	32	1	45	1	16	2	4	0	3	-4	77	2	20	2
AT	32	-2	45	8	12	-2	7	0	4	-4	77	6	19	-2
PL	17	-10	60	10	14	1	3	-1	6	0	77	0	17	0
PT	32	0	56	2	3	2	0	0	9	-4	88	2	3	2
RO	20	3	50	8	17	-7	5	-2	8	-2	70	11	22	-9
SI	27	1	46	0	17	0	7	0	3	-1	73	1	24	0
SK	30	9	50	0	10	-2	3	-1	7	-6	80	9	13	-3
FI	37	5	47	2	8	-1	2	0	6	-6	84	7	10	-1
SE	46	-6	42	8	7	0	3	1	2	-3	88	2	10	1

QD4.3: U kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava? - Poduzimanje mjera za borbu protiv klimatskih promjena dovest će do inovacija koje će poduzeća iz EU-a učiniti konkurentnijima (%)

Kad je riječ o sociodemografskim⁵⁷ čimbenicima, iznesena su sljedeća opažanja:

- Žene (78 %) imaju nešto veću vjerojatnost od muškaraca (77 %) da se slože da će poduzimanje mjera u vezi s klimatskim promjenama dovesti do inovacija koje poduzeća iz EU-a čine konkurentnijima.
- Mlađi ljudi, posebno oni u dobi od 15 do 24 godine (81 %), najviše se slažu da će inovacije koje proizlaze iz djelovanja u području klimatskih promjena učiniti EU konkurentnijim. Sporazum se smanjuje s dobi, pri čemu se 80 % osoba u dobi od 25 do 39 godina, 79 % osoba u dobi od 40 do 54 godine i 74 % osoba u dobi od 55 godina i više slaže s izjavom.
- Ispitanici koji su ostali u obrazovanju do dobi od 20 ili više godina i oni koji još studiraju (81 % odnosno 82 %) pokazuju najveći sporazum, dok oni koji su završili obrazovanje u dobi od 15 ili manje godina izražavaju manji sporazum (73 %).
- Najviše se slažu rukovoditelji (82 %), a slijede ih studenti (81 %) i ostali radnici (80 %). Ručni radnici i samozaposlene osobe (78 %) i osobe u kućanstvu (75 %) također se slažu, dok umirovljenici (74 %) i nezaposlene osobe (73 %) pokazuju nešto manji dogovor.
- Stanovnici gradova u velikim gradovima (82 %) i malim ili srednjim gradovima (79 %) vjerojatnije će to smatrati važnim, dok stanovnici ruralnih područja (72 %) izražavaju nešto manju potporu.
- Oni koji klimatske promjene smatraju neozbiljnim problemom pokazuju mnogo manje slaganje s izjavom (45 %) u usporedbi s onima koji to smatraju ozbiljnim problemom (83 %).
- Ispitanici koji se slažu da su klimatske promjene uzrokovane ljudskim djelovanjem izražavaju veće slaganje (83 %) s izjavom, dok oni koji se ne slažu izvješćuju o znatno manjoj potpori (49 %).
- Ispitanici izloženi rizicima za okoliš (85 %) više se slažu s izjavom u usporedbi s onima koji nisu izloženi (74 %).
- Ispitanici koji se slažu da mediji pružaju jasne informacije o klimatskim promjenama izražavaju isti pristanak za izjavu kao i oni koji se ne slažu (sve 79 %).

QD4.3 U kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava? - Poduzimanje mjera za borbu protiv klimatskih promjena dovest će do inovacija koje će poduzeća iz EU-a učiniti konkurentnijima. (% EU-a)

	Ukupno „suglasnost”	Ukupno „nesuglasnost”	♪ Ne znam ♪
EU-27	77	16	7
Spol			
Čovjek	77	17	6
Žena	78	14	8
Dob			
15-24	81	12	7
25-39	80	16	4
40-54	79	16	5
55+	74	17	9
Obrazovanje (kraj)			
-15	73	15	12
16-19	76	17	7
20+	81	16	3
Još uvijek studiram	82	12	6
Socioprofesionalna kategorija			
Samozaposlena osoba	78	18	4
Upravitelji	82	15	3
Ostali bijeli ovratnici.	80	15	5
Ručni radnici	78	16	6
Kućni ljubimci	75	15	10
Nezaposleni	73	18	9
U mirovini	74	16	10
Studenti	81	13	6
Subjektivna urbanizacija			
Ruralno područje ili selo	72	19	9
Gradić male ili srednje veličine	79	15	6
Veliki grad	82	13	5
Percepcija klimatskih promjena			
Ozbiljni problem	83	11	6
Nije ozbiljan problem	45	46	9
Klimatske promjene uzrokovane su ljudskim djelovanjem			
Slažem se	83	11	6
Neslaganje	49	43	8
Izloženost okolišnim i klimatskim rizicima			
Izloženo	85	11	4
Nije izloženo	74	18	8
Nacionalni mediji pružaju jasne informacije o klimatskim promjenama			
Slažem se	79	15	6
Neslaganje	79	16	5

57 Za pregled tih podataka vidjeti tablicu na istoj stranici.

Nadalje, ispitanicima je postavljeno pitanje hoće li se boljom pripremom za negativne učinke klimatskih promjena poboljšati životi građana u EU-u s pomoću ljestvice od četiri boda: „potpuno se slažu”, „namjeravaju se složiti”, „namjeravaju se ne složiti” i „potpuno se ne slažu”.⁵⁸ U svim državama članicama EU-a 83 % ispitanika slaže se s izjavom, uključujući 49 % ispitanika koji se „slažu” i 34 % koji se „potpuno slažu”. S druge strane, 13 % Europljana ne slaže se da će bolja priprema za negativne učinke klimatskih promjena poboljšati živote građana u EU-u, uključujući 10 % koji se „namjeravaju ne složiti” i 3 % koji se „potpuno ne slažu”. 4 % ispitanika izjavilo je da ne zna.

U svim državama članicama EU-a većina ispitanika slaže se da će bolja priprema za negativne učinke klimatskih promjena poboljšati živote građana u EU-u. U četiri zemlje udjeli sporazuma posebno su veliki, a najmanje devet od deset ispitanika općenito se slaže: Grčka i Portugal (svaka 92 %) te Španjolska i Irska (90 %). Međutim, postoje znatne razlike među zemljama. Na primjer, u Estoniji se samo 59 % slaže s tom izjavom, koja je za više od 30 postotnih bodova odvojena od Grčke i Portugala.

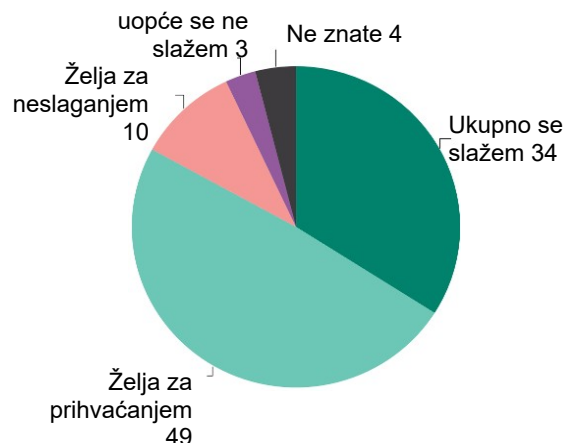
Kad je riječ o zemljama s najvišim rezultatima u kategoriji „snažno se slažu”, Švedska (62 %) i Malta (57 %) na vrhu su popisa i čini se da se najsnažnije slažu da će bolja priprema za negativne učinke klimatskih promjena poboljšati živote građana EU-a.

Kad je riječ o neslaganju, Estonija pokazuje da se najveći udio ispitanika ne slaže da će priprema za negativne učinke klimatskih promjena poboljšati živote građana EU-a (32 %). Nešto više od petine ispitanika u Češkoj (23 %) i Rumunjskoj (23 %) također se ne slaže. U Estoniji se

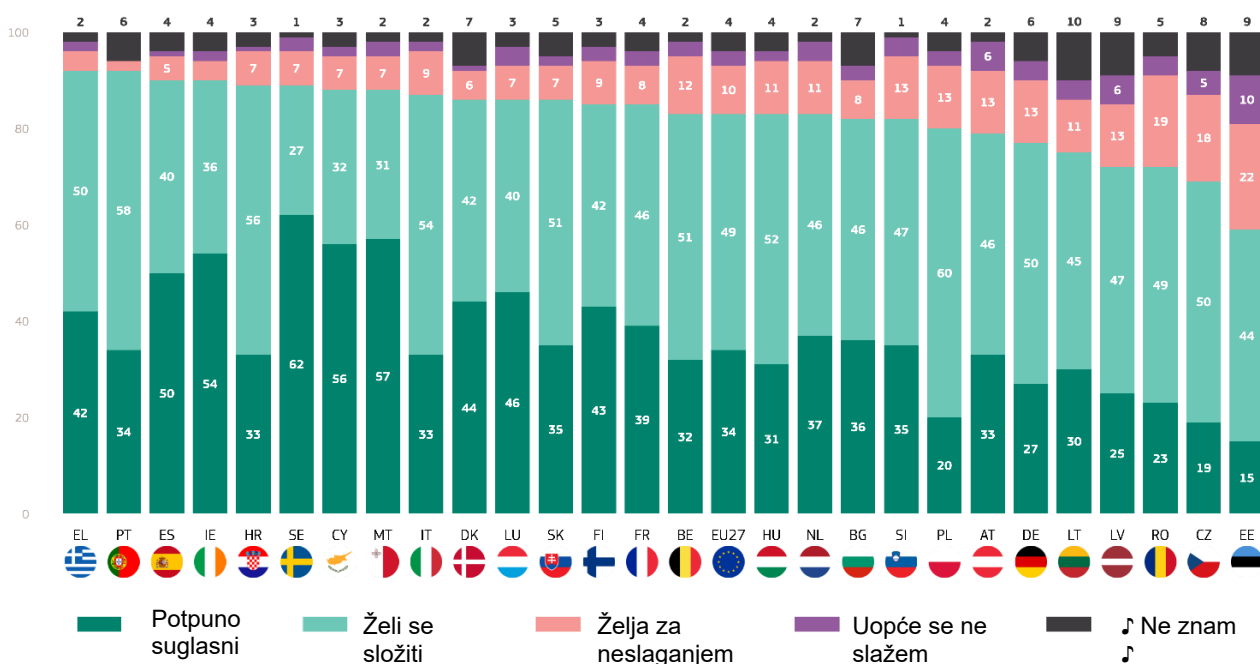
svaki deseti ispitanik „potpuno ne slaže” s izjavom, što znači da ima najveći rezultat u toj kategoriji.

Kao i u prethodnim odjeljcima, mnogi ispitanici na to pitanje naveli su da nisu znali. Najviši rezultat postignut je u Litvi (10 %), a slijede je Estonija (9 %) i Latvija (9 %).

QD4.4 U kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava? - boljom pripremom za negativne učinke klimatskih promjena poboljšat će se život građana u EU-u (%)

QD4.4: U kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava? — boljom pripremom za negativne učinke klimatskih promjena poboljšat će se život građana u EU-u (%)

58 QD4.4. U kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava? - boljom pripremom za negativne učinke klimatskih promjena poboljšat će se život građana u EU-u.

Nadalje, rezultati su analizirani s obzirom na njihov odnos prema sociodemografskim⁵⁹ kategorijama i dodatnim čimbenicima:

- Žene (84 %) imaju nešto veću vjerojatnost od muškaraca (82 %) da se slože da će bolja priprema za negativne učinke klimatskih promjena poboljšati živote građana EU-a.
- Mlađi ljudi, posebno oni u dobi od 15 do 24 godine i od 25 do 39 godina (obje 86 %), pokazuju najveću potporu izjavi da se pripremaju za klimatske promjene. Potpora se blago smanjuje s dobi, pri čemu se 83 % osoba u dobi od 40 do 54 godine i 81 % osoba u dobi od 55 godina i više slaže s izjavom.
- Ispitanici koji su ostali u obrazovanju do dobi od 20 ili više godina (86 %) i oni koji još studiraju (87 %) navode najveću važnost, dok oni koji su napustili obrazovanje u dobi od 15 ili manje godina (79 %) navode nešto manju potporu.
- Studenti (88 %) izražavaju najveću važnost, a slijede ih rukovoditelji (86 %) i ostali radnici s bijelim ovratnikom (85 %). Potpora se pruža i samozaposlenim osobama (83 %), osobama koje rade u kućanstvu, fizičkim radnicima (82 %) i umirovljenicima (81 %), dok nezaposlene osobe (77 %) prijavljuju manju potporu.
- Stanovnici gradova u velikim gradovima (86 %) i malim ili srednjim gradovima (84 %) vjerojatnije će smatrati da je važno da se Europska unija bolje pripremi za klimatske promjene, dok stanovnici ruralnih područja (78 %) pokazuju nešto manju potporu.
- Oni koji smatraju da klimatske promjene nisu ozbiljan problem pokazuju znatno manju potporu (49 %) u usporedbi s onima koji to smatraju ozbiljnim problemom (89 %).
- Ispitanici koji se slažu da su klimatske promjene uzrokovane ljudskim aktivnostima izražavaju veću potporu (88 %) izjavi, dok oni koji se ne slažu izvješćuju o znatno manjoj potpori (54 %).
- Ispitanici izloženi rizicima za okoliš (89 %) imaju veću potporu u usporedbi s onima koji nisu izloženi (79 %).
- Ispitanici koji se slažu da mediji pružaju jasne informacije o klimatskim promjenama pokazuju niži osjećaj hitnosti (83 %) u usporedbi s onima koji se ne slažu (84 %).

QD4.4 U kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava? - boljom pripremom za negativne učinke klimatskih promjena poboljšat će se život građana u EU-u. (% EU-a)

	Ukupno „suglasnost”	Ukupno „nesuglasnost”	♪ Ne znam ♪
EU-27	83	13	4
Spol			
Čovjek	82	15	3
Žena	84	14	5
Dob			
15-24	86	10	4
25-39	86	14	3
40-54	83	14	3
55+	81	14	5
Obrazovanje (kraj)			
-15	79	14	7
16-19	81	14	5
20+	86	12	2
Još uvijek studiram	87	8	5
Socioprofesionalna kategorija			
Samozaposlena osoba	83	14	3
Upravitelji	86	12	2
Ostali bijeli ovratnici	85	12	3
Ručni radnici	82	14	4
Kućni ljubimci	82	12	6
Nezaposleni	7	18	5
U mirovini	81	13	6
Studenti	88	8	4
Subjektivna urbanizacija			
Ruralno područje ili selo	78	17	5
Gradić male ili srednje veličine	84	12	4
Veliki grad	86	14	3
Percepcija klimatskih promjena			
Ozbiljni problem	89	8	3
Nije ozbiljan problem	49	44	7
Klimatske promjene uzrokovane su ljudskim djelovanjem			
Slažem se	88	9	3
Neslaganje	54	40	6
Izloženost okolišnim i klimatskim rizicima			
Izloženo	89	8	3
Nije izloženo	79	16	5
Nacionalni mediji pružaju jasne informacije o klimatskim promjenama			
Slažem se	84	13	3
Neslaganje	83	14	3

59 Za pregled tih podataka vidjeti tablicu na istoj stranici.

naposljetku, ispitanicima je postavljeno pitanje treba li europskim poduzećima pružiti veću potporu kako bi se natjecala na globalnom tržištu čistih tehnologija, proizvoda i usluga, koristeći se ljestvicom od četiri boda: „potpuno se slažu”, „namjeravaju se složiti”, „namjeravaju se ne složiti” i „potpuno se ne slažu”.⁶⁰ Europski prosjek iznosi 84 %, uključujući 49 % ispitanika koji se „namjeravaju složiti” i 35 % koji se „potpuno slažu”. S druge strane, 12 % Europljana ne smatra da bi europskim poduzećima trebalo pružiti veću potporu kako bi se natjecala na globalnom tržištu čistih tehnologija, proizvoda i usluga. Taj rezultat uključuje 9 % osoba koje se „namjeravaju ne složiti” i 3 % osoba koje se „potpuno ne slažu”. 4 % ispitanika izjavilo je da ne zna.

U svim se zemljama većina ispitanika općenito slaže da bi europskim poduzećima trebalo pružiti veću potporu kako bi se natjecala na globalnom tržištu čistih tehnologija, proizvoda i usluga. Grčka, Hrvatska i Malta imaju najviše razine dogovora (po 90 %). S druge strane, dvije trećine ispitanika u Estoniji slaže se (66 %). Između tih zemalja postoje 24 postotna boda.

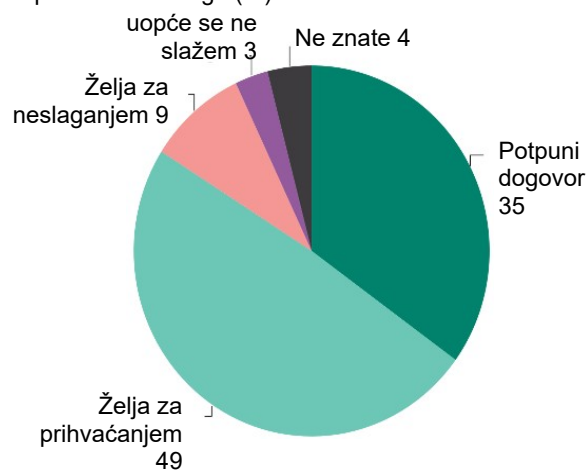
Malta (62 %) i Cipar (54 %) imaju najveći rezultat u kategoriji „potpuno dogovoreni rezultati”. Stoga se čini da ispitanici iz tih zemalja najviše podupiru ideju da bi europskim poduzećima trebalo pružiti veću potporu kako bi se natjecala na globalnom tržištu čistih tehnologija, proizvoda i usluga.

Kad je riječ o neslaganju, gotovo četvrtina ispitanika u Estoniji ne smatra da bi europskim poduzećima trebalo pružiti veću potporu kako bi se natjecala na globalnom tržištu čistih tehnologija, proizvoda i usluga (24 %). To je

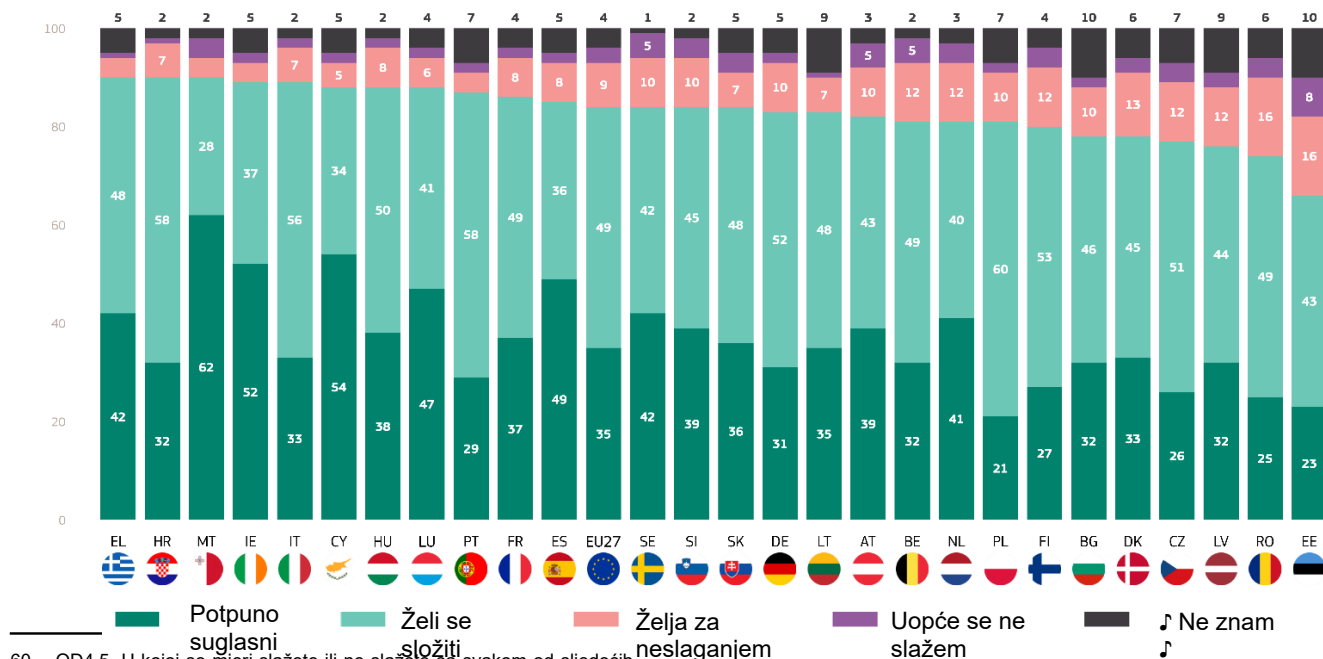
najbolji rezultat u kategoriji neslaganja. Slijedi Rumunjska, a petina ispitanika ne slaže se (20 %).

Kad je riječ o udjelu Europljana koji ne znaju, Estonija i Bugarska (svakih 10 %) imaju najviše bodova, a slijede ih Litva i Latvija s 9 % ispitanika koji ne znaju.

QD4.5: U kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava? - europskim poduzećima trebalo bi pružiti veću potporu kako bi se natjecala na globalnom tržištu čistih tehnologija, proizvoda i usluga (%)

QD4.5: U kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava? - europskim poduzećima trebalo bi pružiti veću potporu kako bi se natjecala na globalnom tržištu čistih tehnologija, proizvoda i usluga (%)

60 QD4.5: U kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava? - europskim poduzećima trebalo bi pružiti veću potporu kako bi se natjecala na globalnom tržištu čistih tehnologija, proizvoda i usluga.

Prikupljeni su sljedeći uvidi u pogledu socio-demografskih⁶¹ čimbenika:

Žene (85 %) imaju nešto veću vjerojatnost od muškaraca (83 %) da se slože da bi europskim poduzećima trebalo pružiti veću potporu kako bi se natjecala na globalnom tržištu čistih tehnologija, proizvoda i usluga.

Najveću potporu za pružanje veće potpore europskim poduzećima imaju mladi, posebno oni u dobi od 15 do 24 godine (86 %) i oni u dobi od 25 do 39 godina (87 %). Potpora se smanjuje s dobi, pri čemu se 84 % osoba u dobi od 40 do 54 godine i 81 % osoba u dobi od 55 godina i više slaže s izjavom.

Ispitanici koji su ostali u obrazovanju do dobi od 20 ili više godina (87 %), oni koji još studiraju i oni koji su ostali u obrazovanju do dobi od 16 do 19 godina (sve 84 %) pokazuju najveću važnost, dok oni koji su završili obrazovanje s 15 ili manje godina (78 %) pokazuju nešto manju potporu.

Najviše potpore imaju studenti (88 %), a slijede ostali radnici (87 %) i rukovoditelji (85 %). Samozaposlene osobe (83 %), fizički radnici (84 %) i nezaposlene osobe (83 %) također izražavaju potporu, dok umirovljenici (81 %) i osobe u kućanstvu (82 %) navode nešto nižu potporu.

Stanovnici gradova u velikim gradovima (88 %) i malim ili srednjim gradovima (85 %) najvjerojatnije će smatrati da je važno da europska poduzeća dobiju veću potporu, dok stanovnici ruralnih područja (79 %) pokazuju nešto manju potporu.

Oni koji smatraju da klimatske promjene nisu ozbiljan problem pokazuju znatno manju potporu (58 %) u usporedbi s onima koji to smatraju ozbiljnim problemom (88 %).

Ispitanici koji se slažu da su klimatske promjene uzrokovane ljudskim aktivnostima izražavaju veću potporu (89 %) izjavi, dok oni koji se ne slažu prijavljuju znatno nižu potporu (62 %).

Ispitanici izloženi rizicima za okoliš (89 %) imaju veću potporu u usporedbi s onima koji nisu izloženi (82 %).

Ispitanici koji se slažu da mediji pružaju jasne informacije o klimatskim promjenama izražavaju manju potporu (84 %) izjavi u usporedbi s onima koji se ne slažu (85 %).

QD4.5 U kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava? - europskim poduzećima trebalo bi pružiti veću potporu kako bi se natjecala na globalnom tržištu čistih tehnologija, proizvoda i usluga. (% EU-a)

	Ukupno „suglasnost”	Ukupno „nesuglasnost”	♪ Ne znam ♪
EU-27	84	12	4
Spol			
Čovjek	83	13	4
Žena	85	10	5
Dob			
15-24	86	9	5
25-39	87	14	2
40-54	84	13	3
55+	81	13	6
Obrazovanje (kraj)			
-15	78	12	10
16-19	84	12	4
20+	87	14	2
Još uvijek studiram	84	10	6
Socioprofesionalna kategorija			
Samozaposlena osoba	83	14	3
Upravitelji	85	13	2
Ostali bijeli ovratnici.	87	10	3
Ručni radnici	84	13	3
Kućni ljubimci	82	12	6
Nezaposleni	83	12	5
U mirovini	81	12	7
Studenti	88	7	5
Subjektivna urbanizacija			
Ruralno područje ili selo	79	15	6
Gradić male ili srednje veličine	85	14	4
Veliki grad	88	9	3
Percepcija klimatskih promjena			
Ozbiljni problem	88	8	4
Nije ozbiljan problem	58	36	7
Klimatske promjene uzrokovane su ljudskim djelovanjem			
Slažem se	89	8	3
Neslaganje	62	32	6
Izloženost okolišnim i klimatskim rizicima			
Izloženo	89	8	3
Nije izloženo	82	13	5
Nacionalni mediji pružaju jasne informacije o klimatskim promjenama			
Slažem se	85	14	4
Neslaganje	84	13	3

61 Za pregled tih podataka vidjeti tablicu na istoj stranici.

U ovom se odjeljku ističu različite razine potpore mjerama u području klimatskih promjena u različitim državama članicama EU-a. Grčka, Cipar i Mađarska ističu se dosljedno visokim stopama dogovora o važnosti borbe protiv klimatskih promjena i podupiranja zelenih inicijativa, što odražava snažan konsenzus u tim zemljama. S druge strane, Estonija je zapažena po visokim stopama neslaganja u pogledu više mjera, što upućuje na to da je znatan dio stanovništva skeptičan u pogledu koristi od djelovanja u području klimatskih promjena. Portugal i Italija pokazuju visoke stope dogovora o potencijalu za inovacije i konkurentnost putem djelovanja u području klime, što upućuje na optimizam u pogledu gospodarskih koristi takvih mjera. Malta i Irska snažno podupiru pružanje veće pomoći europskim poduzećima na tržištu čistih tehnologija, naglašavajući važnost gospodarske potpore zelenim inicijativama u tim zemljama. Općenito, u ovom se odjeljku daje slika široke europske potpore mjerama u području klimatskih promjena, pri čemu se prepoznaje njihova važnost za javno zdravlje, gospodarske inovacije i konkurentnost. Međutim, ona također otkriva značajne razlike među zemljama, pri čemu neke, poput Estonije, pokazuju višu razinu skepticizma.

4. Potpora klimatskoj neutralnosti do 2050.

Većina Europljana podupire cilj klimatske neutralnosti EU-a, ali neki pokazuju primjetno protivljenje.

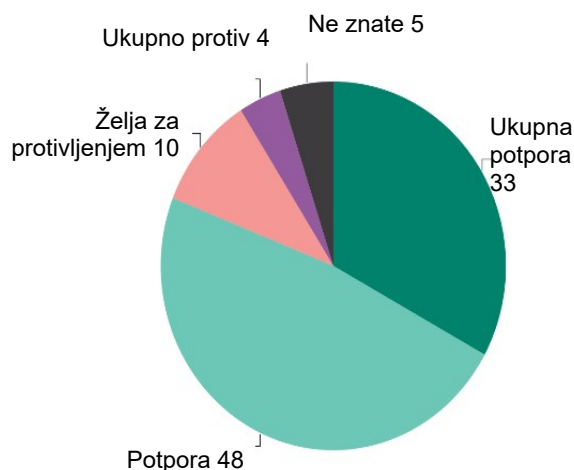
U ovom se odjeljku opisuje u kojoj mjeri Europljani podupiru cilj EU-a da do 2050. postane klimatski neutralan.⁶²

Ukupno 81 % Europljana podupire cilj EU-a da do 2050. postane klimatski neutralan, a to je gospodarstvo s nultom neto stopom emisija stakleničkih plinova. Taj rezultat uključuje 48 % ispitanika koji obično pružaju potporu i trećinu svih ispitanika koji „potpuno podupiru”. S druge strane, 14 % Europljana ne podupire cilj EU-a da do 2050. postane klimatski neutralan, uključujući 10 % koji se obično protive i 4 % koji se „potpuno protive”. 5 % Europljana izjavilo je da ne zna.

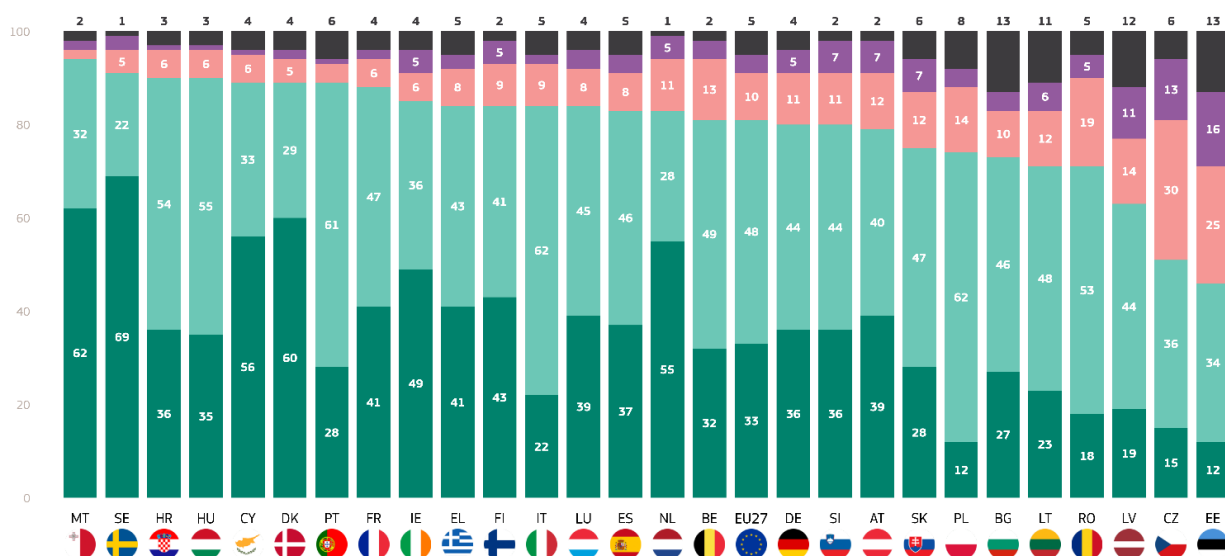
U svim državama članicama EU-a većina ispitanika podupire cilj klimatske neutralnosti, osim u Estoniji u kojoj potpora iznosi 46 %. Najveći udjeli opće potpore zabilježeni su na Malti (94 %), a slijede Švedska (91 %) te Hrvatska i Cipar (90 %). Osim toga, uzimajući u obzir razinu potpore, najviše bodova u kategoriji „potpuna potpora” imaju i Švedska (69 %) i Malta (62 %).

S druge strane, čini se da u Estoniji i Češkoj postoji manje konsenzusa o pitanju ciljeva klimatske neutralnosti EU-a. Čini se da je javnost rastrgana, a 41 % ispitanika iz Estonije i 43 % ispitanika iz Češke izjavilo je da se protive ciljevima klimatske neutralnosti EU-a.

QD 10. Sljedeće pitanje odnosi se na klimatsku neutralnost. Cilj je EU-a postići klimatsku neutralnost do 2050., a to je gospodarstvo s nultom neto stopom emisija stakleničkih plinova. U kojoj mjeri podupirete ili se protivite cilju EU-a da do 2050. postane klimatski neutralan? (%)

QD10: Sljedeće pitanje odnosi se na klimatsku neutralnost. Cilj je EU-a postići klimatsku neutralnost do 2050., a to je gospodarstvo s nultom neto stopom emisija stakleničkih plinova. U kojoj mjeri podupirete ili se protivite cilju EU-a da do 2050. postane klimatski neutralan? (%)

62 Pitanje: "Cilj je EU-a postići klimatsku neutralnost do 2050., a to je gospodarstvo s nultom neto stopom emisija stakleničkih plinova. U kojoj mjeri podupirete ili se protivite cilju EU-a da do 2050. postane klimatski neutralan?"

Ta je stavka ankete rezultirala i velikim udjelom ispitanika koji su naveli da ne znaju podupiru li ocjene klimatske neutralnosti EU-a ili se protive tim ocjenama. U Estoniji i Bugarskoj 13 % ispitanika odabralo je tu opciju odgovora, 12 % u Latviji i 11 % u Litvi.

Općenito, većina Europljana podupire cilj klimatske neutralnosti EU-a. Međutim, postoje znatne razlike među zemljama, a neke od njih, kao što su Estonija i Češka, pokazuju veće razine skepticizma.

Prikupljeni su sljedeći uvidi o društveno-demografskim⁶³ čimbenicima:

- Žene (83 %) imaju nešto veću vjerojatnost od muškaraca (81 %) da će poduprijeti cilj EU-a da do 2050. postane klimatski neutralan.
- Najveću potporu cilju klimatske neutralnosti EU-a pružaju mladi, posebno oni u dobi od 15 do 24 godine (86 %). Potpora se smanjuje s dobi, pri čemu 83 % osoba u dobi od 25 do 39 godina, 81 % osoba u dobi od 40 do 54 godine i 79 % osoba u dobi od 55 godina i više podupire taj cilj.
- Oni koji još studiraju (90 %) i ispitanici koji su ostali u obrazovanju do dobi od 20 ili više godina (86 %) navode najveću potporu, dok oni koji su završili obrazovanje u dobi od 15 ili manje godina pokazuju nižu potporu (74 %).
- Studenti (90 %) izražavaju najveću potporu, a slijede ih rukovoditelji (87 %) i ostali radnici s bijelim ovratnikom (84 %). Potpora se pruža i samozaposlenim osobama (81 %), fizičkim radnicima (79 %), osobama koje rade u kućanstvu (77 %), nezaposlenim osobama (79 %) i umirovljenicima (79 %).
- Stanovnici gradova u velikim gradovima (86 %) i malim ili srednjim gradovima (82 %) vjerojatnije će poduprijeti cilj klimatske neutralnosti EU-a, dok stanovnici ruralnih područja (76 %) pokazuju nešto manju potporu.
- Oni koji smatraju da klimatske promjene nisu ozbiljan problem pokazuju znatno manju potporu (44 %) cilju klimatske neutralnosti EU-a u usporedbi s onima koji to smatraju ozbiljnim problemom (88 %).
- Ispitanici koji se slažu da su klimatske promjene uzrokovane ljudskim aktivnostima pokazuju veću potporu (87 %) cilju EU-a, dok oni koji se ne slažu izvješćuju o znatno manjoj potpori (47 %).
- Ispitanici izloženi rizicima za okoliš (90 %) pokazuju veću potporu klimatskoj neutralnosti u usporedbi s onima koji nisu izloženi (77 %).
- Ispitanici koji se slažu da mediji pružaju jasne informacije o klimatskim promjenama pokazuju veći osjećaj potpore (83 %) cilju klimatske neutralnosti EU-a u usporedbi s onima koji se ne slažu (82 %).

QD10: Sljedeće pitanje odnosi se na klimatsku neutralnost. Cilj je EU-a postići klimatsku neutralnost do 2050., a to je gospodarstvo s nulom neto stopom emisija stakleničkih plinova. U kojoj mjeri podupirete ili se protivite cilju EU-a da do 2050. postane klimatski neutralan? (%)

	Ukupno „potpora”	Ukupno „predložiti”	♪ Ne znam ♪
EU-27	81	14	5
Spol			
Čovjek	81	16	3
Žena	83	12	5
Dob			
15-24	86	10	4
25-39	83	14	3
40-54	81	15	4
55+	79	15	6
Obrazovanje (kraj)			
-15	74	17	9
16-19	79	16	5
20+	86	11	3
Još uvijek studiram	90	6	4
Socioprofesionalna kategorija			
Samozaposlena osoba	81	15	4
Upravitelji	87	12	1
Ostali bijeli ovratnici	84	12	4
Ručni radnici	79	17	4
Kućni ljubimci	77	16	7
Nezaposleni	79	16	5
U mirovini	79	14	7
Studenti	90	7	3
Subjektivna urbanizacija			
Ruralno područje ili selo	76	18	6
Gradić male ili srednje veličine	82	14	4
Veliki grad	86	10	4
Percepcija klimatskih promjena			
Ozbiljni problem	88	8	4
Nije ozbiljan problem	44	50	6
Klimatske promjene uzrokovane su ljudskim djelovanjem			
Slažem se	87	9	4
Neslaganje	47	46	7
Izloženost okolišnim i klimatskim rizicima			
Izloženo	90	7	3
Nije izloženo	7	18	5
Nacionalni mediji pružaju jasne informacije o klimatskim promjenama			
Slažem se	82	14	4
Neslaganje	83	14	3

63 Za pregled tih podataka vidjeti tablicu na istoj stranici.

5. Mišljenja o fosilnim gorivima

Većina Europljana pokazuje spremnost na smanjenje fosilnih goriva i ulaganje u prelazak na čistu energiju, ali neki su i dalje skeptični.

U ovom se odjeljku govori o stajalištu Europljana o fosilnim gorivima. Prvo, ispitanicima je postavljeno pitanje slažu li se ili ne s time da će smanjenje uvoza fosilnih goriva iz zemalja izvan EU-a povećati energetska sigurnost i donijeti gospodarsku korist EU-u, koristeći se ljestvicom od četiri boda: „potpuno se slažu”, „namjeravaju se složiti”, „namjeravaju se ne složiti” i „potpuno se ne slažu”.⁶⁴ U cijelom EU-u 75 % ispitanika slaže se s tom izjavom. Taj rezultat uključuje 47 % Europljana koji se „namjeravaju složiti” i 28 % Europljana koji se „potpuno slažu”. S druge strane, 18 % ispitanika ne smatra da će smanjenje uvoza fosilnih goriva iz zemalja izvan EU-a povećati energetska sigurnost i donijeti gospodarsku korist EU-u. Ta se ocjena sastoji od 13 % ispitanika koji se „namjeravaju ne složiti” i 5 % koji se „potpuno ne slažu”. 7 % Europljana izjavilo je da ne zna.

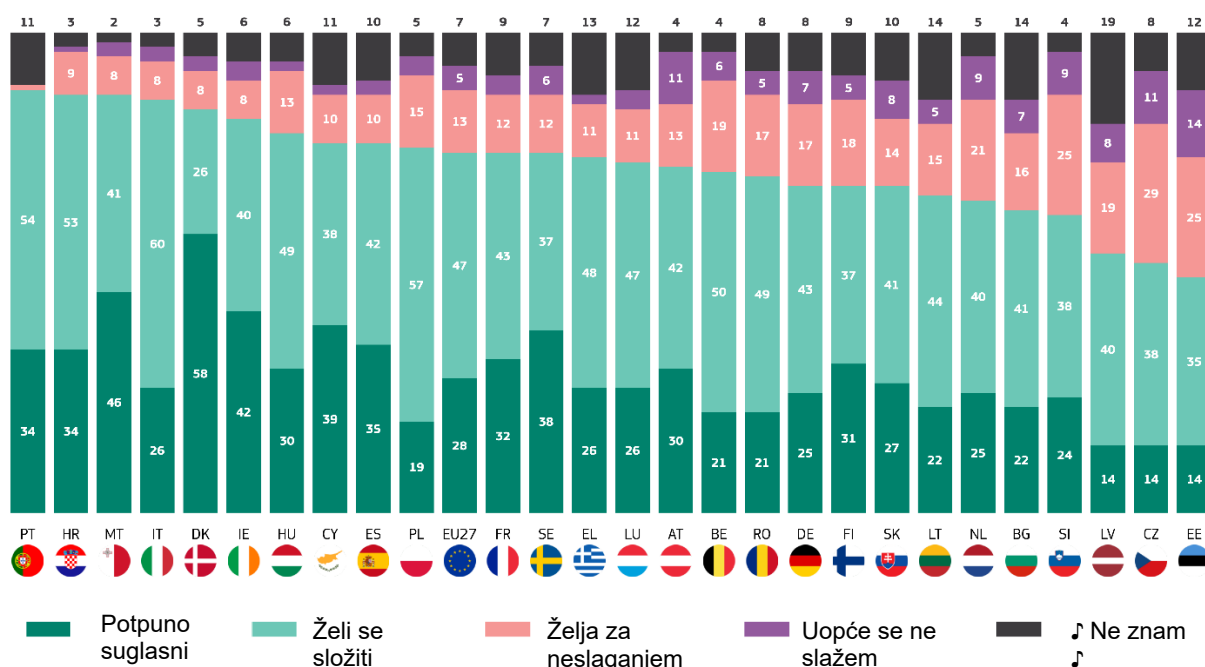
U svim državama članicama EU-a većina ispitanika slaže se da će smanjenje uvoza fosilnih goriva iz zemalja izvan EU-a povećati energetska sigurnost i donijeti gospodarsku

QD11.1. U kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava o fosilnim gorivima? - Smanjenjem uvoza fosilnih goriva iz zemalja izvan EU-a povećat će se energetska sigurnost i ostvariti gospodarska korist za EU (%)

koji se „potpuno slažu” da će se smanjenjem uvoza fosilnih goriva iz trećih zemalja povećati energetska sigurnost i donijeti gospodarske koristi EU-u. Malta (46 %)

QD11.1: U kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava o fosilnim gorivima? - Smanjenjem uvoza fosilnih goriva iz zemalja izvan EU-a povećat će se energetska sigurnost i ostvariti gospodarska korist za EU. (%)

korist EU-u, osim u Estoniji. 49 % ispitanika slaže se s tom izjavom. Najviši rezultati u općem dogovoru zabilježeni su u Portugalu (88 %) te Hrvatskoj i Malti (svakih 87 %). Međutim, kad je riječ o najsnažnijem dogovoru, Danska je na vrhu popisa s više od polovine svih ispitanika (58 %)

i Irska (42 %) slijede s nešto manje od polovine ispitanika. U 13 zemalja najmanje petina ispitanika ne smatra da će smanjenje uvoza fosilnih goriva iz zemalja izvan EU-a povećati energetska sigurnost i donijeti gospodarsku korist EU-u. Najveći udio neslaganja zabilježen je u Češkoj (40 %), Estoniji (39 %) i Sloveniji (34 %), gdje je udio neslaganja otprilike trećina ili više ispitanika. Nizozemska (30 %) također bilježi visoke rezultate neslaganja.

⁶⁴ QD11.1. U kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava o fosilnim gorivima? - Smanjenjem uvoza fosilnih goriva iz zemalja izvan EU-a povećat će se energetska sigurnost i ostvariti gospodarska korist za EU

U deset zemalja barem svaki deseti ispitanik ne zna slaže li se ili ne s time da će smanjenje uvoza fosilnih goriva iz zemalja izvan EU-a povećati energetske sigurnost i donijeti gospodarsku korist EU-u. Najveći udio u tom pogledu zabilježen je u Latviji, pri čemu je 19 % ispitanika navelo da ne znaju, a slijede Litva i Bugarska (svaka 14 %).

Kad je riječ o sociodemografskim⁶⁵ čimbenicima, iznesena su sljedeća opažanja:

Žene (75 %) imaju nešto veću vjerojatnost od muškaraca (73 %) da se slože da će smanjenje uvoza fosilnih goriva povećati energetska sigurnost i gospodarski koristiti EU-u.

Najveću potporu smanjenju uvoza fosilnih goriva imaju mladi, posebno oni u dobi od 15 do 24 godine (78 %). Potpora se blago smanjuje s dobi, pri čemu 77 % osoba u dobi od 25 do 39 godina, 75 % osoba u dobi od 40 do 54 godine i 71 % osoba u dobi od 55 godina i više podupire izjavu.

Oni koji još studiraju (82 %) i ispitanici koji su ostali u obrazovanju do dobi od 20 ili više godina (76 %) navode najveću potporu, dok oni koji su završili obrazovanje u dobi od 15 ili manje godina pokazuju manju potporu (68 %).

Najviše potpore imaju studenti (81 %), a slijede ih rukovoditelji (78 %) i ostali radnici s bijelim ovratnicama (77 %). Samozaposlene osobe (76 %), fizički radnici (73 %), osobe u kućanstvu (74 %), umirovljenici (70 %) i nezaposlene osobe (69 %) imaju manju potporu.

Stanovnici gradova u velikim gradovima (78 %) i malim ili srednjim gradovima (76 %) vjerojatnije će podržati smanjenje uvoza fosilnih goriva, dok stanovnici ruralnih područja (68 %) pokazuju nešto nižu potporu.

Oni koji smatraju da klimatske promjene nisu ozbiljan problem pokazuju znatno manju potporu (45 %) u usporedbi s onima koji to smatraju ozbiljnim problemom (79 %).

Ispitanici koji se slažu da su klimatske promjene uzrokovane ljudskim aktivnostima pokazuju veću potporu (79 %) smanjenju uvoza fosilnih goriva, dok oni koji se ne slažu izvješćuju o znatno manjoj potpori (48 %).

Ispitanici izloženi rizicima za okoliš (84 %) pokazuju veću potporu smanjenju uvoza fosilnih goriva u usporedbi s onima koji nisu izloženi (68 %).

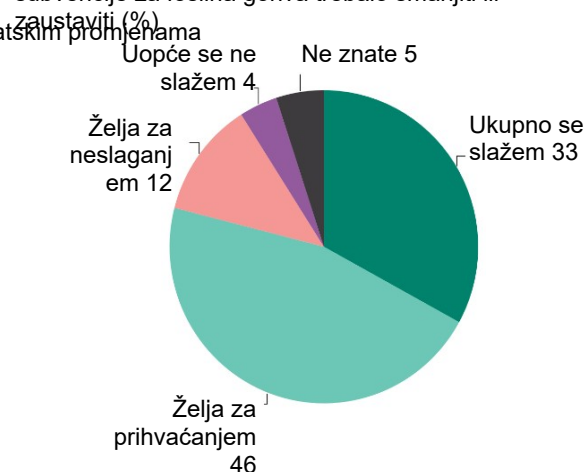
Ispitanici koji se slažu da mediji pružaju jasne informacije o klimatskim promjenama pokazuju veći osjećaj potpore (76 %) smanjenju uvoza fosilnih goriva u usporedbi s onima koji se ne slažu (75 %).

QD11.1 U kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava o fosilnim gorivima? Smanjenje uvoza fosilnih goriva iz zemalja izvan EU-a povećat će energetska sigurnost i donijeti gospodarsku korist EU-u

	Ukupno „suglasnost“	Ukupno „nesuglasnost“	♪ Ne znam ♪
EU-27	75	18	7
Spol			
Čovjek	73	21	6
Žena	75	16	9
Dob			
15-24	78	14	8
25-39	77	18	5
40-54	75	20	5
55+	71	19	10
Obrazovanje (kraj)			
-15	68	17	15
16-19	73	20	7
20+	76	19	5
Još uvijek studiram	82	11	7
Socioprofesionalna kategorija			
Samozaposlena osoba	76	20	4
Upravitelji	78	18	4
Ostali bijeli ovratnici	77	17	6
Ručni radnici	73	20	7
Kućni ljubimci	74	18	8
Nezaposleni	69	22	9
U mirovini	70	18	12
Studenti	81	12	7
Subjektivna urbanizacija			
Ruralno područje ili selo	68	24	8
Gradić male ili srednje veličine	76	16	8
Veliki grad	78	16	6
Percepcija klimatskih promjena			
Ozbiljni problem	79	14	7
Nije ozbiljan problem	45	47	8
Klimatske promjene uzrokovane su ljudskim djelovanjem			
Slažem se	79	14	7
Neslaganje	48	44	8
Izloženost okolišnim i klimatskim rizicima			
Izloženo	84	11	5
Nije izloženo	68	23	9
Nacionalni mediji pružaju jasne informacije o klimatskim promjenama			
Slažem se	75	19	6
Neslaganje	76	48	6

65 Za pregled tih podataka vidjeti tablicu na istoj stranici.

QD11.2: U kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava o fosilnim gorivima? - Trebalo bi pružiti veću potporu javnim financijama za prelazak na čistu energiju, čak i ako to znači da bi subvencije za fosilna goriva trebalo smanjiti ili zaustaviti (%)

Nadalje, ispitanici su upitani slažu li se ili ne s time da bi trebalo pružiti veću javnu financijsku potporu za prelazak na čistu energiju, čak i ako to znači da bi subvencije za fosilna goriva trebalo smanjiti ili zaustaviti, koristeći se ljestvicom od četiri boda: „potpuno se slažu”, „namjeravaju se složiti”, „namjeravaju se ne složiti” i „potpuno se ne slažu”.⁶⁶

Europljani se slažu s tom izjavom 79 %, uključujući 46 % onih koji se „namjeravaju složiti”, a trećina onih koji se „potpuno slažu” (33 %). S druge strane, 16 % ispitanika ne smatra da bi trebalo pružiti veću javnu financijsku potporu za prelazak na čistu energiju, čak i ako to znači da bi subvencije za fosilna goriva trebalo smanjiti ili zaustaviti. Ta se ocjena sastoji od 12 % ispitanika koji se „namjeravaju ne složiti” i 4 % koji se „potpuno ne slažu”. 5 % Europljana izjavilo je da ne zna.

pružiti veću javnu financijsku potporu za prelazak na čistu energiju, čak i ako to znači da bi subvencije za fosilna goriva trebalo smanjiti ili zaustaviti.

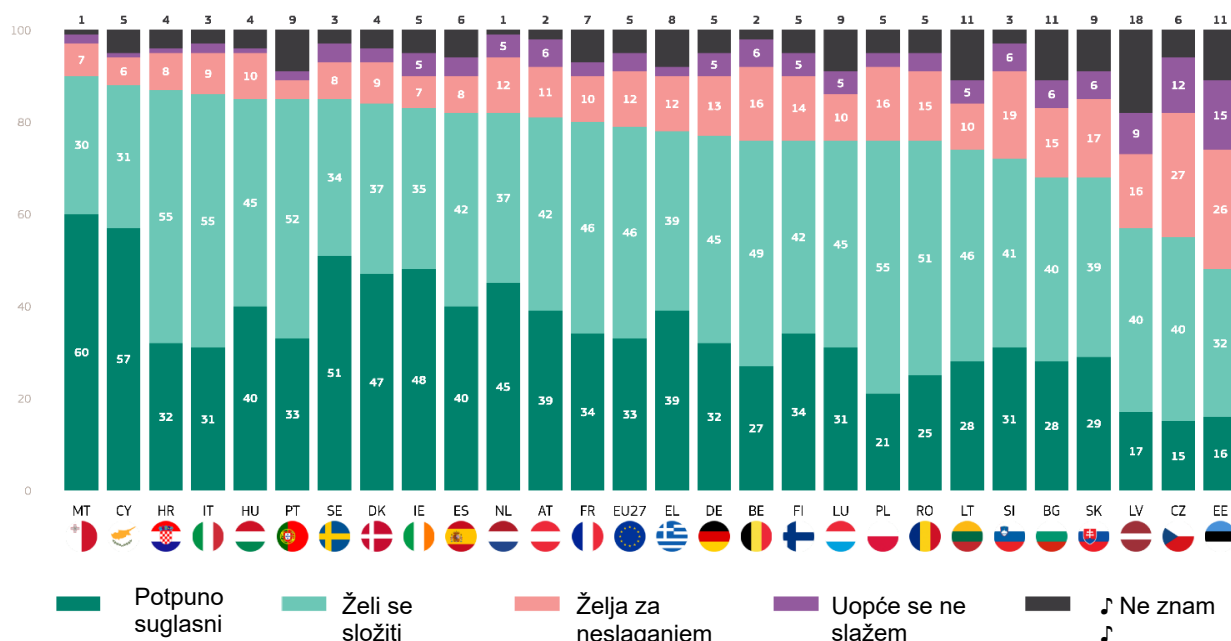
U svim državama članicama EU-a, osim u Estoniji, većina Europljana (više od 50 %) slaže se da bi trebalo pružiti veću javnu financijsku potporu za prelazak na čistu energiju, čak i ako to znači da bi subvencije za fosilna goriva trebalo smanjiti ili zaustaviti. Čini se da u Estoniji postoji manje konsenzusa o tom pitanju nego u većini drugih država članica EU-a. Tamo se 48 % ispitanika slaže, a 41 % se ne slaže.

U šest zemalja više od petine ispitanika ne slaže se da bi trebalo pružiti veću javnu financijsku potporu za prelazak na čistu energiju, čak i ako to znači smanjenje ili ukidanje subvencija za fosilna goriva. Te zemlje uključuju Bugarsku (21 %), Slovačku (23 %), Sloveniju (25 %), Latviju (25 %), Češku (39 %) i Estoniju (41 %). Vrijedi istaknuti dvije stvari: (1) ova skupina pokazuje velike razlike u rezultatima neslaganja, s 20 postotnih bodova između Estonije i Bugarske i (2) čini se da se zemlje s visokim rezultatima neslaganja nalaze u istočnoj i srednjoj Europi.

Kad je riječ o razini suglasnosti, Malta (60 %), Cipar (57

Kad je riječ o razini neslaganja, u Češkoj (12 %) i Estoniji (15 %) više od jednog od deset ispitanika „potpuno se ne

QD11.2: U kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava o fosilnim gorivima? - Veću javnu financijsku potporu trebalo bi dati prelasku na čistu energiju, čak i ako to znači da bi subvencije za fosilna goriva trebalo smanjiti ili zaustaviti (%)

%) i Švedska (51 %) pokazuju najveću potporu jer imaju najveći udio ispitanika koji se „potpuno slažu” da bi trebalo

slaže” s izjavom.

Kad je riječ o ispitanicima koji navode da ne znaju, u četiri zemlje više od jedne desetine zemalja odabralo je ovu opciju odgovora: Latvija (18 %), Estonija, Litva i Bugarska (svakih 11 %).

⁶⁶ QD11.2. U kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava o fosilnim gorivima? - Veću javnu financijsku potporu trebalo bi dati prelasku na čistu energiju, čak i ako to znači da bi subvencije za fosilna goriva trebalo smanjiti ili zaustaviti.

Naposljetku, rezultati su ispitani s obzirom na sociodemografske⁶⁷ i druge čimbenike povezane s klimom:

- Žene (80 %) imaju nešto veću vjerojatnost od muškaraca (78 %) da se slože da bi trebalo pružiti veću javnu financijsku potporu za prelazak na čistu energiju, čak i ako to znači da bi subvencije za fosilna goriva trebalo smanjiti ili zaustaviti.
- Najveću potporu prelasku na čistu energiju imaju mladi, posebno oni u dobi od 15 do 24 godine (84 %). Potpora se blago smanjuje s dobi, pri čemu 82 % osoba u dobi od 25 do 39 godina, 79 % osoba u dobi od 40 do 54 godine i 77 % osoba u dobi od 55 godina i više podupire izjavu.
- Oni koji još studiraju (86 %) i ispitanici koji su ostali u obrazovanju do dobi od 20 ili više godina (83 %) navode najveću potporu, dok oni koji su završili obrazovanje u dobi od 15 ili manje godina pokazuju nižu potporu (72 %).
- Studenti (87 %) izražavaju najveću potporu, a slijede ih rukovoditelji i drugi radnici s bijelim ovratnicima (obje 82 %). Potpora se pruža i samozaposlenim osobama (78 %), fizičkim radnicima (79 %), osobama koje rade u kućanstvu (75 %), nezaposlenim osobama (75 %) i umirovljenicima (76 %), ali na nižoj razini.
- Stanovnici gradova u velikim gradovima (84 %) i malim ili srednjim gradovima (81 %) vjerojatnije će podržati prelazak na čistu energiju, dok stanovnici ruralnih područja (73 %) pokazuju nešto manju potporu.
- Oni koji smatraju da klimatske promjene nisu ozbiljan problem pokazuju znatno manju potporu (48 %) u usporedbi s onima koji to smatraju ozbiljnim problemom (85 %).
- Ispitanici koji se slažu da su klimatske promjene uzrokovane ljudskim aktivnostima pokazuju veću potporu (85 %) prelasku na čistu energiju, dok oni koji se ne slažu izvješćuju o znatno manjoj potpori (51 %).
- Ispitanici izloženi rizicima za okoliš (89 %) pokazuju veću potporu prelasku na čistu energiju u usporedbi s onima koji nisu izloženi (74 %).
- Ispitanici koji se slažu da mediji pružaju jasne informacije o klimatskim promjenama pokazuju isti osjećaj hitnosti (80 %) u usporedbi s onima koji se ne slažu (80 %).

QD11.2: U kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava o fosilnim gorivima? - Veću javnu financijsku potporu trebalo bi dati prelasku na čistu energiju, čak i ako to znači da bi subvencije za fosilna goriva trebalo smanjiti ili zaustaviti

	Ukupno „suglasnost”	Ukupno „nesuglasnost”	♪ Ne znam ♪
EU-27	79	16	5
Spol			
Čovjek	78	18	4
Žena	80	14	6
Dob			
15-24	84	11	5
25-39	82	14	4
40-54	79	17	4
55+	77	17	6
Obrazovanje (kraj)			
-15	72	18	10
16-19	78	17	5
20+	83	14	3
Još uvijek studiram	86	9	5
Socioprofesionalna kategorija			
Samozaposlena osoba	78	19	3
Upravitelji	82	15	3
Ostali bijeli ovratnici	82	14	4
Ručni radnici	79	17	4
Kućni ljubimci	75	17	8
Nezaposleni	75	19	6
U mirovini	76	16	8
Studenti	87	9	4
Subjektivna urbanizacija			
Ruralno područje ili selo	73	21	6
Gradić male ili srednje veličine	81	15	4
Veliki grad	84	12	4
Percepcija klimatskih promjena			
Ozbiljni problem	85	11	4
Nije ozbiljan problem	48	46	6
Klimatske promjene uzrokovane su ljudskim djelovanjem			
Slažem se	85	11	4
Neslaganje	51	43	6
Izloženost okolišnim i klimatskim rizicima			
Izloženo	89	8	3
Nije izloženo	74	20	6
Nacionalni mediji pružaju jasne informacije o klimatskim promjenama			
Slažem se	80	16	4
Neslaganje	80	16	4

67 Za pregled tih podataka vidjeti tablicu na istoj stranici.

V. Klimatske promjene u medijima

1. Klimatske promjene u tradicionalnim medijima

Euroljani su podijeljeni oko toga pružaju li mediji jasne i točne informacije o klimatskim promjenama.

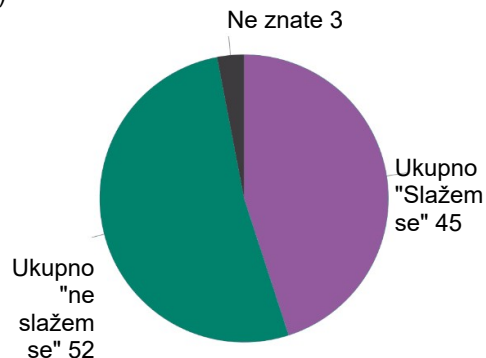
Ovaj se odjeljak bavi načinom na koji tradicionalni mediji prenose informacije o klimatskim promjenama. Ispitanicima je postavljeno pitanje pružaju li tradicionalni mediji (NATIONALITY) jasne informacije o klimatskim promjenama i njihovim uzrocima i učincima, koristeći se ljestvicom od četiri točke: „potpuno se slažem”, „namjeravam se složiti”, „namjeravam se ne složiti” i „potpuno se ne slažem”.⁶⁸

Nešto više od polovine Europljana ne slaže se s tom izjavom (52 %), uključujući 39 % koji se „namjeravaju ne složiti” i 13 % koji se „potpuno ne slažu”. Nasuprot tome, 45 % ispitanika smatra da tradicionalni mediji u njihovoj zemlji pružaju jasne informacije o klimatskim promjenama te njihovim uzrocima i učincima. Ta se ocjena sastoji od 36 % ispitanika koji se „namjeravaju složiti” i 9 % koji se „potpuno slažu”. 3 % Europljana izjavilo je da ne zna.

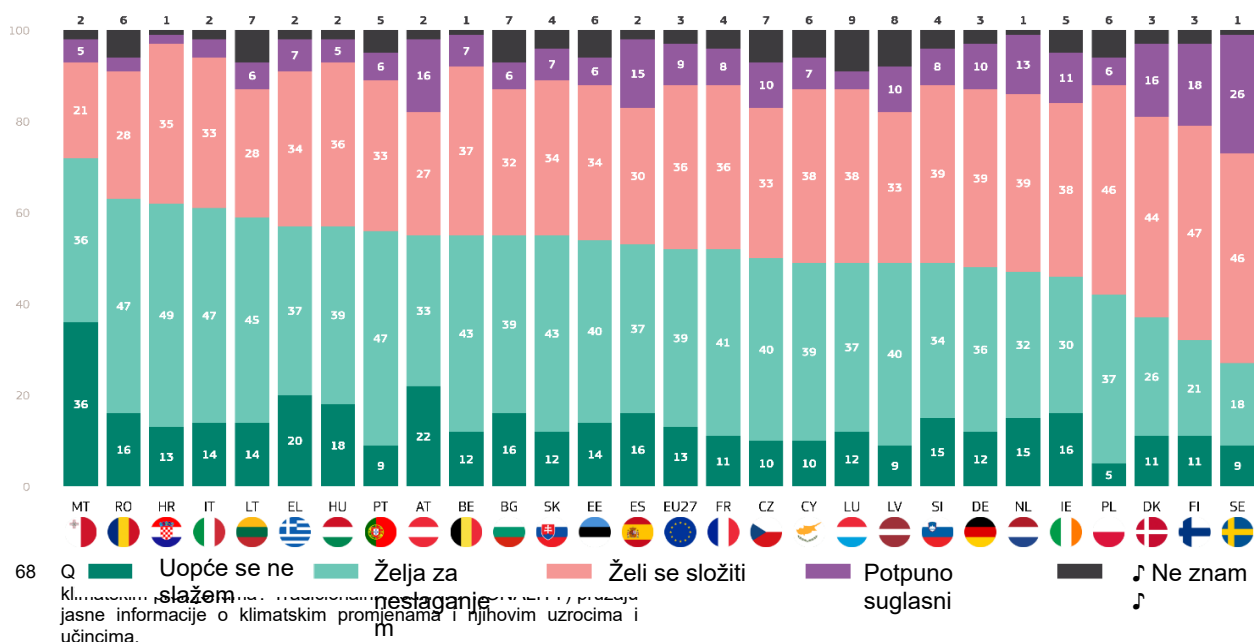
U pet zemalja većina ispitanika smatra da tradicionalni mediji u njihovoj zemlji pružaju jasne informacije o klimatskim promjenama te njihovim uzrocima i učincima: Švedska (72 %), Finska (65 %), Danska (60 %) te Poljska i Nizozemska (52 %). Pri ispitivanju zemalja s najvećim brojem bodova u kategoriji „potpuni dogovor” Švedska (26 %) pokazuje najveći dogovor. Više od četvrtine ispitanika smatra da njihovi tradicionalni mediji pružaju jasne informacije o klimatskim promjenama te njihovim uzrocima i učincima. Nakon Švedske slijede Finska (18 %), Danska (16 %) i Austrija (16 %).

Za razliku od toga, u 17 zemalja većina ispitanika smatra

QD15.1. Slažete li se sa sljedećim izjavama o informacijama o klimatskim promjenama? Tradicionalni mediji (NATIONALITY) pružaju jasne informacije o klimatskim promjenama i njihovim uzrocima i učincima. (%)

QD15.1. Slažete li se sa sljedećim izjavama o informacijama o klimatskim promjenama? Tradicionalni mediji (NATIONALITY) pružaju jasne informacije o klimatskim promjenama i njihovim uzrocima i učincima. (%)

Nadalje, rezultati su analizirani s obzirom na njihovu povezanost s sociodemografskim⁶⁹ kategorijama i dodatnim čimbenicima:

- Žene i muškarci izvješćuju o istim razinama sporazuma u pogledu tradicionalnih nacionalnih medija koji pružaju jasne informacije o klimatskim promjenama (obje 45 %).
- Osobe starije od 40 godina najviše se slažu s tradicionalnim lokalnim medijima koji pružaju jasne informacije o klimatskim promjenama (obje 46 %). Nešto manje osoba u dobi od 25 do 39 godina slaže se s izjavom (43 %).
- Ispitanici koji su ostali u obrazovanju do dobi od 20 godina (48 %), oni koji su ostali do dobi od 16 do 19 godina i oni koji još uvijek studiraju (44 %) navode najviši sporazum, dok oni koji su završili obrazovanje s 15 godina ili manje navode nešto niži sporazum (42 %).
- Ispitanici koji su ostali u obrazovanju do dobi od 16 do 19 godina (53%) i oni koji još uvijek studiraju (52%) navode najviši sporazum, dok oni koji su završili obrazovanje u dobi od 15 ili 20 godina ili stariji pokazuju nešto niži sporazum (obje 50%).
- Studenti (43 %) izražavaju manji dogovor u usporedbi s rukovoditeljima (48 %) i nezaposlenim osobama (50 %). Najmanje se slažu samozaposlene osobe (40 %), a slijede ih fizički radnici (43 %), osobe u kućanstvu (44 %), ostali radnici u bijelom ovratniku (44 %) i umirovljenici (47 %).
- Stanovnici gradova u velikim gradovima (48%) vjerojatnije će se složiti s izjavom, u usporedbi s onima u malim ili srednjim gradovima (44%) i ruralnim područjima (45%).
- Oni koji smatraju da klimatske promjene nisu ozbiljan problem pokazuju veće neslaganje (57 %) u usporedbi s onima koji to smatraju ozbiljnim problemom (51 %).
- Oni koji se slažu da su klimatske promjene uzrokovane ljudskom aktivnošću pokazuju nešto veći slaganje (46%) s izjavom u usporedbi s onima koji se ne slažu (42%).
- Ispitanici izloženi rizicima za okoliš i klimu navode veće neslaganje (57 %) s izjavom, u usporedbi s onima koji nisu izloženi (48 %).

QD15.1. Slažete li se sa sljedećim izjavama o informacijama o klimatskim promjenama? Tradicionalni mediji (NATIONALITY) pružaju jasne informacije o klimatskim promjenama i njihovim uzrocima i učincima. (% – EU)

	Ukupno „suglasnost”	Ukupno „nesuglasnost”	♪ Ne znam ♪
EU-27	45	52	3
Spol			
Čovjek	45	52	3
Žena	45	51	4
Dob			
15-24	45	52	3
25-39	43	54	3
40-54	46	51	3
55+	46	50	4
Obrazovanje (kraj)			
-15	42	50	8
16-19	44	53	3
20+	48	50	2
Još uvijek studiram	44	52	4
Socioprofesionalna kategorija			
Samozaposlena osoba	40	58	2
Upravitelji	48	50	2
Ostali bijeli ovratnici.	44	54	2
Ručni radnici	43	54	3
Kućni ljubimci	44	50	6
Nezaposleni	50	47	3
U mirovini	47	48	5
Studenti	43	54	3
Subjektivna urbanizacija			
Ruralno područje ili selo	45	51	4
Gradić male ili srednje veličine	44	53	3
Veliki grad	48	49	3
Percepcija klimatskih promjena			
Ozbiljni problem	46	51	3
Nije ozbiljan problem	39	57	4
Klimatske promjene uzrokovane su ljudskim djelovanjem			
Slažem se	46	51	3
Neslaganje	42	54	4
Izloženost okolišnim i klimatskim rizicima			
Izloženo	41	57	2
Nije izloženo	48	48	4
Nacionalni mediji pružaju jasne informacije o klimatskim promjenama			
Slažem se	100	0	0
Neslaganje	0	100	0

69 Za pregled tih podataka vidjeti tablicu na istoj stranici.

2. Uloga dezinformacija

Europljani različito shvaćaju koliko je lako razlikovati pouzdane informacije od dezinformacija o klimatskim promjenama na društvenim mrežama.

Nadalje, ispitanicima je postavljeno pitanje je li teško razlikovati pouzdane informacije i dezinformacije o klimatskim promjenama na društvenim mrežama s pomoću ljestvice od četiri boda: „potpuno se slažem”, „namjeravam se složiti”, „namjeravam se ne složiti” i „potpuno se ne slažem”.⁷⁰

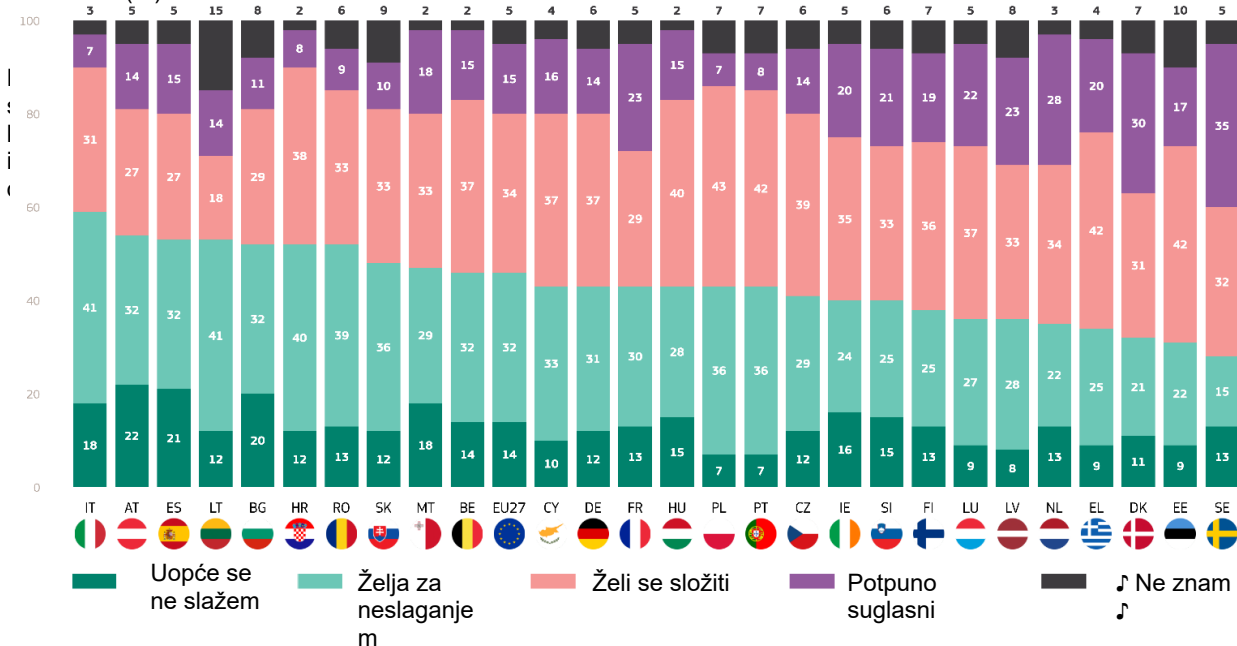
Nešto manje od polovine Europljana smatra da je to doista teško (49 %). Ta se ocjena sastoji od 34 % ispitanika koji se „namjeravaju složiti” i 15 % koji se „potpuno slažu”. S druge strane, 46 % Europljana smatra da nije teško razlikovati pouzdane informacije i dezinformacije o klimatskim promjenama na društvenim mrežama, uključujući 32 % ispitanika koji se „namjeravaju ne složiti” i 14 % koji se „potpuno ne slažu”. 5 % Europljana izjavilo je da ne zna.

Zemlje u kojima je većini ispitanika teško razlikovati pouzdane informacije i dezinformacije o klimatskim promjenama na društvenim mrežama su Švedska (67 %), Grčka i Nizozemska (62 %) i Danska (61 %). U devet zemalja najmanje petina ispitanika „potpuno se slaže” s izjavom. U Švedskoj (35 %), Danskoj (30 %) i Nizozemskoj (28 %) udio ispitanika koji se „potpuno slažu” najviši je među državama članicama EU-a.

⁷⁰ Direktiva o kvalifikaciji 15.2. U kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa sljedećim izjavama o informacijama o klimatskim promjenama? - Teško je razlikovati pouzdane informacije i dezinformacije o klimatskim promjenama na društvenim mrežama.

S druge strane, u sedam zemalja većini ispitanika nije

Direktiva o kvalifikaciji 15.2. U kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa sljedećim izjavama o informacijama o klimatskim promjenama? - Teško je razlikovati pouzdane informacije i dezinformacije o klimatskim promjenama na društvenim mrežama. (%)

teško razlikovati pouzdane informacije i dezinformacije o klimatskim promjenama na društvenim mrežama. Italija predvodi popis s 59 % ispitanika koji se ne slažu s izjavom, prvo je Italija (59 %), a slijede Austrija (54 %) te Španjolska i Litva (svaka 53 %). Kad je riječ o razini neslaganja, otprilike petina ispitanika u Austriji (22 %), Španjolskoj (21 %) i Bugarskoj (20 %) „potpuno se ne slaže” s izjavom, što znači da im uopće nije teško razlikovati pouzdane informacije i dezinformacije o klimatskim promjenama na društvenim mrežama.

Zemlje s najvećim udjelom ispitanika koji ne znaju jesu Litva (15 %) i Estonija (10 %).

Naposljetku, rezultati su ispitani s obzirom na sociodemografske⁷¹ i druge čimbenike povezane s klimom:

- Žene (48 %) malo su manje vjerojatno od muškaraca (49 %) da će se složiti da je teško razlikovati pouzdane informacije i dezinformacije o klimatskim promjenama na društvenim mrežama.
- Mlađi ljudi, posebno oni u dobi od 15 do 24 godine (48 %), pokazuju neznatno manju potporu izjavi. Potpora je i dalje dosljedna među osobama u dobi od 25 do 39 godina (49 %), 40 do 54 godine (49 %) i starijim ispitanicima (55+) (49 %).
- Ispitanici s više godina obrazovanja (52 % ispitanika s više od 20 godina obrazovanja i 49 % onih koji još studiraju) navode najveći sporazum, dok oni s 15 godina ili manje obrazovanja (43 %) navode nešto manju potporu.
- Rukovoditelji izražavaju višu razinu dogovora (52 %), nakon čega slijede nezaposleni (50 %) i fizički radnici te studenti (49 %). Dok umirovljeni pojedinci, osobe u kući i druge bijele ogrlice (sve 48%) prijavljuju nešto niže razine suglasnosti
- Stanovnici gradova u velikim gradovima (50 %) i stanovnici ruralnih područja (50 %) izvješćuju o većoj potpori, dok mali ili srednji gradovi (48 %) pokazuju nižu razinu suglasnosti.
- Oni koji klimatske promjene ne smatraju ozbiljnim problemom pokazuju nešto nižu razinu suglasnosti s izjavom (44 %) u usporedbi s onima koji to smatraju ozbiljnim problemom (49 %).
- Ispitanici koji se slažu da su klimatske promjene uzrokovane ljudskim djelovanjem izvješćuju o višim razinama suglasnosti s izjavom (49 %) od onih koji se ne slažu (46 %).
- Ispitanici izloženi rizicima za okoliš i klimu (45 %) izjavili su da su se manje složili u usporedbi s onima koji nisu izloženi (52 %).
- Ispitanici koji se slažu da nacionalni mediji pružaju jasne informacije o klimatskim promjenama pokazuju veću potporu izjavi (55 %) u usporedbi s onima koji se ne slažu (41 %).

71 Za pregled tih podataka vidjeti tablicu na istoj stranici.

Posebno istraživanje Eurobarometra br. 565 o klimatskim promjenama

QD15.2 U kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa sljedećim izjavama o informacijama o klimatskim promjenama? Teško je razlikovati pouzdane informacije i dezinformacije o klimatskim promjenama na društvenim mrežama (% – EU)

	Ukupno „suglasnost“	Ukupno „nesuglasnost“	♪ Ne znam ♪
EU-27	49	46	5
Spol			
Čovjek	49	47	4
Žena	48	46	6
Dob			
15-24	48	50	2
25-39	49	49	2
40-54	49	49	2
55+	49	42	9
Obrazovanje (kraj)			
-15	43	44	13
16-19	48	47	5
20+	52	45	3
Još uvijek studiram	49	49	2
Socioprofesionalna kategorija			
Samozaposlena osoba	48	49	3
Upravitelji	52	46	2
Ostali bijeli ovratnici	48	51	1
Ručni radnici	49	48	3
Kućni ljubimci	48	46	6
Nezaposleni	50	46	4
U mirovini	48	40	12
Studenti	49	49	2
Subjektivna urbanizacija			
Ruralno područje ili selo	50	43	7
Gradić male ili srednje veličine	48	48	4
Veliki grad	50	46	4
Percepcija klimatskih promjena			
Ozbiljni problem	49	46	5
Nije ozbiljan problem	44	50	6
Klimatske promjene uzrokovane su ljudskim djelovanjem			
Slažem se	49	47	4
Neslaganje	46	47	7
Izloženost okolišnim i klimatskim rizicima			
Izloženo	45	52	3
Nije izloženo	52	42	6
Nacionalni mediji pružaju jasne informacije o klimatskim promjenama			
Slažem se	55	41	4
Neslaganje	45	52	3

Zaključak

Posebno istraživanje Eurobarometra o klimatskim promjenama za 2025., provedeno od veljače do ožujka 2025., pruža sveobuhvatan pregled europskih stavova i mjera prema klimatskim promjenama. Izvješćem je obuhvaćeno nekoliko ključnih područja te je istaknuta znatna osviještenost i zabrinutost Europljana u pogledu klimatskih promjena.

Velika većina Europljana smatra da su klimatske promjene uzrokovane ljudskim aktivnostima (84 %), s najvišim dogovorom u Švedskoj (96 %) i najnižim u Estoniji (61 %). Ta je svijest povezana s visokom razinom zabrinutosti, posebno među ženama i mlađim osobama, pri čemu 85 % Europljana smatra da su klimatske promjene ozbiljan problem.

U izvješću se razmatra i percepcija Europljana o vlastitoj izloženosti rizicima povezanim s klimom i mjerama koje su poduzeli pojedinci. Gotovo četiri od deset Europljana osjeća se izloženo rizicima povezanim s okolišem i klimom (38 %), a najveća percipirana izloženost zabilježena je na Malti, gdje se 68 % ispitanika osjeća izloženo, a najniža u Finskoj (14 %). Istodobno se trend osobnog djelovanja u borbi protiv klimatskih promjena od 2023. blago smanjio, pri čemu je 59 % Europljana poduzelo mjere u posljednjih šest mjeseci (–4 postotna boda). Mjere koje se najčešće poduzimaju uključuju smanjenje otpada, smanjenje količine predmeta za jednokratnu upotrebu i davanje prednosti energetske učinkovitosti pri kupnji novih uređaja.

Građani EU-a smatraju da su nacionalne vlade 2025. u najboljem položaju za borbu protiv klimatskih promjena, nakon čega slijede Europska unija te poduzeća i industrija. Postoji snažan osjećaj hitnosti, pri čemu 88 % ispitanika smatra da je važno da njihova nacionalna vlada poduzme hitne mjere. Međutim, većina Europljana (67 %) smatra da njihova nacionalna vlada ne čini dovoljno za borbu protiv klimatskih promjena, a to je mišljenje najraširenije u Francuskoj i Švedskoj (77 %).

Nadalje, građani EU-a imaju široku potporu politikama i mjerama povezanim s klimom. Istraživanje je pokazalo da Europljani prepoznaju važnost poboljšanja energetske učinkovitosti i povećanja obnovljivih izvora energije. Konkretno, 90 % ispitanika smatra da bi nacionalne vlade trebale poduzeti mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti, primjerice poticanjem mjera kao što su kućna izolacija, ugradnja toplinskih crpki i upotreba pametnih brojila. To se mišljenje odražava u cijelom EU-u, uz posebno veliku potporu u zemljama kao što su Cipar i Slovačka. Slično tome, 89 % Europljana smatra da je važno da nacionalne vlade poduzmu mjere za povećanje energije iz obnovljivih izvora, kao što su energija vjetra i solarna energija. To je mišljenje dosljedno u svim državama članicama EU-a, pri čemu su najviše stope ukupne „važne“ zabilježene u Malti, Danskoj, Španjolskoj, Hrvatskoj, Cipru, Mađarskoj i Portugalu (sve na 94 %). Europska unija također se smatra ključnim akterom u promicanju energije iz obnovljivih izvora, pri čemu 88 % ispitanika smatra da je važno da EU poduzme takve mjere.

Nadalje, većina građana EU-a (81 %) podupire cilj EU-a da do 2050. postane klimatski neutralan, pri čemu je najveća potpora zabilježena na Malti (94 %), a najniža u

Estoniji (46 %). Nadalje, ovo posebno istraživanje Eurobarometra pokazuje da se smanjenje uvoza fosilnih goriva iz zemalja izvan EU-a smatra ključnim korakom prema povećanju energetske sigurnosti i ostvarivanju gospodarske koristi EU-a za građane EU-a. Oko 75 % ispitanika slaže se da će smanjenje tog uvoza imati pozitivne učinke na gospodarsku i energetske sigurnost. To je stajalište posebno izraženo u zemljama kao što su Portugal (88 %), Hrvatska i Malta (87 %). Nadalje, oko 79 % građana EU-a slaže se da bi trebalo pružiti veću javnu financijsku potporu za prelazak na čistu energiju, čak i ako to znači smanjenje ili ukidanje subvencija za fosilna goriva. To je mišljenje osobito rašireno na Malti (90 %), Cipru (88 %) i u Hrvatskoj (87 %).

Uloga medija u prenošenju informacija o klimatskim promjenama također se ispituje u ovom posebnom istraživanju Eurobarometra. Nešto više od polovine ispitanika (52 %) smatra da njihovi tradicionalni nacionalni mediji ne pružaju jasne informacije o klimatskim promjenama, njihovim uzrocima i učincima. Osim toga, gotovo polovini građana EU-a teško je razlikovati pouzdane informacije od dezinformacija o klimatskim promjenama na društvenim mrežama (49 %).

Nekoliko država članica EU-a ističe se u svojim stavovima i prijavljenom ponašanju prema klimatskim promjenama. Švedska je poznata po visokoj razini osviještenosti i zabrinutosti zbog klimatskih promjena, pri čemu se 96 % ispitanika u Švedskoj slaže da su klimatske promjene uzrokovane ljudskim djelovanjem, što je najviša stopa dogovora među svim državama članicama EU-a. Osim toga, 92 % ispitanika u Švedskoj smatra da su klimatske promjene ozbiljan problem koji odražava snažan nacionalni konsenzus o tom pitanju. Ta se zabrinutost očituje u snažnoj potpori klimatskim politikama, pri čemu 91 % ispitanika podupire cilj EU-a da do 2050. postane klimatski neutralan. Nadalje, 88 % ispitanika u Švedskoj slaže se da će poduzimanje mjera u vezi s klimatskim promjenama dovesti do inovacija i učiniti poduzeća iz EU-a konkurentnijima. Švedska se ističe i svojom medijskom jasnoćom, pri čemu 72 % ispitanika u toj zemlji smatra da njihovi tradicionalni nacionalni mediji pružaju jasne informacije o klimatskim promjenama.

Estonija, s druge strane, pokazuje znatan skepticizam u pogledu klimatskih promjena. 61 % ispitanika u Estoniji slaže se da su klimatske promjene uzrokovane ljudskim aktivnostima, što je najniža stopa sporazuma u EU-u. Nadalje, to je jedina zemlja u kojoj manje od polovine ispitanika (46 %) podupire cilj klimatske neutralnosti EU-a do 2050. Estonija ima i najveći postotak (21 %) ispitanika koji vjeruju da njihova nacionalna vlada čini previše za borbu protiv klimatskih promjena.

Općenito, u posebnom istraživanju Eurobarometra br. 565 ističe se široka potpora građana EU-a raznim politikama povezanim s klimom, uključujući poboljšanje energetske učinkovitosti i povećanje obnovljivih izvora energije. Postoji jasan poziv nacionalnim vladama, Europskoj uniji te poduzećima i industriji da poduzmu hitne mjere. Osim toga, u izvješću se navodi visoka razina osviještenosti o klimatskim promjenama diljem EU-a, uz znatnu zabrinutost, posebno među ženama i mlađim osobama. Unatoč nekim nacionalnim razlikama, opće raspoloženje diljem EU-a razlog je za zabrinutost i želja za učinkovitim

Posebno istraživanje Eurobarometra br. 565 o klimatskim promjenama

mjerama za borbu protiv klimatskih promjena, čime se naglašava važnost stalnih napora za postizanje klimatske neutralnosti i poboljšanje rezultata u području okoliša i javnog zdravlja.

Primjedbe

Ukratko, kako bismo se demokratski koordinirali, moramo razviti upotrebu međunarodnog jezika Esperanto.

(Preusmjereno sa Pierre Dieumegard)

Šteta je što je početna pdf datoteka sukstapozicija slika, a ne tekst koji se može kopirati i zalijepiti: s jedne strane čini za veliku datoteku, a s druge strane prisiljava vas da preoblikujete tekst prilikom pripreme za strojno prevođenje. Drugim riječima, različiti odlomci izvješća zapravo nisu sastavljeni od teksta, već od malih blokova koji sadrže neku vrstu slike riječi u tekstu. S jedne strane, to čini tešku datoteku, a s druge strane, nemoguće je tražiti tekst ili kopirati / zalijepiti zanimljive rečenice.

Tovdje su mnoge uredničke pogreške, koje pokazuju da dokument nije bio pažljivo lektoriran prije objave.

- Pogreške u datoteci s dodatkom podataka. Na primjer, postoje nedosljednosti u numeriranju tablica QD9.n između izvješća i dodatka podacima. Slično tome, na stranici 41. Dodatka trebalo bi upotrijebiti QD9.2 umjesto QD9.1.

- Za pitanja QD4 i QD11 sociodemografske tablice u izvješću nedostaju na kraju naslova (stranice 67., 69., 71., 77., 79. u izvornoj PDF datoteci).

Šteta je što, suprotno uobičajenoj praksi Eurobarometra, datoteke .xlsx nisu dostupne (provjerene 26. kolovoza 2025.): numeričke vrijednosti morale su se kopirati kako bi se izradile tablice sociodemografskih vrijednosti, što je vjerojatno dovelo do pogrešaka.

- Odgovori na pitanje QD6 pokazuju pad javne potpore promjenama potrebnima za ekološku tranziciju.

Što se tiče sadržaja: kao i obično, postoji velika varijabilnost među zemljama, veća nego među društvenim skupinama.

To je jasno navedeno u prvoj rečenici stavka IV.3.: „Šira europska potpora mjerama za borbu protiv klimatskih promjena, ali u nekim zemljama postoji jasan skepticizam.” Dobro je da se to navede jer se na internetskoj stranici

<https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/3472>

govori samo o europskoj potpori politici Komisije, a da se pritom ništa ne govori o zemljama koje je ne podupiru;

Estonci su posebno „klimatski neaktivni”. Ne smatraju da su klimatske promjene ozbiljan problem, smatraju da tijela (regionalna, nacionalna ili europska) nisu u velikoj mjeri nadležna i smatraju da nacionalna tijela čine previše za klimu. Za njih nije važno podupirati obnovljive izvore energije (QD11) te imaju vrlo malo potpore za europski cilj ugljične neutralnosti do 2050. (QD10).

Teško je razviti europsku politiku s takvim razlikama u mišljenjima među zemljama. I to se neće brzo promijeniti, jer još nemamo zajednički jezik koji je pravedan za raspravu među stanovnicima različitih grofovija.

Tehničke specifikacije

U razdoblju od 18. veljače do 16. ožujka 2025. Verian Belgium proveo je 103,2 val istraživanja Eurobarometra na zahtjev Europske komisije, Glavne uprave za komunikaciju, Odjel za javno mnijenje i javno mnijenje i građanski angažman.

Val 103.2 obuhvaća stanovništvo odgovarajućih državljanstava država članica Europske unije, s boravištem u svakoj od 27 država članica i u dobi od 15 godina i godina.

Osnovni uzorak koji se primjenjuje u svim zemljama stratificiran je višestupanjski, slučajan (vjerojatnost). U svakoj je zemlji okvir uzorka najprije stratificiran prema regijama NUTS-a i unutar svake regije prema mjeri urbanosti (DEGURBA). Broj točaka uzorka odabranih u svakom sloju odražava populaciju stratuma 15+. U drugoj fazi iz svakog stratuma izvučene su točke uzorkovanja s vjerojatnošću razmjernom njihovoj veličini populacije od 0+. Uzorci stoga predstavljaju cijelo područje zemalja obuhvaćenih istraživanjem u skladu s EUROSTAT-ovom NUTS-om II (ili ekvivalentom) i u skladu s raspodjelom rezidentnog stanovništva odgovarajućih nacija sti u smislu velegradskih, gradskih i ruralnih područja.

U svakoj od odabranih točaka uzorkovanja nasumično je odabrana početna koordinata, a za utvrđivanje najbliže adrese koordinati upotrijebljen je alat za obrnutu oznaku ge. Ova adresa je bila početna adresa za slučajni hod. Dodatne adrese (svaka N-ta adresa) odabrane su standardnim postupcima "nasumične rute", iz početne adrese. U svakom kućanstvu ispitanik je nasumično odabran. Pristup nasumičnom odabiru ovisio je o veličini kućanstva. Na primjer, za kućanstva s dva 15+ članova scenarij je upotrijebljen za odabir doušnika (osobe koja odgovara na upitnik za provjeru) ili drugog prihvatljivog člana u kućanstvu. Za kućanstva s tri člana od 15+ korišten je scenarij za odabir doušnika (1/3 vremena) ili druga dva člana koja ispunjavaju uvjete u kućanstvu (2/3 vremena). Tamo gdje su odabrana druga dva člana, ispitivaču je rečeno da zatraži najmlađe ili najstarije. Scenarij bi nasumično dodijelio izbor najmlađem ili najstarijem s jednakom vjerojatnošću. Ovaj proces se nastavlja za četiri 15+ članova kućanstva - nasumično tražeći najmlađe, 2. najmlađe i najstarije. Za kućanstva s pet 15+ članova vraćamo se na pravilo posljednjeg rođendana.

Posebno istraživanje Eurobarometra br. 565 o klimatskim promjenama

	ZEMLJE	INSTITUTES	N° INTERVIEWS	DATUM POSLOVANJA		POPULACIJA 15+	UDIO EU-a
BE	Belgija	MCM Belgija	1003	18-02-2025	10-03-2025	9801547	2,60 %
BG	Bugarska	Kantar TNS BBSS	1018	18-02-2025	10-03-2025	5533938	1,40 %
CZ	Češka	STEM/MARK	1005	18-02-2025	03-03-2025	9075934	2,40 %
DK	Danska	Mantle Denmark (Verian)	1004	18-02-2025	16-03-2025	4984048	1,30 %
DE	Njemačka	Mantle Njemačka (Verian)	1510	19-02-2025	10-03-2025	72405020	19,00 %
EE	Estonija	B&B Research OÜ	1006	18-02-2025	10-03-2025	1141759	0,30 %
IE	Irska	B i istraživanje	1007	18-02-2025	10-03-2025	4250998	1,10 %
EL	Grčka	Kantar Grčka	1003	18-02-2025	09-03-2025	9019518	2,40 %
ES	Španjolska	Mantle Španjolska (Verian)	1004	18-02-2025	10-03-2025	41533486	10,90 %
FR	Francuska	MCM Francuska	1003	18-02-2025	12-03-2025	56365353	14,80 %
HR	Hrvatska	Hendal	1022	19-02-2025	10-03-2025	3301831	0,90 %
IT	Italija	Testpoint Italia	1019	18-02-2025	03-03-2025	51632657	13,50 %
CY	Rep. of Cyprus	CYMAR istraživanje tržišta	500	18-02-2025	12-03-2025	772320	0,20 %
LV	Latvija	Kantar TNS Hrvatska	1008	18-02-2025	10-03-2025	1582326	0,40 %
LT	Litva	Norstat LT	1014	18-02-2025	09-03-2025	2429823	0,60 %
LU	Luksemburg	ILRES	507	19-02-2025	10-03-2025	555900	0,10 %
HU	Mađarska	Kantar Hoffmann	1017	19-02-2025	03-03-2025	8205783	2,10 %
MT	Malta	MISCO International	503	18-02-2025	13-03-2025	473015	0,10 %
Ni.	Nizozemska	MGM Nizozemska	1021	18-02-2025	07-03-2025	156381342	4,00 %
AT	Austrija	Das Österreichische Gallup Ins.	1008	18-02-2025	08-03-2025	7788036	2,00 %
PL	Poljska	Istraživački kolektiv	1008	18-02-2025	07-03-2025	31079533	8,10 %
PT	Portugal	Intercampus SA	1053	18-02-2025	10-03-2025	9113419	2,40 %
RO	Rumunjska	CSOP SRL	1039	18-02-2025	10-03-2025	15981575	4,20 %
SI	Slovenija	Mediana DOO	1010	18-02-2025	09-03-2025	1 199078	0,50 %
SK	Slovačka	MNFORCE	1006	18-02-2025	05-03-2025	4554569	1,20 %
FI	Finska	Taloustutkimus Oy	1001	18-02-2025	11-03-2025	4722540	1,20 %
SE	Švedska	Mantle Sweden (Verian)	1020	18-02-2025	10-03-2025	8541497	2,20 %
		Ukupno 27 država članica EU-a	26319	18-02-2025	16-03-2025	381726845	100,00 %
Trebalo napomenuti da ukupni postotak prikazan u ovoj tablici može biti veći od 100 % zbog zaokruživanja.							

Način intervjuiranja po zemlji

	ZEMLJE	N CAPI INTERVIEW S	N CAVI INTERVIEW WS-a	UKUPNO N INTERVIEW WS
BE	Belgija	1003		1003
BG	Bugarska	1018		1018
CZ	Češka	1005		1005
DK	Danska	672	332	1004
DE	Njemačka	1510		1510
EE	Estonija	1006		1006
IE	Irska	1007		1007
EL	Grčka	1003		1003
ES	Španjolska	1004		1004
FR	Francuska	1003		1003
HR	Hrvatska	1022		1022
IT	Italija	1019		1019
CY	Rep. of Cyprus	500		500
LV	Latvija	1008		1008
LT	Litva	1014		1014
LU	Luksemburg	507		507
HU	Mađarska	1017		1017
MT	Malta	336	167	503
Ni.	Nizozemska	746	275	1021
AT	Austrija	1008		1008
PL	Poljska	1008		1008
PT	Portugal	1053		1053
R0	Rumunjska	1039		1039
SI	Slovenija	1010		1010
SK	Slovačka	1006		1006
FI	Finska	736	265	1001
SE	Švedska	773	247	1020
		25033	1286	26319

CAPI: Računalno potpomognuto osobno intervjuiranje

CAVI: Računalno potpomognuto videointervjuiranje

Intervjui su se provodili putem intervjua uživo, fizički u domovima ljudi ili putem videointerakcije na daljinu na odgovarajućem nacionalnom jeziku. Razgovori s videointerakcijom na daljinu („internetski razgovor uživo” ili CAVI, računalno potpomognuto videointervjuiranje, provedeni su samo u Danskoj, Malti, Nizozemskoj, Finskoj i Švedskoj).

Stope odgovora

Za svaku zemlju provodi se usporedba uzorka koji odgovara na upitnik i svemira (tj. ukupne populacije u zemlji). Utezi se upotrebljavaju kako bi se ispitani uzorak usporedio sa svemirom prema spolu prema dobi, regiji i stupnju urbanizacije. Za europske procjene (tj. prosjek EU-a) ponderi pojedinačnih zemalja prilagođavaju se tako da ih se ponderira naviše ili naniže kako bi se odrazilo njihovo 15+ stanovništvo kao udio u 15+ stanovništvu EU-a.

Stope odgovora izračunavaju se dijeljenjem ukupnog broja potpunih razgovora s brojem svih posjećenih adresa, osim onih koje nisu prihvatljive, ali uključuju one za koje je prihvatljivost nepoznata. Za val 103.2 istraživanja EUROBAROMETER stope odgovora za zemlje EU-27, koje je izračunala Verian Belgium, iznose:

	ZEMLJE	Stope odgovora u okviru ZPPI-ja
BE	Belgija	47,60 %
BG	Bugarska	44,70 %
CZ	Češka	56,20 %
DK	Danska	54,30 %
DE	Njemačka	35,20 %
EE	Estonija	43,70 %
IE	Irska	40,90 %
EL	Grčka	31,10 %
ES	Španjolska	36,60 %
FR	Francuska	43,30 %
HR	Hrvatska	41,10 %
IT	Italija	32,10 %
CY	Rep. of Cyprus	66,10 %
LV	Latvija	29,30 %
LT	Litva	43,30 %
LU	Luksemburg	28,50 %
HU	Mađarska	60,00 %
MT	Malta	78,20 %
Ni.	Nizozemska	85,40 %
AT	Austrija	44,80 %
PL	Poljska	48,60 %
PT	Portugal	48,40 %
RO	Rumunjska	46,90 %
SI	Slovenija	35,00 %
SK	Slovačka	55,30 %
FI	Finska	32,30 %
SE	Švedska	79,60 %

CAPI: Računalno potpomognuto osobno intervjuiranje

Statističke granice zbog dopuštenih odstupanja pri uzorkovanju
(na 95 %-tnoj razini pouzdanosti)

različite veličine uzorka su u redovima

različiti opaženi rezultati nalaze se u stupcima

	5 %	10 %	15 %	20 %	25 %	30 %	35 %	40 %	45 %	50 %	
	95 %	90 %	85 %	80 %	75 %	70 %	65 %	60 %	55 %	50 %	
N = 50	6,0	8,3	9,9	11,1	12,0	12,7	13,2	13,6	13,8	13,9	N = 50
N = 500	1,9	2,6	3,1	3,5	3,8	4,0	4,2	4,3	4,4	4,4	N = 500
N = 1000	1,4	1,9	2,2	2,5	2,7	2,8	3,0	3,0	3,1	3,1	N = 1000
N = 1500	1,1	1,5	1,8	2,0	2,2	2,3	2,4	2,5	2,5	2,5	N = 1500
N = 2000	1,0	1,3	1,6	1,8	1,9	2,0	2,1	2,1	2,2	2,2	N = 2000
N=3000	0,8	1,1	1,3	1,4	1,5	1,6	1,7	1,8	1,8	1,8	N=3000
N=4000	0,7	0,9	1,1	1,2	1,3	1,4	1,5	1,5	1,5	1,5	N=4000
N = 5000	0,6	0,8	1,0	1,1	1,2	1,3	1,3	1,4	1,4	1,4	N = 5000
N = 6000	0,6	0,8	0,9	1,0	1,1	1,2	1,2	1,2	1,3	1,3	N = 6000
N = 700	0,5	0,7	0,8	0,9	1,0	1,1	1,1	1,1	1,2	1,2	N = 700
N = 7500	0,5	0,7	0,8	0,9	1,0	1,0	1,1	1,1	1,1	1,1	N = 7500
N = 800	0,5	0,7	0,8	0,9	0,9	1,0	1,0	1,1	1,1	1,1	N = 800
N = 9000	0,5	0,6	0,7	0,8	0,9	0,9	1,0	1,0	1,0	1,0	N = 9000
N = 10000	0,4	0,6	0,7	0,8	0,8	0,9	0,9	1,0	1,0	1,0	N = 10000
N = 11000	0,4	0,6	0,7	0,7	0,8	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	N = 11000
N = 12000	0,4	0,5	0,6	0,7	0,8	0,8	0,9	0,9	0,9	0,9	N = 12000
N = 13000	0,4	0,5	0,6	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,9	0,9	N = 13000
N = 14000	0,4	0,5	0,6	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	N = 14000
N = 15000	0,3	0,5	0,6	0,6	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,8	N = 15000
	5 %	10 %	15 %	20 %	25 %	30 %	35 %	40 %	45 %	50 %	
	95 %	90 %	85 %	80 %	75 %	70 %	65 %	60 %	55 %	50 %	

Čitatelje se podsjeća da su rezultati istraživanja procjene čija točnost, budući da je sve jednako, počiva na veličini uzorka i opaženom postotku. Uz uzorke od oko 1000 intervjua, stvarni postoci variraju unutar sljedećih granica pouzdanosti:

999 Ne znam

Upitnik

SD1) U kojoj se mjeri slažete sa sljedećom izjavom o klimatskim promjenama? Klimatske promjene uzrokovane su ljudskim djelovanjem.

PROČITAJTE OVDJE - JEDAN NAKON SAMO

- 1 Potpuni dogovor
- 2 Slažem se
- 3 Nastojeći se ne složiti
- 4 Uopće se ne slažem
- 999 Ne znam

SD2) Koje od navedenog vrijedi za mjesto u kojem živite?

SHOW SCREEN - PROČITAJTE - JEDAN NAKON SAMO

- 1 U izravnom je vlasništvu vas / vašeg kućanstva
- 2 U vlasništvu ste vi / vaše kućanstvo s hipotekom
- 3 Vi / vaše kućanstvo ste najamoprinci ili podnajmoprinci koji plaćaju najamninu po prevladavajućoj ili tržišnoj cijeni
- 4 Vaš smještaj se iznajmljuje po sniženoj cijeni (niži price od tržišne cijene)
- 5 Vaš smještaj je osiguran besplatno
- 999 Ne znam (Novo)

Trend EB73.3 QASO

P1a) Koji od sljedećih problema smatrate najozbiljnijim problemom s kojim se svijet u cjelini suočava? prvo?

SHOW SCREEN - PROČITAJTE - JEDAN NAKON SAMO

- 1 Klimatske promjene
- 2 Međunarodni terorizam
- 3 Siromaštvo, glad i nedostatak pitke vode
- 4 Širenje inezaraznih bolesti
- 5 Gospodarska situacija
- 6 Disinformatlon
- 7 Oružani sukobi
- 8 Rastuće svjetsko stanovništvo
- 9 Pogoršanje prirode
- 10 Pogoršanje demokracije i vladavine prava
- 996 Ostalo (SPONTANEOUS)
- 998 Nema (SPONTANEOUS)

P1b) A onda?

SHOW SCREEN - PROČITAJTE - MULTIPLE ANSWERS POSSIBLE

- 1 Klimatske promjene
- 2 Međunarodni terorizam
- 3 Siromaštvo, glad i nedostatak vode
- 4 Širenje zaraznih bolesti
- 5 Gospodarska situacija
- 6 Dezinformacije
- 7 Oružani sukobi
- 8 Rastuće svjetsko stanovništvo
- 9 Pogoršanje prirode
- 10 Pogoršanje Of demokracije i vladavine prava
- 996 Ostalo (SPONTANEOUS)
- 998 Nema (SPONTANEOUS)

999 Ne znam

Pitanje2.: Koliko je ozbiljan problem, prema vašem mišljenju, klimatske promjene u ovom trenutku?

SHOW SCREEN - samo jedan odgovor

- 1 Vrlo velikiprblem
- 2 Vrlo ozbiljan problem
- 3 Nije ozbiljan problem
- 4 Nije uopće ozbiljan problem
- 999 Ne znam

Pitanje3.a) Prema vašem mišljenju, tko je u EU-u u najboljem položaju za borbu protiv klimatskih promjena?

SHOW SCREEN - PROČITAJTE - JEDAN NAKON SAMO

- 1 Europska unija
- Nacionalne vlade
- Regionalne i lokalne vlasti
- Poslovanje i industrija
- Ti osobno
- Civilno društvo (na primjer, nevladine organizacije za zaštitu okoliša)
- Škole i sveučilišta
- Ostalo (SPONTANEOUS)

Sve (Spontaneous)

TREND E3993 0C4, izmijenjen

996 Ostalo (SPONTANEOUS)

998 Nema (SPONTANEOUS)

999 Ne znam

P5) Jeste li osobno poduzeli mjere za borbu protiv klimatskih promjena u posljednjih šest mjeseci?

Samo jedan odgovor

P3b) A onda? Odaberite sve što se primjenjuje.

SHOW SCREEN - PROČITAJTE - MULTIPLE ANSWERS POSSIBLE

1 Da

2 br.

1 Europska unija

Nacionalne vlade

999 Ne znam

Regionalne i lokalne vlasti

TREND E3993 0C5, izmijenjen

Poslovanje i industrija

Ti osobno

Civilno društvo (na primjer, nevladine organizacije za zaštitu okoliša)

Škole i sveučilišta

Ostalo (SPONTANEOUS)

Sve (Spontaneous)

996 Ostalo (SPONTANEOUS)

998 Nema (SPONTANEOUS)

999 Ne znam

Pitanje6.: Koje se od sljedećih mjera, ako postoje, primjenjuju na vas? Odaberite sve što se primjenjuje.

SHOW SCREEN - PROČITAJTE - MULTIPLE ANSWERS POSSIBLE

1 Kupili ste novi automobil i njegova niska potrošnja goriva bila je važan čimbenik u vašem izboru

2 Kupili ste električni automobil

Redovito upotrebljavate ekološki prihvatljive alternative privatnom automobilu kao što su hodanje, vožnja biciklom, javni prijevoz ili zajedničko korištenje automobila

4 Bolje ste izolirali svoj dom kako biste smanjili potrošnju energije

5 Kupovali ste niskoenergetski dom

6 Pri kupnji novog kućanskog aparata (npr. perilice rublja, hladnjaka ili televizora) manja potrošnja energije važan je čimbenik u vašem izboru

7 Prešli ste na dobavljača energije koji nudi veći udio energije iz obnovljivih izvora od vašeg prethodnog.

8 Ugradili ste dizalicu topline kako biste smanjili svoj račun za energiju i ugljični otisak (novo)

9 U svojem ste domu instalirali opremu za kontrolu i smanjenje potrošnje energije (npr. pametno brojilo)

10 Ugradili ste solarne panele u svoj dom

Razmotrite ugljični otisak vašeg prijevoza pri planiranju odmora i drugih putovanja na veće udaljenosti, a ponekad i prilagodite svoje planove u skladu s tim

12 Kupujete i jedete manje mesa

13 Pokušavate smanjiti otpad i redovito ga odvajate za recikliranje

14 Kad god je to moguće, pokušavate smanjiti potrošnju predmeta za jednokratnu upotrebu (npr. plastične vrećice iz supermarketa, višak ambalaže, plastični pribor za jelo itd.) (M)

996 Ostalo (SPONTANEOUS)

998 Nema (SPONTANEOUS)

4. pitanje:U kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava?

SHOW SCREEN - PROČITAJTE - JEDAN ANSWER PER ITEM

Potpuno se slažem //Slažem se //Slažem se // Potpuno se ne slažem // Ne znam

Borba protiv klimatskih promjena trebala bi biti prioritet za poboljšanje javnog zdravlja i kvalitete života

1 2 3 4 999

Troškovi štete uzrokovane klimatskim promjenama znatno su veći od troškova ulaganja potrebnih za zelenu tranziciju

1 2 3 4 999

Djelovanje u području klimatskih promjena dovest će do inovacija koje će poduzeća iz EU-a učiniti konkurentnijima

1 2 3 4 999

Boljom pripremom za negativne učinke klimatskih promjena poboljšat će se život građana u EU-u

1 2 3 4 999

Europskim poduzećima trebalo bi pružiti veću potporu kako bi se natjecala na globalnom tržištu čistih tehnologija, proizvoda i usluga."

1 2 3 4 999

999 Ne znam

1 2 3 4 999

Europska unija

TREND E3993 0C6, izmijenjen

1 2 3 4 999

TREND E3993 0C9, izmijenjen

Pitanje7) Mislite li da vlada (NATIONALITY) čini dovoljno, nedovoljno ili previše za borbu protiv klimatskih promjena?

PROČITAJTE OVDJE - JEDAN NAKON SAMO

1 Dosta

2 Nedovoljno

3 Previše

999 Ne znam

Trend E3993 0C7

Uvod u 8. pitanje

Sada pogledajmo prema budućnosti.

Pitanje8. Koliko je, prema vašem mišljenju, važno da sljedeća tijela poduzmu mjere za povećanje energije iz obnovljivih izvora, kao što su energija vjetra i solarna energija?

PROČITAJTE OVDJE - JEDNA POSLOVNA STAVKA

Vrlo važno // Prilično važno // Nije vrlo važno// Uopće nije važno

Regionalna i lokalna tijela (nova)

1 2 3 4 999

Vlada (nacionalnosti)

1 2 3 4 999

Europska unija

1 2 3 4 999

TREND E3993 0C8, izmijenjen

Pitanje9) Koliko je, prema vašem mišljenju, važno da sljedeća tijela poduzmu mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti, na primjer poticanjem ljudi da izoliraju svoje domove i zgrade, ugrade toplinske crpke i upotrebljavaju pametna brojila?

PROČITAJTE OVDJE - JEDNA POSLOVNA STAVKA

Vrlo važno // Prilično važno // Nije vrlo važno// Uopće nije važno

Regionalna i lokalna tijela (nova)

1 2 3 4 999

Vlada (nacionalnosti)

Pitanje10) Sljedeće pitanje odnosi se na klimatsku neutralnost. Cilj je EU-a postići klimatsku neutralnost do 2050., a to je gospodarstvo s nultom neto stopom emisija stakleničkih plinova. U kojoj mjeri podupirete ili se protivite cilju EU-a da do 2050. postane klimatski neutralan?

PROČITAJTE OVDJE - JEDAN NAKON SAMO

1 Ukupna potpora

2 Savjeti za potporu

3 Želja za protivljenjem

4 Potpuno protivljenje

999 Ne znam

Pitanje11. U kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava o fosilnim gorivima?

SHOW SCREEN - PROČITAJTE - JEDAN ANSWER PER ITEM

Potpuno se slažem // Slažem se // Slažem se // Potpuno se ne slažem // Ne znam

Smanjenjem uvoza fosilnih goriva iz zemalja izvan EU-a povećat će se energetska sigurnost i ostvariti gospodarska korist za EU.

1 2 3 4 999

Veću javnu financijsku potporu trebalo bi dati prelasku na čistu energiju, čak i ako to znači da bi subvencije za fosilna goriva trebalo smanjiti ili zaustaviti.

1 2 3 4 999

Uvod u 12. pitanje

Okrenimo se sada izloženosti rizicima i prijetnjama.

Pitanje12) Koliko ste osobno izloženi rizicima i prijetnjama povezanim s okolišem i klimom? Na primjer, na požare, poplave, zagađenje ili ekstremne vremenske uvjete.

PROČITAJTE OVDJE - JEDAN NAKON SAMO

1 Vrlo izložena

2 Donekle izloženo

3 Nije „vrlo izloženo“

4 Nije uopće izloženo

999 Ne znam

1 2 3 4 999

Trend 99,3 QCI4

Teško je razlikovati pouzdane informacije i dezinformacije o klimatskim promjenama na društvenim mrežama

1 2 3 4 999

Pitanje13.: Koliko je, prema vašem mišljenju, hitno da sljedeća tijela poduzmu mjere kako bi se pripremila za posljedice klimatskih promjena? Na primjer, priprema se za porast temperature, toplinske valove, poplave, podizanje razine mora ili ekstremne vremenske uvjete.

PROČITAJTE OVDJE - JEDNA POSLOVNA STAVKA

Vrlo hitno // Vrlo hitno // Nije vrlo hitno // Uopće nije hitno // Ne znam

Regionalne i lokalne vlasti

1 2 3 4 999

Vlada (nacionalnosti)

1 2 3 4 999

Europska unija

1 2 3 4 999

Pitanje14. U kojoj se mjeri slažete sa sljedećim izjavama o različitim rizicima koji proizlaze iz klimatskih promjena?

PROČITAJTE OVDJE - JEDNA POSLOVNA STAVKA

Potpuno se slažem // Slažem se // Slažem se // Potpuno se ne slažem // Ne znam

Prilikom odlučivanja o turističkoj destinaciji, uzimate u obzir izloženost ekstremnim vremenskim uvjetima ili vjerojatnost šumskih požara

1 2 3 4 999

Ako odlučite gdje ćete živjeti, razmislite o vjerojatnosti poplava i izloženosti drugim klimatskim rizicima.

1 2 3 4 999

Uvod u pitanje15.

Sljedeće pitanje odnosi se na informacije i medije.

Pitanje15) U kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa sljedećim izjavama o informacijama o klimatskim promjenama?

PROČITAJTE OVDJE - JEDNA POSLOVNA STAVKA

Potpuno se slažem // Slažem se // Slažem se // Potpuno se ne slažem // Ne znam

Tradicionalni mediji (NATIONALITY) pružaju jasne informacije o klimatskim promjenama i njihovim uzrocima i učincima

Ured za publikacije
Europske unije

ISBN: 978-92-68-28207-6